

Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Dato: 24.05.2023 09:00

Sted: Kommunestyresalen

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.

på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 16.05.2023

For leder i Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023, Astrid Oppegård

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023 24.05.2023

3

Saker til behandling

15/23 Sak T-15/23 Godkjenning av innkalling/sakliste

6

16/23 Sak T-16/23 Godkjenning av protokoll 15.2.23

7

17/23 Sak T-17/23 Orientering

27

18/23 Sak T-18/23 Oppfølging av politiske vedtak i Trysil kommune

41

19/23 Sak T-19/23 Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommuneskoger KF årsregnskap 2022

43

20/23 Sak T-20/23 Årsavslutningsbrev 2022 Trysil kommuneskoger KF

62

21/23 Sak T-21/23 Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommunes årsregnskap/årsberetning 2022

65

22/23 Sak T-22/23 Årsavslutningsbrev 2022

175

23/23 Sak T-23/23 Eventuelt

179

24/24 Sak T-24/23 Referater og orienteringer

180

MØTEINNKALLING

Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Dato: 24.05.2023 kl. 09:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 21/00007

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted:	Rådhuset, Kommunestyresalen
Tid:	Onsdag 24.5.23 kl. 09.00.

Kontrollutvalgets medlemmer:	Astrid Oppegård (A) – leder Torgrim T. Storvik (FRP) – nestleder Dagmar Lyngstad (H) Frank W.Lie Bråten (A) Agnar Holmseth (A)
Innkalt varamedlem	
Forfall:	Forfall må meldes så snart som mulig til telefon 95 13 31 87 eller Kristin.moe@konsek-ost.no
Ordfører:	Ordfører Erik Sletten
Revisor:	Revisjon Øst IKS v./oppdr.ansv. RR Tommy Pettersen/Rolf Berg, oppdr.ansv.FR Lina Høgås-Olsen/Magnus Michalelsen/Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Kommunedirektør Jan Sævig, ordfører Erik Sletten post@rev-ost.no
Kopi av saklisten sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Sekretær:	Utvalgssekretær Kristin Moe
Invitert til sak:	

Hele saklisten med vedlegg legges på	https://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgene/trysil-kommune/ og på kommunens hjemmeside.
---	---

Astrid Oppegård (*sign.*)
kontrollutvalgets leder

16.5.23
Kristin Moe
utvalgssekretær

SAKSKART		
15/23	21/00138-33	Sak T-15/23 Godkjenning av innkalling/sakliste
16/23	21/00138-34	Sak T-16/23 Godkjenning av protokoll 15.2.23
17/23	21/00076-24	Sak T-17/23 Orientering
18/23	21/00075-32	Sak T-18/23 Oppfølging av politiske vedtak i Trysil kommune
19/23	21/00073-24	Sak T-19/23 Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommuneskoger KF årsregnskap 2022
20/23	21/00073-25	Sak T-20/23 Årsavslutningsbrev 2022 Trysil kommuneskoger KF
21/23	21/00073-26	Sak T-21/23 Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommunes årsregnskap/årsberetning 2022
22/23	21/00073-27	Sak T-22/23 Årsavslutningsbrev 2022
23/23	21/00070-22	Sak T-23/23 Eventuelt
24/24	21/00078-38	Sak T-24/23 Referater og orienteringer

, 16.05.2023

Astrid Oppegård

Arkivsak-dok. 21/00138-33
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-15/23 GODKJENNING AV INNKALLING/SAKLISTE

Forslag til vedtak/innstilling:

Innkalling/sakliste godkjennes

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 21/00138-34
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-16/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL 15.2.23

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokoll fra 15.2.23 godkjennes

Vedlegg:

Protokoll 15.2.23

Saksframstilling:

MØTEPROTOKOLL

Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Dato: 15.02.2023 kl. 09:00-13:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 21/00007

Tilstede: Astrid Oppegård (Ap), Torgrim T. Storvik (Frp), Dagmar Lyngstad (H), Frank W. Lie Bråten (Arbeiderpartiet -KS), Agnar Holmseth (Ap)

**Møtende
varamedlemmer:**

Forfall:

Andre: Kommunedirektør Jan Sævig sak 3/23, ordfører Erik Sletten sak 3/23, HR-leder Lasse Bolstad sak 3/23, økonomisjef Gerardus Kort sak 3/23, daglig leder Revisjon Øst IKS Morten A. Birkelid sak 1/23-6/23 og 14/23, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Jo Erik Skjeggstad deltok på teams i sak 14/23

Protokollfører: Utvalgssekretær Kristin Moe

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
1/23	21/00138-29	Sak T-1/23 Godkjenning innkalling/sakliste	4
2/23	21/00138-30	Sak T-2/23 Godkjenning av protokoll fra 30.11.22	5
3/23	21/00076-22	Sak T-3/23 Orientering	6
4/23	21/00128-34	Sak T-4/23 Interimrapport regnskapsrevisjon regnskapsåret 2022	8
5/23	21/00079-6	Sak T-5/23 Statusrapport revisjon 2. halvår 2022	9

6/23	21/00079-7	Sak T-6/23 Benchmarking - Revisjon Øst IKS	10
7/23	21/00128-33	Sak T-7/23 Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors (FR) uavhengighet	11
8/23	21/00079-8	Sak T-8/23 Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors (RR) uavhengighet	12
9/23	21/00067-8	Sak T-9/23 Kontrollutvalgets årsrapport 2022	13
10/23	21/00079-9	Sak T-10/23 Vurdering av KU's påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon for 2022	14
11/23	21/00070-20	Sak T-11/23 Eventuelt	15
12/23	21/00078-34	Sak T-12/23 Referater og orienteringer	16
13/23	21/00078-35	Sak T-13/23 Referatsaker	17
14/23	21/00072-8	Sak T-14/23 Bestilling av forvaltningsrevisjon "Sykefravær og sykefraværsoppfølging"	18

, [Click here to enter a date.](#)

[Click here to enter text.](#)

UNDERSKRIFTER:
Vi bekrefter at møteboken, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, kommunedirektør, Revisjon Øst IKS. Innkallinger og møtebøker ligger også på www.konsek-ost.no under hvert kontrollutvalg/ «Møter».

Saker til behandling

Sak T-1/23 Godkjenning innkalling/sakliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	1/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Innkalling/sakliste godkjennes

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig.

Vedtak

Innkalling/sakliste godkjennes

[Lagre]

Sak T-2/23 Godkjenning av protokoll fra 30.11.22

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	2/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokoll fra 30.11.22 godkjennes

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Protokoll fra 30.11.22 godkjennes

[Lagre]

Sak T-3/23 Orientering

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	3/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse tas til orientering

Møtebehandling

Ordfører orienterte om:

- Kommunens varslingsrutiner - kommunen har ikke noe eget institutt for dette men et eget varslingsreglement. Dette var nytt i 2020. Det bør tas med i vurderingen ved neste revidering om en skal ha et eget institutt. Mange saker som blir varslet inn er en «prat» med ordfører, det viser seg ofte at det ikke er en varsling. En må være på intranettet for å finne siden for varsling.
- Saken som var oppe i kommunestyret i går, tilleggsbevilgning til kontrollutvalget for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget må for ettertiden komme med saker som gjelder budsjett tidligere på høsten, før budsjettprosessen i kommunen er ferdig.

HR-leder utdypet hvilke regler som gjelder ved varsling, både for varsler og vedkommende det blir varslet på. Han supplerte også ved orientering rundt sykefravær.

Økonomisjef orienterte om:

- Økonomi - vil komme ut i minus på driftsbudsjettet for 2022. Kommunen fokuserer på hvor en kan effektivisere, de må kunne spare på drift i fremtiden for ikke å møte store problemer. Kommunen må vurdere alle investeringer i fremtiden.
- Helse og omsorgstjenesten er dyr i Trysil, men de leverer bra tjenester iflg. kommunedirektøren. Kommunen har for lav grunnbemanning om må derfor bruke mye vikarer noe som koster mye.

Kommunedirektøren orienterte om:

- Statlige tilsyn: Arbeidstilsynet skal ha et tilsyn og Statsforvalteren skal ha et tilsyn om kommunens forhold til barn i fosterhjem.
- Sykefravær – det ble vist en oversikt over de siste 4-5 år.
- Det jobbes med å få flere fulle stillinger, mange stillinger er ubesatt.

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse tas til orientering

[Lagre]

Sak T-4/23 Interimrapport regnskapsrevisjon regnskapsåret 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	4/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering

Møtebehandling

Daglig leder Revisjon Øst IKS redegjorde for interimrapport 2022.

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig.

Vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering

[Lagre]

Sak T-5/23 Statusrapport revisjon 2. halvår 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	5/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar statusrapport pr 2. halvår 2022 til orientering

Møtebehandling

Daglig leder i Revisjon Øst IKS presenterte statusrapporten

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget tar statusrapport pr 2. halvår 2022 til orientering

[Lagre]

Sak T-6/23 Benchmarking - Revisjon Øst IKS

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	6/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin presentasjon til orientering

Møtebehandling

Daglig leder Revisjon Øst IKS hadde en presentasjon

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin presentasjon til orientering

[Lagre]

Sak T-7/23 Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors (FR) uavhengighet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	7/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering

[Lagre]

Sak T-8/23 Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors (RR) uavhengighet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	8/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering.

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering.

[Lagre]

Sak T-9/23 Kontrollutvalgets årsrapport 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	9/23

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 vedtas
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering.

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

1. Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 vedtas
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
 - Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering.

[Lagre]

Sak T-10/23 Vurdering av KU's påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon for 2022

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	10/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget slutter seg til vurderingene som går fram av vedlegg «Kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon pr. 31.12.2022»

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til vurderingene som går fram av vedlegg «Kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon pr. 31.12.2022»

[Lagre]

Sak T-11/23 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	11/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges fram uten forslag til vedtak

Møtebehandling

Sekretær orienterte om at Revisjon Øst IKS påtar seg å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for kontrollutvalgets nye plan for både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i de 5 kommunene i Sør-Østerdal.

Forslag fra kontrollutvalget:

Kontrollutvalget tar sekretærens redegjørelse til orientering

Votering

Forslag fra kontrollutvalget enstemmig vedtatt

Vedtak

Kontrollutvalget tar sekretærens redegjørelse til orientering

[Lagre]

Sak T-12/23 Referater og orienteringer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	12/23

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar vedlagte tiltaksplan til orientering

Møtebehandling

Kontrollutvalget hadde en gjensidig orientering

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar vedlagte tiltaksplan til orientering

[Lagre]

Sak T-13/23 Referatsaker

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	13/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Referatsaker tas til orientering

Møtebehandling

Votering

Det ble ikke fremmet annet forslag til vedtak, vedtaket var enstemmig

Vedtak

Referatsaker tas til orientering

[Lagre]

Sak T-14/23 Bestilling av forvaltningsrevisjon "Sykefravær og sykefraværsoppfølging"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023	15.02.2023	14/23

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget vil på bakgrunn av vedlagte prosjektplan bestille gjennomføring av en forvaltningsrevisjon innenfor sykefravær og sykefraværsoppfølging.

Møtebehandling

Tilleggsforslag fra kontrollutvalget:

Prosjektet gjennomføres innenfor en ramme på 300 timer og ferdigstilles i august/september 2023.

Votering

Tilleggsforslag sammen med sekretærens forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak

- Kontrollutvalget vil på bakgrunn av vedlagte prosjektplan bestille gjennomføring av en forvaltningsrevisjon innenfor sykefravær og sykefraværsoppfølging
- Prosjektet gjennomføres innenfor en ramme på 300 timer og ferdigstilles i august/september 2023.

[Lagre]

Arkivsak-dok. 21/00076-24
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-17/23 ORIENTERING

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering

Vedlegg:

Statsforvalterens kommunebilde Trysil 2022

Saksframstilling:

Kontrollutvalget har invitert kommunedirektøren for følgende orientering:

- Statsforvalterens kommunebilde Trysil kommune 2022
- Sykefravær/økonomi

Ordfører kan dessverre ikke møte i dagens møte.

Statsforvalterens vurdering av Trysil kommune - 2022

Statsforvalterens kommunebilde bygger på tilgjengelig KOSTRA-statistikk, annen nasjonal statistikk, tilsyn, økonomiforvaltning og kommunedialog. Vi har også hentet inn noe data fra kommunene jf. brev av 27. april. Vi har, med utgangspunkt i dette, utarbeida ROS-analyser. Kommunebildet vi presenterer, er et sammendrag av hvordan Statsforvalteren oppfatter status og utfordringer på sentrale fagområder i kommunen. Enkelte fagområder har rettet søkelys på spesifikke temaer. En sammenligning med tidligere års kommunebilder er derfor ikke mulig på alle fagområdene.

ROS-analyser gjelder kun fagområder der Statsforvalteren har et oppdrag.

Se vedlegget “Mer om indikatorene” til slutt i dette dokumentet, for forklaring på hva som er lagt til grunn for hvert fagområde og hvorfor.

Kommunebildet er oppdatert 1.september 2022.

Vi har valgt å gruppere kommentarene i tre kategorier:

	Områder med god kompetanse, kapasitet og kvalitet
	Områder med forbedringspotensial innen kompetanse, kapasitet og kvalitet
	Områder som er sårbare innen kompetanse, kapasitet og kvalitet

SSBs befolkningsprognose anslår en endring fra 6 603 innbyggere i 2022 til 6 126 i 2050 etter hovedalternativet.

Antall eldre relativt til hvor mange som er i yrkesaktiv alder er et mål på evnen til å finansiere økt etterspørsel av kommunale tjenester fremover. Antall innbyggere i alderen 20-66 år per eldre over 80 år endrer seg i Trysil kommune fra 8,8 i 2020 til 4,3 i 2040. Landsgjennomsnittet er 14,3 og 6,8.

Folkehelse

For å kunne iverksette tiltak som har effekt på folkehelsen må kommunen ha «oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne» etter folkehelselovens § 5 første ledd. Kommuner er forskjellige, så behovet for informasjon og oversikt vil variere mellom ulike kommuner. Vi ser at Tynset kommune har en folkehelseoversikt som grunnlag for arbeidet med kommunens planarbeid.

For å etablere et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid, herunder å motvirke sosiale helseforskjeller, skal kommunen i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet. Vi ser at Trysil kommune jobber med å forankre folkehelse i kommunen sin samfunnsplanlegging.

Landbruk

Som jordbruks- og skogbruksmyndighet synes kommunen å ha god forvaltningspraksis. Statsforvalteren forstår det slik at svikten i forbindelse med resultatkartlegging i 2021 var et forbigående.

Miljø

Miljø består av to hovedtemaer - vannforvaltning og forurensning, som er vurdert ut i fra et sett med indikatorer. Vår vurdering er at kommunens arbeid innen miljø samlet sett er godt/grønt. Mer detaljert beskrivelse av grunnlaget følger.

Kommunen driver aktivt veiledning og informasjonsarbeid mot landbruket for å redusere avrenning og forurensning. Har gode rutiner for oppfølging av miljøkrav, og følger opp brudd på miljøkravene bla med avkorting av PT. Vurderes som grønn/god.

Kommunen har egne arealformål og bestemmelser som er knytta til vann og vassdrag, og har fastsatt bredde på vegetasjonssone langs vassdrag. Tar spesielt hensyn til vassdrag i nydyrkingsaker, og gjør en aktiv vurdering av om kantsoner bør være bredere enn minimumskravet. Vurderes som grønn/god.

Kommunen har avsatt noe egne ressurser til å følge opp arbeidet med vannforvaltningsplanene, men jobber noe med det gjennom ulike sektorer i kommunen. Følger til en viss grad opp med gjennomføring av tiltak i vannforvaltningsplanene. Vurderes som gul/middels.

På forurensingsområdet har vi vurdert kommunens arbeid med grunnforurensning og avløp, samt materialgjenvinning av avfall. Vi ser positivt på at kommunen har opprettet bruker i Grunnforurensning, da dette er en forutsetning for å kunne oppfylle kommunens plikter som myndighet på grunnforurensning (oppfølging av bygge- og gravesaker etter forurensningsforskriften kap. 2). Kommunen har imidlertid ingen registrerte lokaliteter. Vi vurderer på grunnlag av dette kommunens arbeid med grunnforurensning som svak/rødt.

Kommunens andel levert til materialgjenvinning overstiger den nasjonale målsetningen på 50 % og vurderes derfor som god/grønn. Kommunen har ikke fastsatt konkrete mål for materialgjenvinning eller økt ombruk, dette bør gjøres for å sikre fremtidig forbedring på avfallsområdet.

Trysil kommune har en ny hovedplan for vann og avløp, og det kommunale renseanlegget overholdt alle rensekrav i 2021. Gjennomsnittlig alder på ledningsnett er 28 år, men ca. 25 % av ledningsnett har ukjent alder og antas være eldre. Andel fornyet avløpsnett har de siste tre årene i snitt vært 0,98 %, noe som er bra. Kommunen vurderes som grønn/god.

Rus og psykisk helse

Kommunen har 20,5 årsverk totalt i tjenesten rus- og psykisk helse. Statsforvalteren finansierer med tilskuddsmidler ca. 2 årsverk i tjenesten rus- og psykisk helse. Har ansatt psykolog. Psykolog er en lovpålagt tjeneste. Kommunen bruker kartleggingsverktøyet brukerplan. Kommunen har forløpskoordinator pakkeforløp psykisk helse og rus.

I løpet av siste år har boligsituasjonen endret seg og blitt bedre for brukere med rus og psykisk helse utfordringer. Rapporterer at de forankrer sitt rus og psykisk helsearbeid i planverk, men at de sikrer i liten grad tjenesteutvikling på systemnivå. Kommunen rapporterer at de i noen grad sikrer brukermedvirkning til brukergruppa med rus- og psykisk helse utfordringer.

Kommunen er ikke deltager i etablert FACT team.

Samfunns- og arealplanlegging

Samfunnsdelen er fra 2009, planrevisjon er i sluttfasen. Kommuneplanens arealdel ble revidert i 2014. Kompetansen på planområdet er vurdert å være svært god. Det er positivt at det er etablert ordning for å ivareta barn og unges interesser i plansaker.

Samfunnssikkerhet

Siste tilsyn ble gjennomført i september 2017. På grunn av Koronapandemien har det ikke blitt gjennomført tilsyn i 2020/2021. Det ble ikke funnet avvik ved tilsynet i 2017. Trysil kommune er flinke i arbeidet med systematisk samfunnssikkerhet og har hatt en positiv utvikling jf. Kommuneundersøkelsen 2016 til 2021.

Eksisterende og fremtidig risiko- og sårbarhetsfaktorer er bare delvis omfattet i kommunens helhetlig ROS-analyse. Kommunens helhetlig ROSanalyse er heller ikke oppdatert i henhold til krav i lov og forskrift. Jf. Kommuneundersøkelsen 2022. Det anbefales at HROS revideres hvert fjerde år, slik at den gir et nyttig og oppdatert planleggingsgrunnlag ifb. Samfunnssikkerhetsarbeidet.

Av Kommuneundersøkelsen 2021 fremgår det at kommunen ikke har samarbeidet med andre aktører (eksempelvis andre kommuner, andre offentlige aktører og private aktører) i arbeidet med helhetlig ROS. Statsforvalteren anbefaler kommunen å samarbeide med relevante aktører i arbeidet med HROS (Andre kommuner, Andre offentlige aktører, private aktører, Siviltforsvaret, frivillige organisasjoner, etc).

Kommunen er i gang med å innarbeide samfunnssikkerhet og beredskap i kommuneplanens samfunnsdel, som er positivt å se. Overordnet beredskapsplan ble revidert i 2021, men med bare delvis utgangspunkt i HROS (Forankring i HROS pågår sammen med øvrige kommuner i Sør-Østerdalen). Overordnet beredskapsplan mangler Evakuerings-plan. Kommunen øvde egen beredskapsorganisasjon i henhold til krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt i 2020.

Barnehage og opplæring

Hvorfor temaet trygt og godt barnehage- og skolemiljø?

En av Statsforvalterens viktigste oppgaver er å passe på at alle skoler gjør sitt beste for at alle elever har et trygt og godt skolemiljø. Noen ganger trenger skolen hjelp, og da kan Statsforvalteren gi gode råd og vise verktøy skolen kan bruke for at skolemiljøet skal være trygt og godt for alle.

Et trygt og godt skolemiljø for alle elever er et satsingsområde for Statsforvalteren i Innlandet, og de siste årene har en stor andel av de planlagte tilsynene våre på barnehage- og opplæringsområdet vært innenfor dette temaet. Vi vurderer tilstanden i alle Innlandets kommuner årlig, og åpner tilsyn i de kommunene der vi mener det er fare for at elevenes skolemiljø ikke er trygt og godt. Materialet vi presenterer her, inngår i en overordnet helhetsvurdering vi gjør av samtlige kommuner når vi setter opp tilsynsplanen, dialogmøter og generell veiledning. Det er viktig å merke seg at bildet ofte er sammensatt, og vi bruker langt flere kilder enn det vi går gjennom her før vi kommer frem til hvilke kommuner som skal møtes med hvilke virkemidler. Statistikken vi presenterer her sier oss allikevel noe om elevenes skolemiljø, og vi oppfordrer kommunene til å følge opp og analysere resultatene fra Elevundersøkelsen. Enkelte kan oppleve grenseverdiene vi bruker som strenge, men de er satt ut fra at skolene skal ha nulltoleranse for krenkelser (se mer informasjon i vedlegget).

Når det gjelder barnehagemiljø er situasjonen litt annerledes, både fordi det finnes mindre statistikk på området og Statsforvalteren har en litt annen rolle enn i skolemiljø saker. Ifølge loven er det nulltoleranse for alle typer krenkelser i barnehagene, og barnehagen skal selv drive det forebyggende arbeidet for et trygt og godt barnehagemiljø. Statsforvalteren jobber på sin side for å informere, veilede og legge til rette for deltakelse i nettverk, statlige strategier og kompetanseutviklingstiltak på barnehage - og grunnopplæringsområdet, for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø. Vi mener at det er svært viktig at retten til et trygt og godt barnehagemiljø blir tatt på alvor, og vi har utarbeidet et sett med refleksjonsspørsmål til fri bruk i kommunens organer.

Vurdering av skolemiljøet i Trysil:

Skolemiljøet i Trysil vurderes i denne sammenhengen til gult nivå. Både for 7. trinn og 10. trinn er resultatene for samleindikatoren *mobbing i skolen* unntatt offentlighet av personvern hensyn.

Det er litt variasjon i de resultatene som er synlige for offentligheten. Det er gledelig at det ved en skole rapporteres om 0 % av elevene som har rapportert at de har opplevd å bli mobbet av andre elever på skolen de siste månedene, og ved samme skole er det 0 % som sier de er blitt mobbet av voksne på skolen den samme perioden. Samtidig merker vi oss at over 7 % av elevene på 10. trinn har opplevd å bli mobbet av andre elever på skolen de siste månedene. Svarprosenten i Elevundersøkelsen er lavere enn 85 %.

Trysil har tre barneskoler og en ungdomsskole, og det er snaut 625 elever i grunnskolealder i kommunen. Uavhengig av kommunestørrelse og skolestruktur er det krevende å sette én farge på elevenes skolemiljø i kommunen, og vi oppfordrer kommunen til å analysere og jobbe med resultatene fra Elevundersøkelsen på egen hånd. Ta gjerne kontakt med Statsforvalteren ved spørsmål eller kommentarer.

Refleksjonsspørsmål og involvering av barn og unge i behandlingen av kommunebildet

Statsforvalteren oppfordrer kommunen på det sterkeste til å involvere barn og unge i den lokale behandlingen av kommunebildet.

- Hvordan jobber dere systematisk for å sikre at barn har det trygt og godt i barnehagene og skolene i kommunen?
- Loven stiller krav til nulltoleranse for krenkelser. Hvordan jobber dere som barnehagemyndighet og skoleeier systematisk for å hindre krenkelser i barnehagene og skolene i deres kommune?
- Hvordan og i hvilket omfang legger kommunen til rette for kompetanseheving om barn og unges psykososiale miljø?
- Hva kan forklare variasjonene innad i kommunen når det gjelder resultater knyttet til skolemiljø?
- Finnes det en sammenheng mellom elevmedvirkning og skolemiljø?

Statsforvalteren ønsker i tillegg å tipse kommunen om vår samleside for lett tilgjengelige filmer om barnehage- og skolemiljø:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/barnehage-og-opplaring/filmer-om-barnehage-og-skolemiljo/>

Barnevern

Kommunen sin barneverntjeneste inngår i interkommunal ordning med Engerdal, hvor Trysil er vertskommune. Rapporteringer viser fristbrudd. Kommunen gir derfor ikke alle barn og unge

nok hjelp til rett tid. Politisk og administrativ ledelse er kjent med føringer i reformarbeidet, men har ikke utarbeidet mål og organisering eller en egen plan for forebyggende arbeid og tidlig innsats innenfor sine velferdsordninger.

Totalvurderingen er at barneverntjenesten vurderes som delvis god.

Fastlegesituasjonen

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. For å oppfylle dette ansvaret skal kommunen blant annet tilby en fastlegeordning. Det er i Norge store utfordringer med både å beholde og rekruttere fastleger, utfordringer vi også ser er tilfelle i kommuner i Innlandet. Det er derfor viktig at kommunene har fokus på rekrutteringstiltak, som ivaretar kontinuitet i relasjonen mellom lege og pasient og sikrer stabilitet i legetjenesten.

Jordvern

Kommunen har omdisponert 11 daa dyrka mark de siste fem årene (2017-2021). Med dette bryter ikke kommunen målene fra nasjonal jordvernstrategi, men Statsforvalteren minner likevel om at kommunen må ha oppmerksomhet på jordvern i sin arealforvaltning.

Klima

Det er viktig med en oppdatert plan for klima og energi. Det er derfor positivt at kommunen har nylig revidert planverk for dette. Kommunen rapporterer å ha gjennomført klimatiltak innenfor en del sektorer, jf. kommuneundersøkelsene i 2019 og 2021. Trysil kommune har søkt midler fra Klimasats til tiltak i to år. Statsforvalteren oppfordrer til forsterket innsats med utslippskutt. Det er positivt at kommunen deltar i nettverket klima og energi i Sør-Østerdal. Kommunen har klima som tema på egen fane i hovedmeny på egen hjemmeside, men med svært begrenset innhold.

Kommuneøkonomi

Kommunen har hatt varierende netto driftsresultat de siste årene, balanse i 2020 og svært bra i 2021. Høyere inntekter bidro til resultatet. Helse og omsorg over budsjett skyldes i stor grad korona/sykefravær/innleie. Planlegger for moderat nivå i planperioden. Høy lånegjeld, som har økt svakt de siste årene. Bra nivå på gjeldsbelastningen, men høy andel netto finansutgifter Bra nivå på arbeidskapital og disposisjonsfond, som økes hvert år i økonomiplanen. Samtlige sektorer har innsparingstiltak på totalt 6,9 mill. kr i løpet av planperioden. Budsjettet med store investeringer i perioden 2022-2024, herunder Slambehandlings-anlegg, rensesanlegg, omsorgsboliger, bhg. Store deler lånefinansieres, og renter og avdrag øker. Befolkningen forventes å gå ned fremover, vekst i gruppen med personer over 67 år, mens det er bred nedgang i den øvrige befolkningen.

Sosiale tjenester

De sosiale tjenestene har som formål å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Tjenestene skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, samt bidra til likeverd, likestilling og forebygge sosiale problemer.

En trygg og forutsigbar bosituasjon, deltakelse i arbeidslivet og inkludering i samfunnet er viktige virkemiddel for å forebygge lavinntekt og utenforskap.

I Trysil kommune mottar 2,3 % av innbyggerne sosiale tjenester (Innlandet 2,3 %), og 40,9 % av de som mottar sosiale tjenester har hjelpebehov som varer lengre enn 6 mnd. (Innlandet 34,4 %).

Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer. Samordning og samhandling mellom tjenesteområder er av sentral betydning. Kommunen bør inkludere levekårsutfordringer i øvrig samordning av tjenester til sårbare grupper.

I Trysil kommune forsørger 26 % av de som mottar sosiale tjenester barn (Innlandet 27,3 %). 14 % av barna i Trysil lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt (Innlandet 13 %), og 14 % av barna i Trysil bor trangt (Innlandet 14 %).

Trysil kommune har i 2022 deltatt i egenrevisningstilsyn med temaet «Tjenestene opplysning, råd og veiledning og økonomisk stønad til personer mellom 17 og 23 år.» I denne gjennomgangen fant Nav Trysil at disse tjenestene ytes i samsvar med kravene i lovgrunnlaget.

Kommunen har ansvar for å tilby personer under 30 år som mottar sosiale tjenester tilbud om arbeidsrettet aktivitet ved mottak av sosialhjelp. Kvalifiseringsprogram skal være tilgjengelig for kommunens innbyggere.

13,6 % av de som mottar sosiale tjenester er i aldersgruppen 18-24 år (Innlandet 19,7 %), og 16,2 % er i aldersgruppen 25-29 år (Innlandet 13,6 %).

71,4 % av sosialhjelpsmottakerne i aldersgruppen 0-24 år (Innlandet 39,2 %), og 52 % i aldersgruppen 25-29 år (Innlandet 31,3 %), hadde vilkår om arbeidsrettet aktivitet i 2021. I 2021 hadde Trysil kommune for lavt antall personer som var deltakere i kvalifiseringsprogram, at tall ikke kan offentliggjøres.

Dette anses å synliggjøre at kommunen bør gjennomgå sin tilgjengelighet til kvalifiseringsprogram og arbeidsrettet aktivitet til målgruppa.

Helse og omsorg

Kompetanse: Har en andel med helseutdannet personell 71,9% mot landsgjennomsnittet 77,8%. Har ikke kompetanseplan, søker kompetansemidler. Har overførte ubrukte midler i fra 2021. Vurdering: Svak

Demensomsorg: Trysil vil ha 204 personer som har en demens sykdom i 2025. Dette er en prosentøkning fra 2,85% til 3,17%. Kommunen deltar i demensnettverk Innlandet. Trysil har en demensplan som skal revideres. De har demensteam og dagtilbud for personer med demens. Trysil kommune har avtale med SAM-AKS. Vurdering: God

Ernæringskartlegging: 52% av beboere med langtidsplass er ernæringskartlagt mot landsgjennomsnittet 46%, 8 % er ernæringskartlagt som har tjenester i hjemmet, landsgjennomsnittet er 15%. Vurdering: Middels og svak

Legetimer pr uke pr beboer sykehjem: 0,41 timer i Trysil mot landsgjennomsnittet er 0,61 timer. Vurdering: Svak

Vedlegg:

Mer om indikatorene

Barnehage og opplæring

Om elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen skal gjennomføres hver høst for 7. og 10. trinn. Skolene eller kommunene kan selv bestemme hyppigere bruk hvis det er behov for det, og det er også mulig å gjennomføre undersøkelsen på flere trinn. Dataene som ligger til grunn for denne vurderingen er i all hovedsak offentlige, og kan hentes fra Udirs statistikkbank. I tilfeller der de offentlige dataene gir oss svært mangelfull informasjon, har vi hentet ut informasjon unntatt fra offentligheten, for å danne oss et helhetsbilde av tilstanden på temaet i kommunen (dette gjelder særlig for små kommuner). Den tekstlige vurderingen og fargeleggingen er gjort på bakgrunn av følgende spørsmål i elevundersøkelsen:

- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene?

Udir slår sammen de tre spørsmålene til en samlet overskrift, mobbing på skolen. Det er i all hovedsak kommunens samlescore på denne indikatoren som ligger til grunn for fargeleggingen av kommunens tilstand på området Barnehage og opplæring.

Dataene er i all hovedsak hentet fra Elevundersøkelsen for skoleåret 2021-2022. I de kommunene med få eller manglende data fra det oppgitte skoleåret, har vi også tatt en kikk på resultatene fra skoleåret 2020-2021, samt benyttet andre opplysninger som for eksempel informasjon fra tilsyn og klagesaker.

Fargen grønn gis til kommuner med gjennomsnittsscore under 2 %.

Fargen gul gis til kommuner med gjennomsnittsscore mellom 2 % og 4,9 %.

Fargen rød gis til kommuner med gjennomsnittsscore over 5 %.

Barnevern

Fristbrudd i undersøkelser, antall barn med hjelpetiltak i hjemmet, barn i hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan og antall fosterbarn i familie og /eller nære nettverk er indikatorer på hvorvidt kommunen gir barn og familier riktig hjelp til rett tid, gjennom forebyggende arbeid og tidlig innsats.

- Kommunemonitor barnevern
https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnevern_kommunemonitor/#/

Fastlegesituasjonen

Ved utarbeidelse av kommunebilder for 2022 valgte vi å skrive om den generelle utfordringen som er nasjonalt, samt i kommuner i Innlandet, med både å beholde og rekruttere fastleger. Vi er klar over at denne utfordringen ikke gjelder alle kommuner i Innlandet per nå, men det er en situasjon som stadig er i endring, så derfor valgte vi å skrive om den generelle utfordringen.

Folkehelse

Ivaretagelse av langsiktig folkehelsearbeid i kommunenes planarbeid.

For å kunne iverksette tiltak som har effekt på folkehelsen må kommunen ha «oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne» etter

folkehelselovens § 5 første ledd.

For å etablere et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid, herunder å motvirke sosiale helseforskjeller, skal kommunen i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor.

Vi viser til veileder utarbeidet av Helsedirektoratet til et systematisk folkehelsearbeid

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/systematisk-folkehelsearbeid>

Helse og omsorg

Bakgrunn for valg av indikatorer: Endring i helsetjenestene, med overføring av helsetjenester fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenestene, gir uforutsigbare pasientoverføringer og krav til spesialisert kompetanse. Dette krever at kommunene har nok og riktig kompetanse for å kunne gi forsvarlig helsehjelp. Befolkningsandelen med demens sykdom vil i Innlandet øke med 32,41% fra 2020 til 2030, noe som får betydning for hvordan kommune rigger tjenestetilbudet innen helse og omsorg. Pasientsikkerhet og kvalitet er viktig for å forebygge pasientskader og uhelse, deriblant oversikt over pasienter og brukernes ernæringsstatus. Andel vurdert for risiko for underernæring var i Innlandet på 51,3% i 2021.

Fokusområder:

- ✓ Kommunen tilpasser omsorgstjenestene til fremtidige behov
- ✓ Kommunen skal ha nødvendig kompetanse

Jordvern

- Tallene er hentet fra tabell 07903 hos SSB.
- Innrapporterte tall stammer kun fra vedtatte reguleringsplaner.
- Antall daa omdisponert dyrka mark (etter PBL) de siste fem årene. All omdisponering i perioden inngår, men andel med formål samferdsel og infrastruktur kommenteres for de med rød farge. Alt undre 5 daa regnes for arronderingsmessige justeringer og blir grønt. De som omdisponerer mer enn 10% av Innlandets samla kvote (300 daa) blir røde. Resten gule.
- Innskjerpning av det årlige jordvernmålet (fra 4000 daa til 3000 daa) fikk effekt fra midten av 2021. Vi tar derfor utgangspunkt i nytt mål.

Klima

- Status for klima- og energiplan; alder for sist revisjon
- Status for tiltak. Basert på hva de selv har svart i kommuneundersøkelsen i 2021, samt hvor mange år de har søkt Klimasats
- Status for om kommunen er med i klimanettverk
- Vurdering av klimainformasjonen kommunen har på sine hjemmesider og evt. annen kjent utadretta informasjon
- Samlet vurdering

Landbruk

For jordbruk har vi lagt vekt på kapasitet/ressursbruk (kulepunkt 1-2) i forhold til parameterne i kulepunkt 3-4, funn i forvaltningskontroller og vårt generelle inntrykk av forvaltningspraksis/-kapasitet, spesielt i tilskuddsforvaltningen. Følgende parametere er vurdert:

- Årsverk brukt på jordbruksforvaltning (innrapportert fra kommunen for 2021)
- Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning (KOSTRA 2021)

- Antall jord- og konsesjonslovsaker og antall tilskuddssøknader (produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd)
- Omfang av jordbruk (beregningsnøkkel basert på jordbruksareal, totalareal og antall driftsenheter, foretak med husdyr og landbrukseiendommer) i 2021
- Avvik og merknader i forvaltningskontroller de siste åra og kommunens oppfølging av disse

For skogbruk er som skjer i skogen er avgjørende for produksjon, miljøforhold samt skognæringens og den offentlige forvaltningens omdømme. Statsforvalteren har i høy grad vektlagt kommunens oppfylging av de pålagte kontroller i 2021 som omfatter:

- foryngelseskontroll (risikobasert, hovedsakelig med utplukk fra Landbruksdirektoratet),
- resultatkartlegging (selv om det heter «kartlegging» er Statsforvalteren opptatt av at avvik som kan lukkes, blir lukket gjennom korrigerende tiltak)
- stikkprøvebasert kontroll av skogtiltak (minst 5 % av antall søknader, kommunen gjør utplukk etter sin egen plan)

Miljø

Miljø består av to hovedtemaer, vannforvaltning og forurensing, som hver består av undertemaer med indikatorer. Under følger en beskrivelse av vurderingskriteriene og en begrunnelse for hvorfor disse temaene er valgt.

Vannforvaltning - Hvorfor er disse temaene valgt?

- Vannmiljø i plan og inngrepssaker

Fysiske inngrep i vassdrag er en av hovedutfordringene for å nå god miljøtilstand i mange vassdrag. Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med å forhindre nye skader ved å ivareta av vannmiljø i plan og inngrepssaker.

- Forankring og oppfølging av vannforvaltningsplanene i kommunene

Norge har internasjonale forpliktelser om å sikre god miljøtilstand i alle vannforekomster gjennom tilslutning til vanndirektivet. De regionale vannforvaltningsplanene med tilhørende tiltaksprogram er sentrale for oppfyllelsen av disse forpliktelsene. Kommunene er myndighet og tiltakshaver på flere områder med stor betydning for å nå miljømålene. Følgelig er det avgjørende at kommunene aktivt deltar i utarbeidelse og gjennomføring av planer og tiltak.

- Forurensing fra jordbruket

Næringssaltforurensing er den andre hovedutfordringen for å oppnå godt vannmiljø. I Innlandet er forurensing fra jordbruk en av hovedkildene til næringssalttilførsel til vassdragene. Kommunen som lokal landbruksmyndighet har en sentral rolle i arbeidet med å begrense næringssaltavrenning fra jordbruket.

Beskrivelse av vurderingskriteriene

- Vannmiljø i plan- og inngrepssaker
 - God: Kommunen har egne arealformål og bestemmelser som er knytta til vann og vassdrag, og har fastsatt bredde på vegetasjonssone langs vassdrag. Tar spesielt hensyn til vassdrag i nydyrkingsaker, og gjør en aktiv vurdering av om kantsoner bør være bredere enn minimumskravet.
 - Middels: Kommunen har manglende eller ikke tilstrekkelige bestemmelser og arealmål knytta til vann og vassdrag og/eller manglende fastsatt bredde på

vegetasjonssone langs vassdrag. Krav til kantsoner i nydyrkingssaker blir fulgt opp jf. Lovverket.

- Svak: Kommunen har manglende bestemmelser og arealmål knytta til vann og vassdrag og manglende fastsatt bredde på vegetasjonssone langs vassdrag.
- Forankring og oppfølging av vannforvaltningsplanen i kommunen
 - God: Kommunen har egne ressurser til oppfølging av vannforvaltningsplanene, og arbeidet er godt integrert i alle sektorer i kommunen. Kjenner til og følger aktivt opp med gjennomføring av tiltak i vannforvaltningsplanene.
 - Middels: Kommunen har avsatt begrenset med egne ressurser til å følge opp arbeidet med vannforvaltningsplanene, men jobber noe med det gjennom ulike sektorer i kommunen. Følger til en viss grad opp med gjennomføring av tiltak i vannforvaltningsplanene.
 - Svak: Kommunen har ikke avsatt egne ressurser til oppfølging av vannforvaltningsplanene, og har et lite bevisst forhold til oppfølging av disse.
- Forurensning fra jordbruket
 - God: Kommunen driver aktivt veiledning og informasjonsarbeid mot landbruket for å redusere avrenning og forurensning. Har gode rutiner for oppfølging av miljøkrav, og følger opp brudd på miljøkravene bla med avkortning av PT.
 - Middels: Kommunen fører tilsyn med at miljøkrav i landbruket blir innfridd gjennom kontroll, og driver noe veiledning for å øke oppslutningen om forurensningsbegrensende tiltak.
 - Svak: Kommunen mangler gode rutiner for oppfølging og informasjonsarbeid omkring forurensning fra jordbruk.

Forurensing - Hvorfor er disse temaene valgt?

- Kommunens arbeid på avløpsområdet

Oppfølging av kommunenes arbeid på avløpsområdet har vært en del av embetsoppdraget de siste årene. I tildelingsbrevet for 2022 (pkt. 3.1.4.4.1) framgår det at Statsforvalteren skal ha en effektiv og samordnet innsats mot eutrofiering, inkludert fra jordbruket, akvakultur, avløp og industri, og at forurensningskildene skal være godt regulert for å oppnå god økologisk tilstand i vassdrag. Som en del av dette arbeidet har vi valgt å ut kommunens arbeid på avløpsområdet som et tema for kommunebildene, da utslipp fra både mindre private avløpsanlegg og store kommunale avløpsanlegg kan være en vesentlig bidragende årsak til eutrofiering. Vi ønsker derfor å løfte fram viktigheten av et systematisk arbeid på dette området.

- Kommunens arbeid med grunnforurensning

Oppfølging av kommunenes aktivitet i grunnforurensning har de siste tre årene vært en del av embetsoppdraget gjennom tildelingspunkt 3.1.4.4.2.1. Målsetningen er å øke kommunenes kompetanse på forurenset grunn og fagsystemet grunnforurensning og sikre at kommunene registrerer saker i fagsystemet og følger opp sine plikter etter forurensningsforskriftens kapittel 2. Som en del i å oppnå dette er grunnforurensning inkludert som ett av temaene vi vurderer i forbindelse med kommunebildene. I tillegg er det sendt ut brev til alle kommuner om viktigheten av at de har en bruker i grunnforurensning og hva som ligger i myndighetsrollen etter forurensningsforskriftens kapittel 2. I 2021 fulgte vi opp dette med å tilby webinar for kommunene. Dette webinarer tilbys også i november i år.

- Materialgjenvinning av avfall:

Gjennom rammedirektivet om avfall er EUs materialgjenvinningsmål for husholdningsavfall og lignende 50 % innen 2020 og 65 % innen 2035. Dette er et mål som Norge som EØS-medlem også har bundet oss til (Miljømål 4.4). Økt materialgjenvinning er viktig for å sikre at ressursene i avfallet vårt blir utnyttet og brukt som råvarer i nye produkter som en del av en sirkulær økonomi. Ulike typer avfall må derfor sorteres ut fra nærings- og husholdningsavfall. Matavfall, plast, og park- og hageavfall er eksempler på avfallsfraksjoner som det nå stilles krav til utsortering av.

Kommunen har ansvar for innsamling og utsortering av husholdningsavfall.

Materialgjenvinning er derfor en svært relevant indikator for kommunene å forholde seg til. For at Norge skal klare målsetningen om 65 % materialgjenvinning innen 2035 må både kommuner og næringsliv jobbe aktivt for å oppnå dette målet. Dette vil innebære å sette mål og gjennomføre tiltak for å nå målet.

Vi mener at andelen avfall levert til materialgjenvinning er en god indikator på hvor godt kommunen håndterer husholdningsavfallet sitt. Og den er viktig miljømål for Norge å oppfylle. Vi mener derfor at valgte indikatorer er hensiktsmessige for å sette fokus på avfallsområdet.

Beskrivelse av vurderingskriteriene

- Kommunens arbeid på avløpsområdet:
 - Overholder de større kommunale avløpsreanleggene (> 2000 pe BOF5, kapittel 14- anlegg) utslippskravene stilt i utslippstillatelse og lovgivning, inkl. Sekundærrensekrav.
 - Fornyelse av avløpsnett. Den nasjonale forventningen er 1 % årlig fornyelse av avløpsnett. Vi har derfor sett på i hvor stor grad kommunen har kjennskap til avløpsnettets alder, avløpsnettets gjennomsnittlige alder, og den gjennomsnittlige fornyingsgraden de siste tre årene. Basert på dette, samt kunnskap om fremmdvannsproblematikk, har vi gjort en vurdering av om kommunens fornyelsesgrad av gammelt ledningsnett er tilstrekkelig.
 - En hovedplan for avløpsområdet eller tilsvarende er et nødvendig verktøy for å sikre systematisk og helhetlig ivaretagelse av avløpsområdet. Om kommunen har en slik overordnet plan eller ikke, når den er vedtatt eller sist revidert er dermed vurdert som følger:
 - Vedtatt/revidert i 2018 eller seinere – GOD/grønn
 - Vedtatt/revidert etter 2014 - MIDDELS/gul
 - Vedtatt/revidert før 2014 eller manglete - DÅRLIG/rød
 - Statsforvalterens kjennskap til og dialog med de ulike kommunen om arbeid og problemstillinger relatert til avløpsområdet varierer mye. I de tilfeller vi har kjennskap til hvordan kommunen jobber med eksempelvis avløp i eksisterende og planlagte hyttefelt og spredt avløp, tar vi dette med i totalvurderingen.
- Kommunens arbeid med grunnforurensning: En forutsetning for at kommunen skal kunne oppfylle sine plikter som myndighet på grunnforurensning (oppfølging av bygge- og gravesaker etter forurensningsforskriften kap. 2, der grunnen er forurenset, eller det er grunn til å tro at den kan være forurenset), er at de har bruker i databasen Grunnforurensning. I tillegg har vi sett på antall lokaliteter som ligger til godkjenning i Grunnforurensning og antall godkjente lokaliteter, samt endringer siden i fjor. Et lavt antall lokaliteter kan indikere

at bygge- og gravesaker som burde håndteres etter forurensningsforskriftens kapittel 2, ikke fanges opp i kommunen. En høy andel ikke-godkjente lokaliteter, trekker også ned, siden lokaliteter ikke blir offentlig tilgjengelige før de er godkjent av rette myndighet. Vi viser ellers til brev vi har sendt til kommunene 11. august 2020 og 8. oktober 2021.

- Materialgjenvinning av avfall: Det er en nasjonal målsetning at 50 % av generert avfall skal leveres til materialgjenvinning. Det også slik at kommunen bør ha fastsatt konkrete mål for, og iverksatt forberedelse til økt gjenbruk og materialgjenvinning av husholdningsavfall og liknende avfall etter 2020. Basert på disse to indikatorene er kommunene vurdert i henhold til følgende kriterier:
 - Andel levert til materialgjenvinning inkl. Biologisk behandling. Denne indikatoren er styrende for vurderingen på området.
 - ≥ 50 % er GOD/grønn
 - > 40 % er MIDDES/gul
 - < 40 % er SVAK/rød
 - Konkret målsetning. Denne indikatoren kan telle positivt inn i vurderingen.
 - Har oppgitt konkrete målsetninger i svaret – GOD/grønn
 - Oppgir mål som ikke er konkretisert i svaret – MIDDELS/gul
 - Har ikke oppgitt mål/har ikke svart – SVAK/rød

Kommuneøkonomi

Indikatorene under er valgt med bakgrunn i kommunestyrenes lovpålagte plikt til å vedta finansielle måltall (jf kommuneloven §14-2 c), og de fleste har valgt netto driftsresultat, netto lånegjeld og disposisjonsfond. Disse gir indikasjon på kommunenes økonomiske handlingsrom. I vår vurdering legger vi også til grunn historisk og planlagt netto driftsresultat, samt kommunenes evne til å kunne svare opp økonomisk usikkerhet og investeringer, målt økte finanskostnader og arbeidskapital.

- Netto driftsresultat i prosent av bruttodriftsinntektene (2015-2021)
- Planlagt netto driftsresultat i økonomiplanperioden i prosent av bruttodriftsinntektene 2022-2025
- Netto lånegjeld i prosent av bruttodriftsinntektene
- Renteekspontert gjeld i prosent av bruttodriftsinntektene
- Netto finans og avdrag i prosent av bruttodriftsinntektene
- Arbeidskapital eksklusive premieavvik i prosent av bruttodriftsinntektene
- Disposisjonsfond i prosent av bruttodriftsinntektene

Rus og psykisk helse

Vurderingen er gjort på bakgrunn av kommunenes egenrapportering i IS 24-8. Dette er en årlig rapportering som kommunene avgir til helsedirektoratet og som bla. omhandler kompetanse- og kapasitetsnivå i fagfeltet. SINTEF forvalter og koordinerer dette arbeidet.

Psykisk helse- og rusfeltet har de siste årene gjennomgått til dels omfattende opptrappingsplaner. Opptrappingsplanen for psykisk helse (1996 – 2006) og Opptrappingsplanen for rusfeltet (2008 – 2012 og 2014 – 2020) har bidratt til betydelig kapasitet- og kompetanseøkning i fagfeltene. Kommunene står ovenfor store utfordringer med å beholde den kapasitet og kompetanse som er opparbeidet og fagfeltet er i stadig endring. Regjeringen arbeider med ny Opptrappingsplan for psykisk helse samt forebyggings og behandlingsreform for barn og unge. Statsforvalteren følgende indikatorer for 2022:

- Psykologer i kommunen, årsverk (inkl. tildelt tilskudd)
- Status etablering av FACT team

- Brukerplankartleggingen
- Boliger og oppfølgingstjenester i boliger for målgruppen
- Planarbeid

FACT er et viktig satsningsområde for å kunne gi bedre oppsøkende tjenester, og bedre samhandlende tjenester i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Samfunns- og arealplanlegging

På tema Kommunal planlegging har vi for 2022 lagt spesiell vekt på å om kommunene har oppdaterte overordna planverk, dvs. kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Dette er i tråd med bestilling fra våre oppdragsgivere på området i år.

- Alder på kommuneplan - arealplan og samfunnsplan
- Kapasitet og kompetanse på plan
- Har kommunen en særskilt ordning for medvirkning av barn og unge

Samfunnssikkerhet

- Vurderinger fra siste gjennomførte tilsyn
- Kommuneundersøkelsen fra DSB i tidsperioden 2016 til 2020

Sosiale tjenester

Vi har vektlagt hvordan kommunene jobber med arbeidsrettet aktivitet og kvalifiseringsprogram for sine sosialhjelpsmottakere. I tillegg har vi kontinuerlig fokus på barn og unges levekår i Innlandet.

Begge deler følger av oppdrag til Statsforvalteren fra departementet; vi skal følge med på levekårsutviklingen i kommunene og identifisere utfordringer og vi skal legge til rette for at kommunene ivaretar sitt ansvar for kvalifiseringsprogrammet på en god måte, samt beskrive og følge med på utøvelsen av aktivitetsplikt for personer som mottar økonomisk stønad. Tilsvarende forventninger er presentert for kommunene i årets kommunebrev.

Opplysninger fra egenvurderingstilsynet er tatt med for å synliggjøre forventninger til Statsforvalter og kommunene om særskilt ivaretagelse av unge sosialhjelpsmottakere.

Følgende indikatorer er derfor valgt ut for årets kommunebilder:

- Andel mottakere sosiale tjenester
- Andel sosialhjelpsmottakere 18-24 år
- Andel sosialhjelpsmottakere 25-29 år
- Andel langtidsmottakere (mer enn 6 måneder)
- Andel sosialhjelpsmottakere som forsørger barn
- Antall deltakere i kvalifiseringsprogram
- Andel sosialhjelpsmottakere med vilkår om arbeidsrettet aktivitet 18-24 år
- Andel sosialhjelpsmottakere med vilkår om arbeidsrettet aktivitet 25-29 år
 - Alle hentet fra SSB, tall fra 2021
- Andel barn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt
 - Henter fra FHI's oppvekstprofiler, tall for perioden 2017-2019 (ny periode neste år)
- Andel barn som bor trangt
 - Hentet fra FHI's oppvekstprofiler, tall fra 2020
- Egenvurderingstilsyn, resultat
 - Intern informasjon

Arkivsak-dok. 21/00075-32
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-18/23 OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK I TRYSIL KOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget tar redegjørelsen til kommunedirektøren til orientering
- 2.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Formannskapet i Trysil kommune fattet i sitt møte 30.11.2022, sak 2022/64, vedtak om å bevilge penger til kunstprosjektet i Kongeparken. Vedtaket var som følger:

Kunstprosjektet i Kongeparken er spennende og Kongeparken er en historisk viktig plass som fortjener oppmerksomhet og fokus. Kommunens egenandel i prosjektet synes allikevel for stor. Det bør være muligheter for et spleiselag med flere interessenter. Vi ber derfor prosjektgruppa undersøke flere finansieringsmuligheter.

Saken utsettes til det er undersøkt om mulighet for ytterligere ekstern finansiering for å realisere kunstprosjektet.

Kommunestyret vedtok imidlertid den 13.12.2022 å bruke inntil 750 000 til kunstprosjektet i Nybergsund.

Kommunedirektøren ga derfor beskjed til kultursjefen at det kunne jobbes videre under en forutsetning av at det maksimalt skulle brukes 750 000 NOK av kommunale midler.

I kommunens budsjett 2023 kan en lese at det er budsjettert med 2,5 mill kr til prosjektet. Kommunen opererer der med bruttorammer for prosjektet, der ligger ikke finansieringen inne, dvs om det er finansiert av kommunen selv med bruk av lån eller egenkapital, eller om det er ekstern finansiering. Med vedtaket på kr 750 000 i kommunal finansiering, må det forutsettes når budsjettet for 2023 ble vedtatt at 1,750 mill. kr kommer fra eksterne bidragsytere.

En kan ikke se at saken på nytt er forelagt formannskapet til en fornyet behandling som utsettelsesvedtaket 30.11.22 viste. Kontrollutvalget ønsker derfor i sitt møte å få en redegjørelse fra kommunedirektøren om saken.

Arkivsak-dok. 21/00073-24
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-19/23 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL TRYSIL KOMMUNESKOGER KF ÅRSREGNSKAP 2022

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for Trysil kommuneskoger KF for 2022, oversendes kommunestyret, med kopi til foretakets styre og formannskapet.

Vedlegg:

1. Revisjonsberetning
2. Trysil kommuneskoger KF årsregnskap 2022
3. Trysil kommuneskoger KF årsmelding 2022
4. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap/årsberetning 2022

Saksframstilling:

Kommuneloven kap. 9 har bestemmelser om kommunale foretak, herunder om internkontroll (§§ 9-13 og 9-14) og budsjettstyring (§ 9-15). Når det gjelder regnskapsavleggelsen gjelder kommuneloven §§ 14-6 og 14-7, som for kommunens årsregnskap.

I følge kommunelovens bestemmelser skal regnskapet avlegges innen 22. februar, som for kommunes regnskap, og revisjonsberetningen skal være avlagt senest 15.april.

Videre heter det bl.a. følgende i kompl. § 14-3:

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og

fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Styret Trysil kommuneskoger KF har godkjent regnskapet og årsberetningen for 2022.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 annet ledd, jf. kommuneloven § 14-6 første ledd.

Revisjon Øst IKS har utarbeidet revisjonsberetningen for 2022 som er datert 23.2.23.

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Til kommunestyret i Trysil kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2022 – TRYSIL KOMMUNESKOGER KF

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Trysil kommuneskoger KF som viser et overskudd på **kr 14 089 806**. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvise bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvise bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelse, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trysil kommuneskoger KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Styret og daglig leders ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Styret og daglig leder er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal styret redegjøre for vesentlige beløpmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra

budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Løten, 23. februar 2023



Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



My Hanh Thi Tran
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

Trysil Kommuneskoger KF, org.nr.984 048 793

Resultatregnskap

	Note	2022	Opprinnelig Budsjett 2022	Regulert budsjett 2022	2021
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER					
Driftsinntekter					
Skogsvirke		24 498 479	24 429 000	24 429 000	26 000 737
Jakt og fiske		1 708 258	1 515 000	1 515 000	1 865 547
Andre utmarksinntekter		5 260 376	6 288 000	6 288 000	5 888 473
Saig boligtomter/div.tomter		551 546	220 000	220 000	832 127
Offentlige tilskudd	1	890 463	900 000	900 000	1 225 302
Annen driftsinntekt		1 102 299	574 000	574 000	749 401
Sum driftsinntekter		34 011 421	33 926 000	33 926 000	36 561 587
Driftskostnader					
Vareforbruk (skogkultur)		3 039 957	4 160 000	4 160 000	3 287 808
Lønnskostnad	2	6 508 416	6 291 000	6 291 000	6 036 629
Avskrivning på varige driftsmidler	3	3 533 627	3 780 000	3 780 000	3 535 056
Annen driftskostnad		11 901 114	9 172 000	9 172 000	7 979 589
Sum driftskostnader		24 983 114	23 403 000	23 403 000	20 839 082
DRIFTSRESULTAT		9 028 307	10 523 000	10 523 000	15 722 505
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER					
Finansinntekter					
Annen renteinntekt		1 319 139	465 000	465 000	385 880
Annen finansinntekt		3 742 477	2 150 000	2 150 000	2 965 262
Sum finansinntekter		5 061 616	2 615 000	2 615 000	3 351 142
Finanskostnader					
Annen rentekostnad		35			2 597
Annen finanskostnad		82			
Sum finanskostnader		117	-	-	2 597
NETTO FINANSPOSTER		5 061 499	2 615 000	2 615 000	3 348 545
ÅRSRESULTAT		14 089 806	13 138 000	13 138 000	19 071 050
OVERF. OG DISPONERINGER					
Utbytte til eier	4	13 916 017	12 358 000	12 866 000	13 908 756
Overført/bruk av annen egenkapital	4	173 789	780 000	272 000	5 162 294
SUM OVERF. OG DISP.		14 089 806	13 138 000	13 138 000	19 071 050

Trysil Kommuneskoger KF, org.nr.984 048 793

Balanse pr. 31.12.2022

	Note	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Hjemmeside	3		39 527
Varige driftsmidler			
Skogeiendommer	3	103 011 116	103 011 116
Administrasjonsbygning	3	148 500	198 000
Skogsmaskiner, koie	3	2 792 131	6 096 193
Skogtakst	3,9	5 189 352	
Boliger	3	11 000	17 000
Inventar	3	39 084	58 623
Bomssystem Bittermarka	3	421 070	536 069
Sum varige driftsmidler		111 612 253	109 956 528
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	5	8 110 909	8 110 909
Egenkapitaltilskudd KLP		985 601	940 230
Andre langsiktige fordringer		949 903	1 899 807
Sum finansielle anleggsmidler		10 046 413	10 950 946
SUM ANLEGGSMIDLER		121 658 666	120 907 474
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer		2 946 969	4 295 802
Andre kortsiktige fordringer		1 421 320	1 352 399
Sum fordringer		4 368 289	5 648 201
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7,8	30 598 325	50 102 990
SUM OMLØPSMIDLER		34 966 614	55 751 191
SUM EIENDELER		156 625 280	176 658 665

EGENKAPITAL OG GJELD**EGENKAPITAL****Opptjent egenkapital**

Annen egenkapital	4,9	151 387 657	151 213 868
Annen egenkapital, bredbåndsutbygging	4		17 932 225
Sum opptjent egenkapital		151 387 657	169 146 093
SUM EGENKAPITAL		151 387 657	169 146 093

GJELD**KORTSIKTIG GJELD**

Leverandørgjeld	6	1 152 604	1 307 941
Skyldig offentlige avgifter		3 116 593	5 347 269
Annen kortsiktig gjeld		968 425	857 360
SUM KORTSIKTIG GJELD		5 237 622	7 512 570
SUM GJELD		5 237 622	7 512 570
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		156 625 279	176 658 663

Underskrifter

Trysil, 08. februar 2023






Børre Rogstadkjærnet Marit Astrup Trygve Øvergård Ola Stensby
 styreleder nestleder styremedlem styremedlem




Eline Bryn Halvor Kristoffer Sætre
 styremedlem skogsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

Regnskapsprinsipper

Foretaket skal, så langt annet ikke følger av lov eller forskrift, føre særregnskap etter bedriftsøkonomiske prinsipper, stille opp resultatet, balansen og kontantstrømmene, utarbeide noter og utarbeide årsberetningen i tråd med lov av 17. juli 1998, nr 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven).

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Med unntak av skogeiendommene vurderes anleggsmidler til anskaffelseskost. Skogeiendommene er oppført til vurdert verdi i 1989 etter bruksverdi prinsippet. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Skogeiendommer avskrives ikke. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter spesielle vurderingsregler, som det redegjøres nærmere for nedenfor.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid.

Aksjer og andeler

Anleggsaksjer og andeler hvor Trysil Kommuneskoger ikke har betydelig innflytelse balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Bedriftens pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom en pensjonsordning. Ordningen gir rett til en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor.

Tjenstepensjonsordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 % av pensjonsgrunnlaget. Framtidige pensjonsytelser blir beregnet ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningen sikrer en brutto uførepensjon på samme nivå som alderspensjon og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnepensjon. De ansatte har også rett til AFP etter bestemte regler. AFP er ikke forsikringsmessig dekket, og det er ikke avsatt midler i forsikringsordningen til framtidige AFP pensjoner.

Alle som har begynt ved bedriften etter 1988 er pliktige medlemmer i pensjonsordningen. Ved årsskiftet var 4 ansatte med i ordningen som i 2022 kostet kr 43.104,-, dette inkluderer også reguleringer for tidligere ansatte som har AFP-, alders-, uføre- og etterlattepensjon.

Foretakets premiebetaling er å betrakte som pensjonskostnad. Trysil Kommuneskoger har sammen med Trysil Kommune sin pensjonsordning i KLP.

1 Offentlige tilskudd

Bedriften har mottatt følgende offentlige tilskudd:

	2022	2021	2020
Tilskudd til skogkultur	890 463	1 225 302	1 713 235
Tilskudd til vegbygging		0	0
	890 463	1 225 302	1 713 235

2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

Lønnskostnader	2022	2021
Lønn	5 783 852	5 427 791
Arbeidsgiveravgift	615 331	571 704
Pensjonskostnader	-41 141	-30 770
Andre sos. kostn. og ref. sykepenger	150 376	67 904
Sum	6 508 418	6 036 629
Antall ansatte pr. 31/12	8	7

3 Varige driftsmidler/investeringer

Beløp i NOK 1 000

	Skog- eiendom	Hjemme- side	Bygninger	Boilger	Skog- takst	Mobile mask., koier	Inventar	Bormsystem Bittermarka	Sum
Ansk.kost 1/1	103011	237	4625	159		27865,6	59	1189	137145,6
Tilgang 2022					5189				5189
Avgang 2022									
Ansk.kost 31/12	103 011	237	4625	159	5189	27865,6	59	1189	142334,6
Akk. avskr. 1/1		197	4427,5	142		21769,8		653	27189,3
Avskr. 2022		40	49,5	6		3304	19	115	3 533,5
Akk. avskr. 31/12	0	237	4477	148		25073,8	19	768	30722,8
Bokført verdi 31/12	103 011	0	148	11	5189	2791,8	40	421	111611,8

Årets investeringer er finansiert med egenkapital.

4 Egenkapital

Bedriften eies 100 % av Trysil kommune

Beløp i NOK 1 000

Egenkapitalendringer	Egenkapital
Egenkapital 1.1.2022	169 146
Årets resultat	14 089
Utbytte/ overført eier	-31 848
Egenkapital 31.12.2022	151 387

5 Aksjer og andeler i andre foretak m.v.

	Eierandel	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Anleggsmidler			
Østby Utmarkslag SA	473 andeler	4 730	4 730
Flermoen Utmarkslag SA	5 200 andeler	52 000	52 000
Trysilfjell Utmarkslag SA	557 andeler	2 110	2 110
Skistar AB	1 904 aksjer	159 369	159 369
Destinasjon Trysil SA	1 andel	1 500	1 500
Glommen Mjøsen Skog SA, andelskapital	2000 andeler	250 000	250 000
Trysil Fjernvarme AS	38 500 aksjer	7 610 000	7 610 000
Søre Trysil Utm. Lag SA	156 andeler	31 200	31 200
Sum		8 110 909	8 110 909

6 Mellomværende med tilknyttet selskap

	Kjøp	Salg	Kundefordr.	Lev. gjeld
Trysil kommune	17 430 593	12 000		
Sør	23 765			674
Revisjon Øst IKS	59 600			
	17 513 958	12 000		674

7 Bankinnskudd

Av bankinnskuddene er:
kr 344.471,- sperret for skattetrekk.

8 Avsetninger og bruk av avsetninger

Det er gjennom regnskapsåret avsatt skogfondsmidler tilsvarende kr 1.492.588,-. Videre er det mottatt samlet 890.463,- i tilskudd til virksomheten gjennom Skogfondskontoen. Det er inntektsført kr 468.921,- fra Skogfondskonto i 2022. Saldo på Skogfondskonto er kr 0,- pr.31.12.22.

9 Investeringer

Konto		Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
1260	Skogsbruksplan 2022	5 189 353	3 200 000	3 200 000	
	Lassbærer	0	0	2 500 000	

Årets investeringer er finansiert med egenkapital.



**TRYSIL
KOMMUNESKOGER KF**



Årsberetning og årsregnskap 2022

ÅRSBERETNING 2022

1. STYRE OG ADMINISTRASJON

Trysil Kommuneskoger KF er et kommunalt foretak, opprettet med hjemmel i kommuneloven.

Foretakets formål er å eie og drive Trysil kommunes skogs- og utmarksområder, annen virksomhet som står i naturlig sammenheng med det, samt å ha eierinteresser i selskaper som driver annen virksomhet. Foretakets forretningskontor er i Trysil kommune.

Styret har bestått av:

Børre Rogstadkjærnet, leder, Irene Runningen, nestleder, Trygve Øvergård, Eline Bryn og Arild Berget. Sistnevnte er valgt av og blant de ansatte. Varamedlemmer har vært Simen Løken, Elisabeth Onsager og Helge Øivang.

Ola Stensby ble nyvalgt ansattrepresentant 01.06.2022.

Irene Runningen gikk ut av styret 14.10.2022, og ble erstattet av Marit Astrup.

Fra 15.10.2022 har styret bestått av:

Børre Rogstadkjærnet, leder, Marit Astrup, nestleder, Trygve Øvergård, Eline Bryn og Ola Stensby. Sistnevnte er valgt av og blant de ansatte. Varamedlemmer er Simen Løken, Elisabeth Onsager og Simen Skavern.

Styret har i 2022 hatt 5 møter og behandlet 42 saker.

Daglig leder har tom. 14.10.2022 vært Even Ifarness. Fom. 15.10.2022 har Halvor Sætre vært daglig leder/skogsjef.

2. EIENDOM

Ved utgangen av året er totalarealet på 646 763 dekar, hvorav 387 291 dekar er produktiv skog. Det ble i 2022 solgt 25 dekar til tomter og andre formål.

Trysil kommuneskoger har i 2022 fått ny skogbruksplan. Denne viser at gjennomsnittsboniteten har økt med ca. en bonitetsklasse. Årlig tilvekst på eiendommen er ca. 85 000 m³. Gjennomsnittlig kubikkmasse på drivverdige arealer er 6,6 m³/da, som er lavt.

Totalt bundet CO₂ i skogen: 5,46 millioner tonn.

Årlig binding av CO₂ i skogen: 206 000 tonn.

3. OMSETNING OG RESULTAT

2022 har som 2021 hatt høye byggevare- og trelastpriser. Første halvår var fortsatt preget av pandemien og den globale økonomiske situasjonen skapte en ubalanse i tilbud og etterspørsel. Dette ble drevet av høy vekst i økonomien i særlig USA og Kina. Krig i Ukraina med økonomiske sanksjoner mot Russland, og Russlands nedstengning av gass til Europa har skapt usikkerhet og en krise i energimarkedet. Dette har drevet massevirkeprisene som blir påvirket av energiprisene. Særlig siste kvartal var preget av svært høye strømpriser som har redusert lønnsomheten hos sagbrukene.

Trelast påvirkes av det globale markedet, og pris og etterspørsel etter trelast har variert gjennom året først som følge av stor aktivitet i første halvår, og økonomisk usikkerhet og fare for global resesjon i siste halvår. Prisen på sagtømmer var generelt på et høyt nivå fram til 3. kvartal, men på grunn av usikkerhet i markedet og høye energipriser ble sagtømmerprisene justert ned fram mot årsskiftet. Massevirkeprisen har gjennom året vært stigende, og fikk en ny oppgang ved årsskiftet.

Den store etterspørselen etter tømmer medførte at det for andre år på rad ble satt avvirkningsrekord i Norge i 2022 med 11,63 mill. m³.

Prisøkningen på sagtømmer og massevirke bidro til at det økonomiske resultatet for Trysil Kommuneskoger ble omtrent som budsjettet, selv om vi ikke klarte å nå budsjettet volum.

Omsetningen i 2022 var på kr 34 mill. mot et budsjett på kr 33,9 mill. Omsetningen i 2021 var på kr 36,5 mill.

Driftskostnader inklusive avskrivninger kom på kr 25 mill. mot et budsjett på kr 23,4 mill. Budsjett overskridelsen skyldes i stor grad økte kostnader på diesel/olje og deler, utskiftning av bru på Bittermarkvegen og Nesvollbekken. I tillegg har lønnskostnadene blitt høyere enn budsjettet blant annet pga. overlapp og bytte av daglig leder.

Driftsresultat for 2022 ble kr 9 mill. mot kr 15,7 mill. i 2021. Netto finansinntekter var i 2022 kr 5 mill. mot kr 3,3 mill. i 2021. Dette gir et resultat før disposisjoner på kr 14,1 mill. som er kr 5 mill. lavere enn 2021.

Det var budsjettet med utskiftning av lassbærer til kr 2,5 mill. i 2022. På grunn av leveranseproblemer hos leverandør ble ikke denne levert i 2022. Det er derfor et avvik på investeringsbudsjettet på denne posten. Ny skogbruksplan ble levert i 2022 til en kostnad på kr 5,2 mill. Det blir gitt 40 % statstilskudd på skogbruksplaner. Budsjettet kostnad på kr 3,2 mill. er eksklusive tilskudd, og derfor lavere enn regnskap. Tilskuddet til skogbruksplanen blir utbetalt i 2023, da leveransen kom på slutten av året. Det ble også en høyere kostnad til skogbruksplanen på grunn av økt ressursbruk på miljøregistreringer.

Det er utbetalt kr 13,9 mill. til eier i 2022. Utbetalingen til eier har en differanse mellom revidert budsjett og regnskap på kr 1.050.017. Differansen består av en ekstra utbetaling på kr 1.067.775,-. I tillegg ble lån vedr. SØIR kr 17.380,- lavere enn budsjettet pga. renter.

Regnskapet er satt opp etter forutsetning om fortsatt drift.

4. ÅRETS DRIFT

Avvirkning og skogkultur

Det ble i 2022 avvirket og solgt 46 553 m³ virke til en verdi av kr 24,5 mill. Budsjettet var på 50.000 m³ til en verdi av kr 24,4 mill. Gjennomsnittlig virkespris ble kr 519,- pr m³. Det er 51 kroner høyere enn 2021 og 58 kroner over budsjett. Tynningsaktiviteten ble opprettholdt på et høyt nivå. All avvirkning er utført med eget utstyr og egne ansatte.

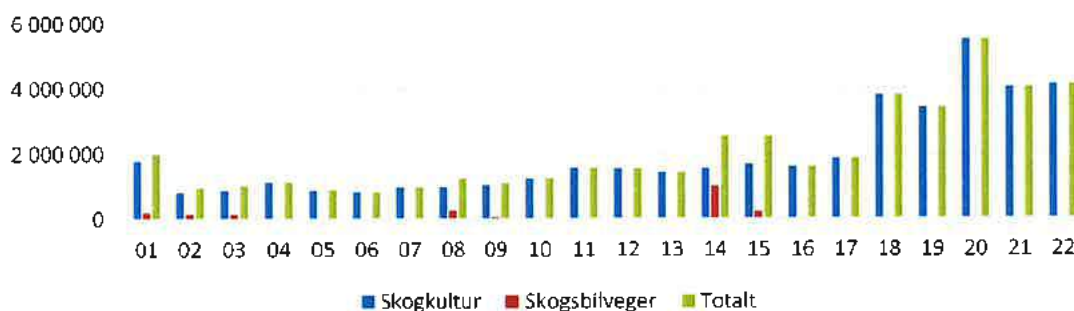
Avvirkning de siste fem år i kvantum og verdi:

	2022		2021		2020		2019		2018	
	m ³	1.000 kr	m ³	1.000 kr	m ³	1.000 kr	m ³	1.000 kr	m ³	1.000 kr
Sagtømmer gran	12 670	8 448	12 644	7 906	9 882	4 766	7 576	4 251	12 072	6 530
Sagtømmer furu	12 704	8 651	16 063	10 069	18 216	9 159	17 699	9 820	14 667	7 443
Sagtømmer i alt	25 374	17 099	28 707	17 975	28 098	13 925	25 275	14 071	26 739	13 973
Spesialtømmer	507	421	1 600	1 294	1 230	947	2 252	1 612	2 284	1 601
Massevirke	20 672	6 634	25 273	6 731	25 125	7 332	19 463	6 876	17 667	5 301
Total avvirkning	46 553	24 154	55 580	26 000	54 453	22 204	46 990	22 559	46 690	20 875

Totalt driftskostnader beløper seg til kr 25 mill. og er kr 4,2 mill. høyere enn i 2021 og kr 1,6 mill. høyere enn budsjett. Diesel, olje og delepriser har gått opp betydelig. Diesel, olje og kostnader til vedlikehold av maskiner har økt med 1,2 mill. i forhold til 2021. I tillegg ligger det økte kostnader på utskiftning av bru i Bittermarka, Nesvollbekken og økte lønnskostnader ifbm. overlapp/utskiftning av skogsjef.

Til skogkultur ble det i 2022 brukt kr 4,1 mill. mot kr 4 mill. året før. Inkludert i dette er innkjøpte varer som for eksempel planter, samt lønnskostnader knyttet til gjennomføringen av aktivitetene. Forbruket er kr 1,1 mill. lavere enn budsjett, men i regnskapstallene er ikke lønninger/administrasjon til egne ansatte fordelt på denne regnskapskontoen. Summen av all skogkulturaktivitet utløste offentlige tilskudd på kr 0,9 mill.

Forbruk skogkultur



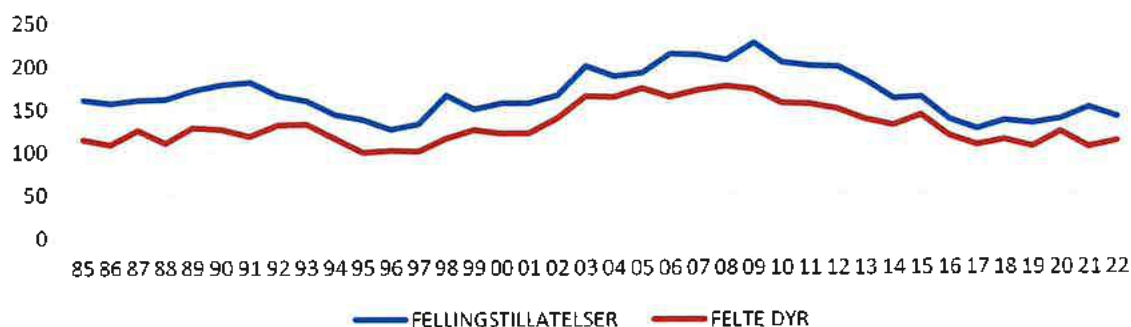
Investeringene i skogkultur fordeler seg på følgende aktiviteter:

Aktivitet:	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Planting (stk)	293 500	316 950	434 045	309 000	210 000	167 365
Markberedning (daa)	2 500	3 648	6 508	2 086	4 763	2 720
Ungskogpleie (daa)	3 643	1 435	2 108	2 037	2 681	1 381
Gjødsling (daa)	-	2 301	2 739	2 370	2 504	-
Forhåndsrydding (daa)	622	0	1 352	88	204	-
Grøfterensk (meter)	-	892	892	1 454	450	-

Utmark

Inntekter fra jakt og fiske ble kr 1,7 mill., hvorav kr 1,2 mill. kommer fra elgjakta. Elgjakt på våre eiendommer leies bort til kommunens innbyggere. Det ble gitt 139 fellingstillatelser og 111 elger ble felt. Tilsvarende tall for 2021 var 150 og 104. Fellingsprosenten ble 80 % (70 % i 2021).

Elgstatistikk 1985-2022



Festeinntekter, grunnleie, andel salg av tomter fra Trysilfjell Utmarkslag og vegavgift (andre utmarksinntekter) ble kr 5,2 mill. noe som er kr 0,6 mill. lavere enn 2021. Nedgangen skyldes blant annet at det ikke har vært tomtsalg i Trysilfjellet på Trysil Kommuneskoger sin grunn. Resultatet er kr 1,7 mill. lavere enn budsjett.

Det ble solgt 2 festetomter i Bittermarka i 2022. Økt etterspørsel etter tomter i Bjønnbekkmora Hytteområde gir også et positivt bidrag. Det ble i sum solgt tomter på øvrige områder for kr 0,55 mill. noe som er kr 0,3 mill. bedre enn budsjett.

5. INVESTERINGER

Total investering i skogkultur i 2022 er på kr 4,1 mill. Det er mottatt kr 0,9 mill. i offentlig tilskudd til skogkultur. Ny skogbruksplan ble levert i 2022 til en kostnad på kr 5,2 mill. Det blir gitt 40 % statstilskudd på skogbruksplaner. Tilskuddet blir utbetalt i 2023 pga. at leveransen kom like før årsslutt. Alle investeringer er finansiert ved bruk av egenkapital. Budsjettert bytte av lassbærer ble utsatt til 2023 pga. leveringsproblemer.

6. FINANSIERING OG LIKVIDITET

Tilleggsandelene i Glommen Mjøsen Skog ble i 2020 vedtatt realisert. I henhold til Samvirkeloven skal dette utbetales over 3 år og første utbetaling ble foretatt i 2021. Samlet dreier dette seg om kr 2,8 mill. Det resterende beløp er ført i balansen som langsiktig fordring.

Innestående saldo i vegvedlikeholdsforeningene der Trysil Kommuneskoger er medlem ble tatt inn i regnskapet i 2021. Dette er midler som har bygd seg opp over tid og utgjør i 2022 kr 1 mill. Dette er ført i balansen som kortsiktig gjeld. Dette reduserer posten andre driftskostnader i regnskapet med tilsvarende beløp.

Samlede eiendeler som foretaket disponerer har i løpet av året blitt redusert med kr 20 mill. fra kr 176,6 mill. til kr 156,6 mill. Av eiendelene utgjør skog og andre eiendommer 65,7 % eller kr 103,0 mill.

Ved årsskiftet disponerte foretaket kr 35 mill. i omløpsmidler. Nedgangen fra 2021 skyldes utbetaling til bredbåndsutbygging i kommunen.

7. ANSATTE OG ARBEIDSMILJØ

Trysil Kommuneskoger hadde ved årsskiftet 8 ansatte, herav 2 lærlinger. To ansatte arbeider i Trysilfjellet i vinterhalvåret. I tillegg til egne ansatte har 8 personer vært ansatt på tidsbegrensede kontrakter. Arbeidet tid utgjorde i 2022 8,9 årsverk.

	2022	2021	2020	2019	2018
Arbeidstimer	17 391	15 528	14 357	11 550	8 969
Sykefravær i %	6,0	1,0	0,05	0,8	2,0
Direkte lønn	6 174 224	5 467 598	5 210 316	3 624 652	2 885 947
Trukket skatt	1 655 947	1 459 360	1 444 548	1 016 199	797 237

Trysil Kommuneskoger KF er medlem i Salutis HMS. Det er ikke rapportert skader i 2022.

8. MILJØ OG SERTIFISERING

Etter styrets oppfatning forurenses ikke foretaket det ytre miljø utover det som følger av normal skogsdrift.

På eiendommen har vi avsatt 8,5% av produktivt skogareal til nøkkelbiotoper.

Foretaket er miljøsertifisert gjennom Glommen Mjøsen Skog SA sitt PEFC gruppesertifikat. Sertifikatutsteder for Glommen Mjøsen Skog SA er Det Norske Veritas AS. Glommen Mjøsen Skog SA avholdt internrevisjon av foretaket den 11.10.2022 uten å avdekke avvik.

9. LIKESTILLING

I foretakets styre er kvinneandelen 40 %. Det er ingen kvinner ansatt.

10. TILTAK-HØY ETISK STANDARD

Trysil kommuneskoger har etiske retningslinjer for ansatte og tillitsvalgte som blir revidert av styret en gang i året.

11. UTSIKTENE FOR 2023

Tømmerprisene gikk ved inngangen til 2023 ned, men samtidig gikk massevirkeprisene opp. Vi kan i noe grad tilpasse oss markedskonjunktorene, men det vil gå ut over produsert volum, og dermed igjen inntjeningen. Det er også en betydelig usikkerhet i økonomien der mange faktorer påvirker markeds situasjonen for tre- og trebaserte varer. Vi har klimaendringer med tilhørende tiltak som karbonbinding og fokus på økt karbonopptak og karbonlagring, det grønne skiftet, krig i Ukraina, økt rentenivå, generelt økt kostnadsnivå på strøm, drivstoff, deler og økt fokus på vern som noen eksempler. Skog og trevirke skal erstatte oljebaserte produkter, bidra til karbonbinding/-lagring samtidig som samfunnet ønsker et økt skogvern.

Tross usikre utsikter har vi sikker avsetning på sagtømmer, med en pris som fortsatt ligger over gjennomsnittet ved inngangen til 2022. I tillegg gir økte massevirkepriser at vi kan drive tynning og drift i områder der vi skal ha fokus på treslagsskifte.

Det er en redusert investeringsvilje og etterspørsel i fritidsboligmarkedet. Dette gjelder hytter, tomter og leiligheter. Det er også begrenset med tilgjengelige regulerte tomter på vår eiendom.

Trysil, 8. februar 2023


Børre Rogstadkjærnet
leder


Marit Astrup


Trygve Øvergård


Eline Bryn


Ola Stensby


Halvor Sætre
skogsjef



KONTROLLUTVALGET I TRYSIL KOMMUNE

**Til kommunestyret i
Trysil kommune**

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for Trysil kommuneskoger KF 2022

Kontrollutvalget har i møte den 24.5.23, sak 19/23, behandlet Trysil kommuneskoger KF sitt årsregnskap for 2022.

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, styrets årsberetning og revisjonsberetning, datert 23.2.2023. Kontrollutvalgets uttalelse har i tillegg bygget på muntlige opplysninger som kom fra under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte.

Regnskapet viser et overskudd på kr 14 089 806,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Ut i fra ovennevnte, og det som fremgår av saksframlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 23.2.23, har kontrollutvalget ikke merknader til årsregnskapet for Trysil kommuneskoger KF for 2022.

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å godkjenne Trysil kommuneskoger KF regnskap for 2022.

Arkivsak-dok. 21/00073-25
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-20/23 ÅRSVSLUTNINGSBREV 2022 TRYSIL KOMMUNESKOGER KF

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering

Vedlegg:

Årsavslutningsbrev 2022

Saksframstilling:

Revisjon Øst IKS har i brev av 23.2.23 sendt kommentarer til årsregnskapet for 2022 til daglig leder i Trysil kommuneskoger KF. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til foretaket og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding.

Samlet sett har ikke revisjonen avdekket vesentlige forhold som får konsekvenser for revisjonsberetning.

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Trysil kommuneskoger KF

Saksbeh.:
My Hanh Thi Tran

Direkte tlf.:
404 81 993

Deres ref.:

Vår ref.:
805/2022

Dato:
23.02.2023

ÅRSVSLUTNINGSBREV 2022 – TRYSIL KOMMUNESKOGER KF

Vi har gjennomført revisjon av årsregnskapet for 2022. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det avlagte årsregnskapet.

Dokumentasjon avstemminger

Vår revisjon av interim har avdekket at sentrale avstemminger og dokumentasjon til avstemminger var svak.

Likvid

I forbindelse med vår forespørsel om interne rutiner og implementert kontroller fikk vi informasjon om at bank skal avstemmes hver måned.

Ved gjennomføring av test av internkontroll fant vi at avstemming for mai manglet, og forklaringen vi fikk var at mellom månedene (jan, mars, mai osv.) ikke følges opp. Vi mener dette er avvik på rutinen. Uavhengig av etablert rutine mener vi at bank bør avstemmes og dokumenteres hver måned.

Vi har fått tilbakemelding fra regnskapsfører om at bank normalt avstemmes hver måned, men alltid innen pliktig rapportering. Vi anbefaler månedlig avstemming av bank for denne type virksomhet.

Lønn

Ved test av avstemming arbeidsgiveravgift og skattetrekk, fant vi at det manglet underlagsdokumentasjon.

Vi anbefaler at ved terminvis avstemming så må det legges ved rapportering A07 (lønn) og hovedbok for den aktuelle terminen.

Vi har fått tilbakemelding fra regnskapsfører om at når det gjelder avstemming av lønn finnes all nødvendig underdokumentasjon. Vi følger opp ved revisjonen for 2023 hva som er årsaken til at vi ikke har gjenfunnet all dokumentasjonen.

Kundefordringer

Ved test av avstemming kundefordringer, mangler avstemmingens underdokumentasjon.

Vi anbefaler at ved avstemming av kundefordringer så bør hovedbok og reskontroliste legges ved.

Vi har fått tilbakemelding fra regnskapsfører at både aldersfordelt saldoliste og åpen-post-liste på kunder pr. 31.12.22 er lagret. Og på den aldersfordelte saldoliste er det påskrevet kommentarer. Vi følger opp ved revisjonen for 2023 hvilken dokumentasjon vi har behov for.

Avsluttende kommentar

Utkast til årsavslutningsbrev er oversendt til daglig leder per e-post 13.02.2023.

Tilbakemelding fra regnskapsfører er omtalt under det enkelte punkt.

Samlet sett har vår revisjon ikke avdekket vesentlige forhold som får konsekvenser for vår revisjonsberetning.

Vi benytter anledningen til å takke for et godt samarbeid.

Løten, 23. februar 2023



Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



My Hanh Thi Tran
Regnskapsrevisor

Kopi:
Kontrollutvalget

Arkivsak-dok. 21/00073-26
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-21/23 KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL TRYSIL KOMMUNES ÅRSREGNSKAP/ÅRSBERETNING 2022

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommunes årsregnskap og årsberetning for 2021, oversendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.

Vedlegg:

1. Revisjonsberetning
2. Trysil kommunes årsregnskap 2022
3. Trysil kommunes årsberetning 2022
4. Forslag til kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2022

Saksframstilling:

Hvilke årsregnskap kommunen skal utarbeide følger av koml. § 14-6 første ledd bokstav a-d. Bokstav d innfører en plikt til å utarbeide et samlet (*konsolidert*) årsregnskap for all virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt.

Ifølge kommuneloven (koml.) § 14-6 skal årsregnskapene avlegges senest 22. februar og iht. § 14-7 skal årsberetningene avlegges senest 31.3. Revisjonsberetningen skal iht. koml. § 24-8 avlegges innen 15.4.

Videre heter det bl.a. følgende i koml. § 14-3:

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Som nevnt ovenfor, er det formannskapet som innstiller til kommunestyret i regnskapssaken. Kontrollutvalget skal i tråd med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, 2. ledd, gi en uttalelse til årsregnskapet. Uttalelsen stiles til kommunestyret med kopi til formannskapet, som skal ha den i hende, før de gir sin innstilling til kommunestyret.

Grunnlaget for uttalelsen er årsregnskapet, kommunedirektørens årsberetning og revisjonsberetningen. I tillegg vil kontrollutvalget kunne bygge på eventuelle opplysninger som kommer fram i møtet.

Det er ikke gitt nummerert brev for årsregnskapet for 2022.

For regnskapsavslutningen for 2022 har revisor lagt fram en ren beretning.

Revisjons konklusjon lyder følgende:

«Etter vår mening

- oppfylder kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfylder det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trysil kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken.

Revisjonens konklusjon om årsberetningen lyder følgende:

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

De henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kontrollutvalget viser til sin uttalelse for kommentarer til regnskapssaken. Kontrollutvalget har bedt kommunedirektør om å være tilstede, sammen med økonomisjefen.

Trysil kommunestyre får utskrift av saken sammen med kontrollutvalgets uttalelse.

Til kommunestyret i Trysil kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2022 – TRYSIL KOMMUNE

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Trysil kommune som viser et negativt netto driftsresultat på **kr 6 362 417** i kommunekassen, og et negativt netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på **kr 21 178 772**. Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trysil kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og

forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsberetning mottatt 22.03.2023. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger

for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenheter som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi har eneansvar for vår konklusjon om det konsoliderte årsregnskapet.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trysil kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Kommunedirektørens ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av

bevilgningene. I årsberetningen skal kommunedirektøren redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Løten, 24. mars 2023



Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



Natallia Hornsletten
regnskapsrevisor

Kopi: Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren



TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Regnskap 2022

til revidering 24/2-2023

Innhold

1. Driftsregnskap	4
1.1. Bevilgningsoversikter – drift	4
2. Investeringsregnskapet	6
2.1. Bevilgningsoversikt – Investering	6
2.2. Detaljert oversikt Investeringer	7
3. Økonomisk oversikter	10
3.1. Økonomisk oversikt drift	10
3.2. Balanseregnskap	11
4. Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	12
5. NOTER	13
5.1. Arbeidskapital	16
5.2. Kapitalkonto	17
5.3. Varige driftsmidler	18
5.4. Aksjer og Andeler	19
5.5. Utån (finansielle anleggsmidler)	19
5.6. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	19
5.7. Lån Budsjett og regnskapsforskriften	20
5.8. Minimumsavdrag	22
5.9. Pensjon	23
5.10. Garantier gitt av kommunen	24
5.11. Vesentlige bundne fond oversikt	24
5.12. Selvkost	25
5.13 Ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisjonen	28
5.14. Andre opplysninger om regnskapet	29
5.15. Femund og Trysilvassdraget fiskefond	30
6. Konsolidert regnskap med Trysil Kommuneskoger	31
7 Revisjonsberetning	35

1. Driftsregnskap

1.1. Bevilgningsoversikter – drift

§ 5-4. 1.ledd, Bevilgningsoversikter – drift

	Note	Regnskap 2022	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021
1 Ordinært rammetilskudd		-267 572 210	-244 387 000	-253 215 000	-265 139 955
2 Skatt på inntekt og formue		-216 193 218	-214 166 000	-194 581 000	-195 317 295
3 Skatt på eiendom		-46 388 923	-47 000 000	-47 000 000	-46 181 759
4 Andre generelle driftsinntekter		-25 016 985	-12 140 000	-12 140 000	-25 124 944
5 Sum generelle driftsinntekter		-555 171 336	-517 693 000	-506 936 000	-531 763 952
6 Sum bevilgninger drift, netto		523 573 603	487 938 735	477 280 000	471 062 853
7 Avskrivninger		34 950 576	35 210 000	35 210 000	34 251 811
8 Sum netto driftsutgifter		558 524 179	523 148 735	512 490 000	505 314 663
9 Brutto driftsresultat		3 352 844	5 455 735	5 554 000	-26 449 289
10 Renteinntekter		-6 866 094	-2 850 000	-2 850 000	-4 210 223
11 Utbytter		-7 300 534	-7 750 000	-7 750 000	-5 311 673
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	5.14	1 608 635	-	-	-
13 Renteutgifter		17 342 499	10 107 000	10 107 000	8 614 132
14 Avdrag på lån	5.8	33 175 644	34 000 000	30 625 000	38 019 697
15 Netto finansutgifter		37 960 150	33 507 000	30 132 000	37 111 932
16 Motpost avskrivninger		-34 950 576	-35 210 000	-35 210 000	-34 251 811
17 Netto driftsresultat		6 362 417	3 752 735	476 000	-23 589 167
19 Avsetning til bundne driftsfond		11 856 939	3 557 000	3 557 000	30 384 843
20 Bruk av bundne driftsfond		-26 979 067	-11 993 000	-11 993 000	-21 948 869
21 Avsetning til disposisjonsfond		13 185 000	13 185 000	14 585 000	15 153 194
22 Bruk av disposisjonsfond		-4 425 290	-8 501 735	-6 625 000	-
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-6 362 417	-3 752 735	-476 000	23 589 167
25 Fremført til inndekning i senere år		-0	-0	-0	-0

1.2. Bevilgningsoversikter – drift § 5-4 2.ledd

Sektor	Regnskap 2022	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021
1 Administrasjon, inkl. Kirkelig fellelsråd	73 925 832	69 993 813	49 054 000	61 106 360
<u>Avsetning/bruk bundne fond sektor SAD</u>	-6 853 479	-	-1 194 000	-10 074 402
<u>Avsetning/bruk av ubundne fond sektor SAD</u>	-2 964 584	-25 000	-	-5 457 209
Netto forbruk	64 107 770	69 968 813	47 860 000	45 574 748
100 Sentraladministrasjon	73 925 832	69 993 813	49 054 000	61 106 360
2 Oppvekst og kultur	170 486 702	169 127 576	154 538 000	155 252 129
<u>Avsetning/bruk bundne fond sektor OPK</u>	-1 892 416	-110 000	-110 000	1 108 556
<u>Avsetning/bruk av ubundne fond sektor OPK</u>	-153 956	-	-	-517 887
Netto forbruk	168 440 330	169 017 576	154 428 000	155 842 797
200 Oppvekst og kultur	2 066 942	106 527	-	-
210 Grunnskolene i Trysil	96 117 155	96 667 718	93 173 000	92 470 670
220 Barne- og Ungdomshelse	17 408 947	14 141 218	-	-
221 Trysil kulturtjenester	4 796 412	6 295 014	12 072 000	10 726 555
240 Barnehagene i Trysil	50 097 246	51 917 099	49 293 000	52 054 904
3 Helse og Mestring	282 469 656	254 185 127	255 399 000	277 336 750
<u>Avsetning/bruk bundne fond sektor HEME</u>	283 547	-	-	-257 725
Netto forbruk	282 753 203	254 185 127	255 399 000	277 079 025
300 Tjenestekontor	33 030 737	24 897 228	17 305 000	16 885 285
310 BOAK Trysil	90 749 003	91 397 557	85 488 000	93 769 750
320 Enhet funksjonshemmede	17 045 193	8 057 761	27 857 000	45 222 989
330 Enhet familie	4 804 583	4 823 579	18 387 000	15 072 173
340 Enhet hverdagsmestring	83 099 176	77 771 166	55 209 000	57 988 465
350 Enhet sosial	13 133 994	7 076 476	13 789 000	14 241 893
360 Enhet psykisk helse	17 276 129	16 809 707	15 562 000	11 549 296
370 Enhet legesenter/beredskap	16 433 539	15 868 624	14 681 000	15 505 889
380 Enhet rehabilitering	6 897 302	7 483 029	7 121 000	7 101 009
			-	
4 Samfunnsutvikling	61 066 275	59 609 727	40 090 000	36 716 369
<u>Avsetning/bruk bundne fond sektor SAM</u>	-10 833 573	-8 758 000	-7 564 000	318 392
<u>Avsetning/bruk av ubundne fond sektor SAM</u>	-5 197 737	-2 436 735	-	-1 793 691
Netto forbruk	45 034 964	48 414 992	32 526 000	35 241 070
400 Forvaltningsavdeling	15 497 279	16 873 806	14 144 000	9 277 819
500 Samfunn	19 602 802	14 571 534	-	-
600 Bygg og eiendom	25 264 240	25 012 976	22 672 000	28 288 491
601 Vei, vann, avløp og septikk	701 954	3 151 411	3 274 000	-849 941
8 Øvrig finans	-64 374 862	-64 977 508	-21 801 000	-59 348 755
<u>Avsetning/bruk bundne fond sektor FIN</u>	-126 817	-	-	-366 953
<u>Avsetning/bruk av ubundne fond sektor FIN</u>	4 076 445	-	-	3 000 000
Netto forbruk	-60 425 234	-64 977 508	-21 801 000	-56 715 708
850 Øvrige finansposter m.m.	-32 526 620	-32 619 508	-9 443 000	-45 439 999
851 Trysil kommuneskoger KF	-31 848 242	-32 358 000	-12 358 000	-13 908 756
SUM	523 573 603	487 938 735	477 280 000	471 062 853
Sum netto bruk/avsetninger bundne fond på sektorene	-19 295 922	-8 868 000	-8 868 000	-8 905 179

2. Investeringsregnskapet

2.1. Bevilgningsoversikt – Investering

§ 5-5, 1.ledd, Bevilgningsoversikter – investering

	Note	Regnskap 2022	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj. 2022	Regnskap 2021
1		49 777 940	54 392 000	176 467 000	65 825 457
2		152 875	-	-	152 875
3		1 718 469	2 000 000	2 000 000	2 529 024
4		0	-0	-0	0
5		0	-0	-0	0
6		51 649 284	56 392 000	178 467 000	68 507 356
7		-4 388 968	-4 312 000	-16 623 000	-4 772 005
8		-2 723 171	-1 090 000	-5 735 000	-2 242 107
9		-2 255 686	-	-	-7 457 607
12		0	-0	-0	0
13		-41 723 537	-48 990 000	-154 109 000	-51 659 488
14		-51 091 362	-54 392 000	-176 467 000	-66 131 207
15		19 233 834	10 000 000	10 000 000	7 562 377
16		-10 000 000	-10 000 000	-10 000 000	-8 268 512
17		1 705 554	-	-	1 293 393
18		-4 964 084	-	-	-2 524 648
19		5 975 304	-	-	-1 937 391
21		4 661 405	-	-	1 384 130
22		-9 421 519	-	-	-
24		-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-1 596 000
25		226 888	-	-	-
26		-6 533 225	-2 000 000	-2 000 000	-211 870
27		0	-0	-0	226 889

2.2. Detaljert oversikt Investeringer, § 5-5, 2.ledd

Ansvar	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
1005	01047	Overføring til kirkelig fellesråd - investeringer	0	2 150 000	3 400 000	588 000
1004	01049	Mobilmaster bredbånd	0	0	2 000 000	0
1006	01052	Framsikt - økonomiplan og årsbudsjett	150 000	0	0	0
1002	01700	SÅTE - Investering IKT	0	19 000	3 125 000	0
1002	01712	SÅTE - Nettportal	316 275	312 000	750 000	706 071
1002	01721	SÅTE - L/P	29 688	31 000	250 000	153 628
1002	01725	Servere, nettverk, brannmurer	0	-1 000	1 562 000	0
1002	01726	Tilleggsmoduler HRM SÅTE	259 600	291 000	0	0
1002	01732	KOMTEK variabel fakturering	0	0	0	36 690
1002	01733	Legesystem	24 088	1 000	313 000	0
1002	017331	Legesystem Stor-Elvdal	30 224	0	0	3 402
1002	017332	Legesystem Åmot	0	0	0	1 313
1002	01735	Lagring og servere	0	0	0	228 768
1002	017351	Lagring og servere S	0	0	0	36 000
1002	017352	Lagring og servere Å	0	0	0	65 700
1002	017353	Lagring og servere T	0	0	0	154 800
1002	017354	Lagring og servere E	0	0	0	26 100
1002	01736	Strategiprosjekter	0	0	3 125 000	0
1002	01737	e-Byggsak	0	-19 000	312 000	1 785 991
1002	01738	GIS handlingsplan	0	0	500 000	88 861
1002	017381	GIS handlingsplan - Stor-Elvdal	0	0	0	25 417
1002	017382	GIS handlingsplan - Åmot	0	0	0	25 417
1002	017383	GIS handlingsplan - Trysil	0	0	0	45 750
1002	01739	Barnehager	29 805	312 000	312 000	84 583
1002	017391	Bhg-løft SE	63 988	0	0	51 970
1002	017392	Bhg-løft Å	131 545	0	0	108 698
1002	017393	Bgh-løft T	166 365	0	0	356 693
1002	017394	Bgh-løft E	66 070	0	0	58 215
1002	01742	SÅTE 2.0	465 881	0	0	0
1002	018910	SÅTE - Skoleløft	0	0	0	117 958
1002	018915	Nytt LMS skole	45 413	313 000	313 000	0
6003	02024	Sentrumsbarnehage forprosjekt	0	0	0	25 769
2100	02025	Fremtidens undervisningslokaler, tilrettelegging arealer	0	50 000	400 000	0
2100	02026	Oppgradering møbler, fremtidens undervisning	279 184	200 000	300 000	0
5002	02027	Dagsturhytte	1 225 950	250 000	0	0
2210	02028	BUA, utlån utstyr	0	300 000	300 000	0
5002	02029	Ny kinomaskin	27 613	267 000	1 000 000	0
3107	03042	Pakkemaskin kjøkkenet	0	0	0	297 314
3100	03043	HMS-tiltak forflytningshjelpemidler	949 635	1 000 000	1 000 000	0
6003	03044	Oppgradering ventilasjonssystemet sykehjem	71 251	750 000	750 000	0
3100	03045	Oppgradering sykehjemssenger	606 261	600 000	600 000	0
3107	03046	Nytt utstyr institusjonskjøkkenet	321 995	250 000	250 000	0

Ansvar	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
6003	03047	Oppgradering 2 rom avd. 5 sykehjem	125 416	100 000	150 000	0
3100	03048	Ny dør varemottak sykehjem	0	0	125 000	0
3400	03049	Medisinrom Nybergsund hjemmetjenesten	53 006	75 000	125 000	0
3107	04024	Biotoptiltak Trysilelva	0	0	1 000 000	0
6000	040250	Kjøp av sentrumseiendommer	0	0	5 000 000	0
6010	040251	TVERGA	234 606	200 000	3 000 000	0
6014	06019	Oppgradering av gamle Nybergsund bru	26 144	0	3 750 000	111 496
6010	06020	Grunnerverv Trysil sentrum	78 275	0	0	35 873
6012	06046	Boligtomter tilrettelegging Bygderberget	34 376	0	0	7 652 311
6014	06085	Asfaltering (dekkefornyelse) av veger	1 915 992	1 880 000	1 700 000	1 699 999
6014	06163	Vegrekkverk	294 029	600 000	600 000	71 250
6005	06184	Utleieboliger - standardheving og restaurering	2 124 616	2 000 000	2 000 000	1 023 554
6014	06214	Ny lastebil - veiavd (erstatte MAN)	2 722 834	2 600 000	2 700 000	85 434
6017	06221	Kjøp av tjenestebiler	2 686 605	4 200 000	4 200 000	2 293 611
3000	06227	Forprosjekt boliger Østhagenområdet	0	0	1 900 000	160 791
6014	06306	Skilting - vegnavn	247 516	400 000	400 000	143 906
6012	06307	Boligfelt Bygderberget - vei, vann og avløp	0	0	0	3 315 352
6014	06309	Fortau langs Bergevegen fra Flendalsvegen til Korsbergsvegen	10 670	0	0	4 788 984
6003	06315	Multimaskin - snøfreser, plenklipper mm	0	0	0	715 538
6012	06325	Sonevannmålere	881 969	1 000 000	1 100 000	1 235 672
6012	06327	Ny mannskapsbil	0	0	0	507 864
6012	06339	Rehabilitering av ledningsnett i Gamlevegen	0	0	0	9 449 378
6003	06341	Jordet barnehage, nybygging	0	0	0	28 706
6014	06348	Universelt utformet turveg Grimsåsen	421 849	350 000	750 000	352 055
6003	06354	Bygdetunet	89 095	100 000	750 000	11 750
6012	06355	Slambehandlingsanlegg Trysil	43 005	0	6 500 000	43 489
6012	06358	Nybergsund - etablere ringledning Parkvegen - Furuvegen	0	0	0	1 914 373
6003	06360	Ny sentrumsbarnehage Innbygda (hovedprosjekt)	1 543 458	600 000	33 160 000	265 481
6003	06361	Rehabilitering av Prestegarden	0	0	0	3 362 696
6000	06362	Utbygging av Bygderberget	110 525	250 000	11 000 000	0
6014	06363	Gangveg ned Antonsbakken og P-plasser legesenteret	0	0	2 000 000	0
6014	06364	Trafikktiltak rekkefølgebestemmelser fra arealdel	0	125 000	125 000	0
6014	06365	Oppgradering kommunalt vegnett	1 840 625	1 000 000	2 000 000	1 920 105
6005	06368	Nytt avfallsystem Rådhus	0	0	0	40 331
6003	06369	Ladestasjon EL-biler	138 115	350 000	350 000	100 774
6012	06374	Sanering av VA-ledningsnett Hagebekkvegen og Krokvegen	9 483 532	8 848 000	2 000 000	2 752 190
6014	06376	Vegbelysning - overgang til LED	1 248 194	1 050 000	1 000 000	979 311
6012	06378	Utskifting avløpsledning i Villavegen, Østby	1 907 710	1 500 000	1 500 000	6 837 698
6012	06379	Rehabilitering av avløpsledningsnett - Osterstien i Trysilfjellet	0	0	0	864 388
6012	06380	Sanering eternitt ledning i Liavegen/Korsbergsvegen	4 981 430	7 200 000	3 100 000	172 874
6003	06381	Ventilasjon Nybergsund barnehage	0	0	0	1 422 588
6003	06382	Kjøling sykehjemmet	37 531	0	0	4 179 999
6003	06383	Rehabilitering innvendig yttertak TUS/Innbygda	0	0	0	705 979

Ansvar	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
6003	06384	Akustikk klasserom TUS	0	0	0	376 358
6003	06386	Kamera-overvåkning skoleområdet	0	0	0	357 054
6012	06387	Nytt renseanlegg Innbygda hovedprosjekt	33 750	500 000	35 000 000	30 345
6000	06388	Kjøp av Lundeveien 14 - Gnr.28 Bnr.26	0	0	0	1 539 336
6000	06389	Rekrutteringsboliger	0	250 000	3 000 000	0
2210	06390	Forprosjekt - utvikling av kulturhuset	0	0	750 000	0
6000	06392	Forprosjekt utearealer skoler og barnehager	0	50 000	300 000	0
6000	06393	Akustikk klasserom TUS	0	300 000	300 000	0
6000	06394	Nye lyskilder Trysil bibliotek	590 769	568 000	200 000	0
6000	06395	Utbedring uteområdet TUS	0	100 000	100 000	0
6000	06396	Utbedring uteområdene sentrumsskolene	576 581	525 000	800 000	0
6012	06397	Øke dimensjon på vannledning HB203	2 980 840	0	6 280 000	0
6012	06398	Nytt ledningsnett -Løkjavegen-	3 204 065	5 000 000	6 000 000	0
6012	06399	Rehabilitering ledningsnett Vikabakken	0	0	4 100 000	0
6014	06400	Utbedring Skjæret bru	0	0	900 000	0
6014	06401	Ny vegbelysning Villavegen Østby	378 172	390 000	425 000	0
6014	06402	Ny vegbelysning Hagebekkvegen og Krokvegen	533 988	535 000	595 000	0
6012	06403	Rehabilitering og økt kapasitet Trysilfjellet Sør	0	1 000 000	1 000 000	0
6012	06404	Rehabilitering ledningsnett PA306	0	170 000	170 000	0
6000	06405	Utsifting EL tavler kommunale formålsbygg (HMS)	0	300 000	300 000	0
6014	06406	Hjullaster, servicemaskin	1 687 500	1 700 000	1 700 000	0
6014	06407	Flomsikring - overløp ved Litlfossen i Ljøra	0	0	500 000	0
6000	06408	Jordet, nye boligtomter	1 250 322	1 500 000	1 500 000	116 998
Sum investeringer i anleggsmidler			49 777 940	54 392 000	176 467 000	66 738 997

Investeringer som ikke er aktivert.

SUM AKTIVERT 2022	47 070 070
SÅTE IKT ALLE	1 628 941
SÅTE IKT - Trysil Kommunes andel -er aktivert	-542 527
Prosj 06336 og 06337 er nå riktig nedskrevet fra 2019 - 2022	
06336 - Overføringsledning vann - Tr.fj. Utmarkslag hytteområdet v/Golfanlegget	641 630
06337 - VA-anlegg hytteområdet ved Trysilfjell Golfbane (Tr.fjell Golf AS)	425 453
06337 - VA-anlegg hytteområdet ved Trysilfjell Golfbane (Tr.fjell Golf AS)	519 998
06339 - Rehabilitering av ledningsnett i Gamlevegen - korrigerte anlegg fra 2019-2022	
06046 - Boligtomter tilrettelegging Bygderberget	34 376
Sum Investeringer	49 777 940
5-5 investering 1 linje	49 777 940

Investeringer i linje 2 – 4 i §5-5- 1 ledd

Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
00000	Dummy	12 000	0	0	0
01048	Egenkapitaltilskudd KLP	1 706 469	2 000 000	2 000 000	1 596 048
01051	Anno museum fellesmagasin	0	0	0	932 976
06336	Overføringsledning vann - Tr.fj.Utmarkslag, hyttomr. v/Golfbanen	58 330	0	0	58 330
06337	VA-anlegg hytteområdet ved Trysilfjell Golfbane (Tr.fjell. Golf AS)	94 545	0	0	94 545
Sum investeringer i anleggsmidler linje 2 til 4:		1 871 344	2 000 000	2 000 000	2 681 899

3. Økonomisk oversikter

3.1. Økonomisk oversikt drift

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift

	Note	Regnskap 2022	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021
1		-267 572 210	-244 387 000	-253 215 000	-265 139 955
2		-216 193 218	-214 166 000	-194 581 000	-195 317 295
3		-46 388 923	-47 000 000	-47 000 000	-46 181 759
4		-1 933 128	-2 000 000	-2 000 000	-1 931 638
5		-123 286 739	-89 225 000	-78 597 000	-138 202 986
6		-74 070 508	-93 559 000	-70 869 000	-58 629 978
7		-75 813 117	-69 116 000	-69 181 000	-78 036 934
8		-30 756 257	-28 383 000	-28 383 000	-28 272 995
9		-836 014 099	-787 836 000	-743 826 000	-811 713 541
10		437 553 340	422 027 000	406 958 000	421 009 673
11		96 401 557	93 888 000	92 767 000	89 448 786
12		207 296 429	181 643 000	154 738 000	175 930 391
13		63 311 768	60 522 735	59 706 000	64 839 615
14		34 950 576	35 210 000	35 210 000	34 251 811
15		839 513 671	793 290 735	749 379 000	785 480 275
16		3 499 572	5 454 735	5 553 000	-26 233 266
17		-6 973 448	-2 850 000	-2 850 000	-4 399 341
18		-7 302 628	-7 750 000	-7 750 000	-5 311 673
19		1 608 635	-	-	-
20		17 354 452	10 108 000	10 108 000	8 617 092
21	5.14	33 126 410	34 000 000	30 625 000	37 989 831
22		37 813 422	33 508 000	30 133 000	36 895 909
23		-34 950 576	-35 210 000	-35 210 000	-34 251 811
24		6 362 417	3 752 735	476 000	-23 589 167
26		11 856 939	3 557 000	3 557 000	30 384 843
27		-26 979 067	-11 993 000	-11 993 000	-21 948 869
28		13 185 000	13 185 000	14 585 000	15 153 194
29		-4 425 290	-8 501 735	-6 625 000	-
31		-6 362 417	-3 752 735	-476 000	23 589 167
32		0	0	-	-0

3.2. Balanseregnskap

§ 5-8 Balanseoversikt


EIENDELER	Note	2022	2021
		UB 31.12	UB 31.12
A. Anleggsmidler	5.3 Kap. 2.2	2 194 460 906	2 105 592 875
I. Varige driftsmidler		862 058 385	849 938 892
1. Faste eiendommer og anlegg	(2.27)	823 206 732	813 054 808
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	(2.24)	38 851 653	36 884 084
II. Finansielle anleggsmidler		365 988 987	350 021 018
1. Aksjer og andeler	5.4 (2.21)	282 478 289	280 759 820
2. Obligasjoner	(2.29)	0	0
3. Utlån	5.5 (2.22)	83 510 698	69 261 198
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	5.9 (2.20)	966 413 534	905 632 965
B. Omløpsmidler	Kap. 2.1	284 186 806	325 830 398
I. Bankinnskudd og kontanter	(2.10)	126 341 527	167 425 034
II. Finansielle omløpsmidler		14 694 929	16 303 564
1. Aksjer og andeler	5.6 (2.18)	14 694 929	16 303 564
2. Obligasjoner	(2.11)	0	0
3. Sertifikater	(2.12)	0	0
4. Derivater	(2.15)	0	0
III. Kortsiktige fordringer		143 150 350	142 101 800
1. Kundefordringer	(2.13)	64 953 906	65 205 579
2. Andre kortsiktige fordringer	(2.16)	0	0
3. Premieavvik	5.9 (2.19)	78 196 444	76 896 221
Sum eiendeler		2 478 647 712	2 431 423 273
		2022	2021
EGENKAPITAL OG GJELD		UB 31.12	UB 31.12
C. Egenkapital	Kap. 2.5	588 726 503	598 666 521
I. Egenkapital drift		88 895 397	95 257 814
1. Disposisjonsfond	(2.56)	39 210 623	30 450 913
2. Bundne driftsfond	5.10 (2.51)	49 684 774	64 806 901
3. Merforbruk i driftsregnskapet	(2.5900)	0	0
II. Egenkapital investering		21 033 639	27 566 865
1. Ubundet investeringsfond	(2.53)	11 177 413	13 177 413
2. Bundne investeringsfond	5.10 (2.55)	9 856 226	14 616 340
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	(2.5970)	0	-226 888
III. Annen egenkapital		478 797 467	475 841 842
1. Kapitalkonto	5.2 (2.5990)	486 282 627	483 327 002
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	(2.580)	-7 485 160	-7 485 160
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	(2.581)	0	0
D. Langsiktig gjeld	Kap. 2.4	1 753 020 826	1 708 831 957
I. Lån		793 042 097	817 923 615
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	5.7 (2.45)	329 969 905	340 351 423
2. Obligasjonslån	5.7 (2.41 og 2.42)	125 156 000	125 156 000
3. Sertifikatlån	5.7 (2.43)	337 916 192	352 416 192
II. Pensjonsforpliktelse	5.9 (2.40)	959 978 729	890 908 342
E. Kortsiktig gjeld	Kap. 2.3	136 900 384	123 924 796
I. Kortsiktig gjeld		136 900 384	123 924 796
1. Leverandørgjeld	(2.35)	0	0
2. Likviditetslån	(2.31)	0	0
3. Derivater	(2.34)	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	(2.32)	133 292 194	117 175 685
5. Premieavvik	5.9 (2.39)	3 608 189	6 749 110
Sum egenkapital og gjeld		2 478 647 712	2 431 423 273
F. Memoriakonti	Kap. 2.9	41 715 757	86 566 083
I. Ubrukte lånemidler	(2.9100)	44 842 546	86 566 083
II. Andre memoriakonti	(2.9200)	-3 126 789	0
III. Motkonto for memoriakontiene	(2.9999)	-41 715 757	-86 566 083


4. Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

§ 5-9. Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - DRIFT			
Post	Tekst	Regnskap	Strykninger
1	Netto driftsresultat	6 362 417	
2	Avsetning til bundne driftsfond	11 856 939	
3	Bruk av bundne driftsfond	-26 979 067	
4	Overing til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter	0	
5	Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	13 185 000	
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-8 501 735	
7	Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	0	
8	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-4 076 445	
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond	4 076 445	§4-3, 1.ledd
13	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0	
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger		
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk		
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk		
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond		
18	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	

§ 5-9. Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner - INVESTERING			
Post	Tekst	Regnskap	Strykninger
1	Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter uten bruk av lån	48 256 763	
2	Avsetning til bundne investeringsfond	4 661 405	
3	Bruk av bundne investeringsfond	-9 421 519	
4	Budsjettet bruk av lån	-48 990 000	
5	Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0	
6	Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0	
7	Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-2 000 000	
8	Dekning av tidligere års udekket beløp	226 888	
9	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-7 266 463	
11	Strykning av bruk av lån	7 266 463	§4-6 1.ledd
14	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0	
16	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	

Trysil 16/2-2023


 Gerard Kort
 Økonomisjef


 Jan Sævig
 Kommune direktør


 Wenche Sæther
 Avd.leder økonomi

5. NOTER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lån som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Deler av lån som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i regnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr. 4 Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens §§ 14-15 til 14-17 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån jfr. kommunelovens §14-15, 3.ledd. All annen gjeld er kortsiktig gjeld

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter senest året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost etter «forskrift om beregning av selvkost» med tilhørende veileder.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift og Lov om kompensasjon av merverdiavgift for de tjenesteområdene som er omfattet av disse. Mottatt kompensasjon for betalt mva. er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Lovpålagte oppgaver som utførers av andre enn Trysil kommune

Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap (SØIR)

SØIR ble stiftet i 1996. Fra 2000 ble SØIR et interkommunalt selskap i henhold til Lov om interkommunale selskaper. Eierandelene i selskapet er: Elverum kommune 60 %, Trysil kommune 25 % og Åmot kommune 15 %.

SØIR har ansvar for å planlegge, gjennomføre og videreutvikle avfallshåndteringen i de tre kommunene. Fra 2006 ble SØIR delt i SØIR Husholdning AS og SØIR Næring AS. SØIR Husholdning tar seg av de oppgaver som selskapet hadde tidligere mens SØIR Næring selger tjenester til bedrifter og næringsliv. SØIR ledes av et styre med 5 medlemmer. Administrasjonen er lagt til Elverum kommune.

Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS (MHBR)

MHBR eies av kommunene Våler, Trysil, Engerdal, Stor-Elvdal, Alvdal, Elverum, Rendalen, Tynset, Tolga og Follidal. Selskapet ble etablert 1. juli 2005. Selskapet har ansvar for å forvalte brann- og redningstjenesten etter lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver for eierkommunene. Administrasjonen er lagt til Elverum kommune. Trysil kommunes eierandel pr. 31.12.22 er 12,6 %.

Hedmark Revisjon IKS

Hedmark Revisjon IKS ble opprettet 1. januar 2005 etter en fusjon mellom Østerdal Revisjon IKS og Hedemarken Revisjon IKS. Hedmark Fylkeskommune ble medeier fra 1.1.2012. Selskapet er opprettet for primært å revidere kommuneregnskapene for eierkommunene. Trysil kommunes eierandel pr. 31.12.22 er 4 %. Selskapets øverste styringsorgan er representantskapet som består av 17 representanter. Representantskapet velger 4 av styrets 6 medlemmer.

To styremedlemmer velges av de ansatte. Selskapet er lokalisert i Løten kommune.

Sekretariat for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal

Sekretariater for kontrollutvalgene i kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot ble slått sammen til Konsek ØST IKS fra 2021. Trysil Kommune har en eierandel på 8,33%.

5.1. Arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2022	01.01.2022	Endring
Omløpsmidler	284 186 806	325 830 398	-41 643 592
Kortsiktig gjeld	136 900 384	123 924 796	12 975 588
Arbeidskapital	147 286 423	201 905 602	-54 619 180

DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)	2022
Netto driftsresultat	-6 362 417
Netto utgifter/inntekter i investering	6 533 225
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-41 723 537
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-54 619 180
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering	0

5.2. Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, §5-10,b)

	Debet	Kredit
Saldo 01.01.		-483 327 002
Økning av kapitalkonto (kreditposter)		
Aktivering av fast eiendom og anlegg	-	-39 913 506
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	-	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-	-7 156 563
Kjøp av aksjer og andeler	-	-1 718 469
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	-	0
Utlån	-	-19 233 834
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-	0
Avdrag på eksterne lån	-	-34 381 518
Økning pensjonsmidler	-	0
Reduksjon pensjonsforpliktelser	-	8 289 818
	-	0
Reduksjon av kapitalkonto (debitposter)	0	
Avgang fast eiendom og anlegg	-	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	29 761 583	
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	-	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	5 188 994	
Avgang aksjer og andeler	0	
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	
Avdrag på utlån	4 655 963	
Avskrivning utlån	9 613	
Utlån sosiallån	-181 242	
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0	
Bruk av midler fra eksterne lån	51 723 537	
Reduksjon pensjonsmidler	0	
Økning pensjonsforpliktelser	0	
Urealisert kurstap utenlandslån	0	
Utgående balanse 31.12	486 282 627	
Saldo 31.12.	577 441 075	-577 441 075

5.3. Varige driftsmidler

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, a)

Anleggsmiddel-gruppe	Avskrivningsplan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	IKT-utstyr, kontormaskiner, og lignende
Gruppe 2	10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy, og lignende
Gruppe 3	15 år	Programvare
Gruppe 4	20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
Gruppe 4	40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renselanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende.
Gruppe 5	50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende.

UNIT4 Agresso						
Anleggsmidler 2022						
Trysil Kommune (TR)						
Periode 202200 - 202213						
	Tilgang	Avgang	Nedskrivning	Avskrivning	Bokført verdi 1.1.	Bokført verdi per 202213
A10 - Anlegg levetid 10 år (A10)	6 184 853	-	-	-3 741 316	31 869 507	34 313 044
A15 - Anlegg levetid 15 år (A15)	429 184	-	-	-	-	429 184
A20 - Anlegg levetid 20 år (A20)	4 410 334	-	-	-13 176 095	131 367 270	122 601 509
A40 - Anlegg levetid 40 år (A40)	34 637 461	-	-	-11 715 290	427 650 391	450 572 562
A5 - Anlegg levetid 5 år (A5)	542 527	-	-	-1 447 677	5 014 576	4 109 426
A50 - Anlegg levetid 50 år (A50)	787 436	-	-	-4 865 446	214 414 307	210 336 297
T - Tomter (T)	78 275	-	-	-	16 425 838	16 504 113
SUM AVSKR. BOK LIN	47 070 070	-	-	-34 945 825	826 741 890	838 866 135

5.4. Aksjer og Andeler

Budsjett og regnskapsforskriften §5-11, b)

Konto	Selskapets navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
22141001	Egenkapitalinnskudd KLP					27 544 183
22170000	Innlandet Energi Holding AS	1,20 %				242 447 366
22170005	SØIR IKS	25,00 %				250 000
22170008	Trysil kommune Holding AS	100,00 %				6 000 000
22170009	Tepas 200 aksjer a 1000	37,44 %				200 000
22170010	Destinasjon Trysil BA	0,51 %				1 500
22170011	A/L Østby vannverk	2,55 %				58 000
22170013	A/L Bibl.sentr. 8 a 300,-	-				2 400
22170015	EOBBL (Elverum og omegn boligbyggelag)	0,50 %				1 900
22170018	Stud.by på Sogn 2 a 8000	-				16 000
22170029	Trysil Industrihus AS	100,00 %				4 256 600
22170031	Anno museum AS	2,00 %				992 976
22170033	Abakus AS	9,06 %				136 364
22170034	Kommunekraft AS	0,31 %				1 000
22170035	Hedmark Brann og redningsvesen (2005)	12,60 %				500 000
22170036	Revisjon Øst	4,00 %				70 000
	SUM Aksjer og Andeler					282 478 289

5.5. Utlån (finansielle anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskrift, §5 -11, c)

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Husbank startlån	51 425 392		51 425 392	
Sosiale utlån	85 306	85 306		
Trysil kommune Holding	32 000 000	32 000 000		
SUM	83 510 698			

5.6. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (Femund-/Trysilvassdragets fiskefond)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11,d

Aktivklasse	Anskaffelseskost	Markedsverdi 1.1.	Resultatført verdiendring	Markedsverdi 31.12
Rentepapirer	2 474 734	2 408 836	60 961	2 469 797
Aksjefond	12 402 605	13 862 477	-1 667 387	12 195 090
Urealisert gevinst		32 252	-2 210	30 042
Sertifikater				
Obligasjoner				
Sum	14 877 339	16 303 564	-1 608 635	14 694 929

5.7. Lån

Budsjett og regnskapsforskriften, §5-12, a)

Eksterne lån	Bokført verdi 31.12	Løpetid år	Rentefot	Fast/ Flytende	Refinansering*
Sertifikatlån					
DnB Sertifikatlån	-140 881 192	0,25	3,837	Flytende	-140 881 192
DnB Sertifikatlån	-133 400 000	0,17	3,478	Flytende	-133 400 000
DnB Sertifikatlån	-63 635 000	0,3	4,020	Flytende	-63 635 000
Nordea Obligasjonslån	-125 156 000	1 år	3,490	Flytende	
Husbanklån					
Husb. 2004 (Innv.2003) startlån - 11491035-9	-2 345 604	6,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2004 Startlån - 11495442-3	-1 021 219	6,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2006 Startlån - 11500840-1	-1 637 014	13,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2007 Startlån - 11503752-5	-530 434	9,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2008 Startlån - 11506028-7	-1 040 507	11	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2011 Startlån -11517079-7	-516 128	3,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2012 Startlån - 11520119-6	-975 600	9,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2013 Startlån - 11524939-3	-1 100 000	10,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2014 Startlån -11528813-8	-770 000	6,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2015 Startlån - 11532022-8	-1 268 285	12,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2016 Startlån - 11534766-8	-1 400 000	13,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2017 Startlån - 11537746-7	-1 463 409	15,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2017 Startlån 2. tildeling - 11537746 -7	-4 532 564	15,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2018 Startlån - 11540130-9	-6 588 233	20,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2019-1 Startlån - 11541761-0	-7 164 568	21,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2020 Startlån - 11543368-2	-7 310 761	22,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2021 Startlån - 11544322 - 8	-7 529 411	23,5	1,732	Flytende	ingen
Husb. 2022 Startlån - 11545048-8	-9 750 000	24,5	1,732	Flytende	ingen
KLP - kommunekreditt					
KLP -8317.55.37069 Kommunal Landspensjonskasse	-38 116 656	20	3,931	Flytende	ingen
Kommunalbanken					
Kommunalbanken 20070709	-16 588 180	23,5	3,95	Flytende	Ingen
Kommunalbanken 20080460	-42 607 680	25,5	3,95	Flytende	Ingen
Kommunalbanken 20090926	-52 800 000	12	2,11-fast	Fast	Ingen
Kommunalbanken 20101009	-28 285 352	12	3,95	Flytende	Ingen
Kommunalbanken 20130276	-8 975 000	10	3,95	Flytende	Ingen
Kommunalbanken 20150770	-26 986 620	23	2,3 - fast	Fast	Ingen
Kommunalbanken 20160713	-20 000 000	20	2,13 - fast	Fast	Ingen
Kommunalbanken 20160714	-20 000 000	20	2,64 - fast	Fast	Ingen
Kommunalbanken 20200556	-18 666 680	28	1,33- fast	Fast	Ingen

Lån som forfaller i 2023 og som må refinansieres:

Sertifikatlånene forfaller 02.03.23 (kr. 133 400 000,-), 31.03.23 (kr. 140 881 192,-) og 20.04.23 (kr. 63 635 000,-), Vanligvis rulleres disse for nye 6 måneder om gangen.

Vi har finansiert investeringer med bl.a. obligasjonslån og sertifikatlån. Disse lån har renter som varierer med NIBOR nivåer med et påslag.

Med rentesikring (renteswap) avdekker vi risikoen for en del av disse lån, slik at vi mottar eller betaler forskjellen mellom et fastsatt rentenivå og NIBOR rente til enhver tid.

Vi har har pr. i dag avtaler på 3 * 50 mill.

Grunnlaget er tatt ut fra Låneavtalene som er lagret i Ekstranett fra Husbanken, KLP, Kommunalbanken, Nordea og DNB.

Tabellen nedenfor viser utvalgte nøkkeltall for gjeldsporteføljen for alle lån i Trysil kommune:

	31.12.2022
Utestående nettobalanse	793.042.097
Utestående bruttobalanse	793.042.097
Utestående nominelt i derivater	150.000.000
Derivater i % av restgjeld	18,91%
Gjennomsnittlig rente siste 12 mnd	2,33%
Gjennomsnittlig rente eks. derivater siste 12 mnd	2,32%
Rentebinding (år)	1,74
Andel rentebinding < 1 år	67,52%
Rentebinding (år) eks. derivater	0,65
Andel rentebinding < 1 år eks. derivater	86,43%
Kapitalbinding (år)	4,39
Andel av kapitalbinding < 1 år	44,00%

På analysedagen var snittrenten (siste 12 mnd) 2,33% (30/360 basis) på utestående nettobalanse Kr. 793 042 097,-

5.8. Minimumsavdrag

Budsjett og regnskapsforskriften, §5-12, b)

Minimumsavdrag	Beløp
Beregnet minimumsavdrag etter kommuneloven §14-18, 1. ledd	33 175 644
Korrigerings for mottatte avdrag videreutlån til avdrag andre lån	-
Betalte avdrag	33 175 644
Differanse mellom beregnet, korrigerende og betalte avdrag	0

Avskrivninger	
Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler 31.12 (2021)	810 320 803
Bokført verdi lånegjeld 31.12 (2021)	769 274 004
Avskrivninger 2022	34 950 576
Feil avskrevet i 2019 og 2020	-4 751
Korrigerende avskrivninger til beregning av minimumsavdrag	34 945 825

5.9. Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12,c

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	43 868 307
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	28 323 505
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-32 151 793
Administrasjonskostnader	2 112 585
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	40 040 019
Årets pensjonspremie	59 390 789
Årets premieavvik	17 238 185
Amortiseringsperioder	
Premieavvik over 15 år	4 380 323
Premieavvik over 10 år	1 242 579
Premieavvik over 7 år	61 816 742

Premiefond	Beløp
Innestående på premiefond 01.01.	47 299 259
Tilført premiefondet i løpet av året	19 125 580
Bruk av premiefondet i løpet av året	-18 981 342
Innestående på premiefond 31.12.	47 443 497

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp	Arbeidsgiveravgift
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-959 978 732	-101 757 746
Pensjonsmidler pr. 31.12.	966 413 534	102 439 835
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	6 434 802	-

Estimatavvik og planendringer	Pensjonsmidler Beløp	Pensjonsforpliktelser Beløp
Estimatavvik 31.12.	5 345 170	-29 461 954
Virkningen av planendringer		

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp	1,98 %	1,98 %
Forventet årlig vekst i pensjonsregulering	1,22 %	

5.10. Garantier gitt av kommunen

Budsjett og regnskapsforskriften § 5-12, d)

Garanti gitt overfor	Formål	Type garanti	Vedtatt Garantiramme/låneramme	Saldo 31.des	Forventet låneopptak Utover 31.12	Godkjenning	Utløper
Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap (Sparebank 1)	Avfallshåndtering	Heftelse 25%	31,5 mill.	12 151 625	ikke aktuelt	ks.vedtak	stående garanti
Læringsverkstedet AS	Barnehagedrift	Heftelse til lånet innfridd	12 325 000,00	5 748 864	ikke aktuelt	ks.vedtak	til lånet er innfridd
Sum garantier/lån ved kausjon							

*Kommunestyret vedtok i sak 039/01 en stående garanti, hvor SØIR har en låneramme på 31,5 mill. kroner. Ut fra sin eierandel hefter Trysil kommune for 25% av trukket beløp. En vesentlig del av dette er knyttet til komposteringsanlegget som ble leid ut til Hera Vekst AS som nå er konkurs. SØIR har arbeidet med alternativ drift av anlegget.

Læringsverkstedet AS – Kommunestyret vedtok i sak 03/2010 garantiansvar til lånet løper ut, men maks 30 år fra lånet blir utbetalt.

5.11. Vesentlige bundne fond oversikt

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bundne fond - formål	Bokført verdi pr 01.01.	-Avsetning/ +Bruk	Bokført verdi pr 31.12.
DRIFT			
Femund-/Trysilvassdragets fiskefond	-16 187 756	2 080 136	-14 107 620
Selvkostfond - avløp (tidl. vann/avløp)	-7 333 644	-	-2 872 802
Kraftfond	-6 047 002	-632 208	-6 679 210
Selvkostfond - septikk	-5 230 441	-	-7 067 168
Selvkostfond - Kart og oppmåling (303)	-3 551 316	-	-1 768 498
Jordfond	-1 968 662	-108 248	-2 076 910
14049 - Tilskudd til kommuner med ulverevir - Sak 2020/3753	-1 700 000	-	-1 700 000
13087 og 13923 Kompetanseløftet 2020	-1 554 633	-3 565	-1 558 198
Selvkostfond - Byggsaksbehandling (302)	-1 479 160	-	-737 299
13064 - Testamentgave Thora Gundersen	-1 309 192	-	-1 309 192
14012 - Kom. viltfond og 14009 - Fallvilt (ettersøksarbeid)	-1 253 246	217 386	-1 035 860

INVESTERING

Bundne fond - formål	Bokført verdi pr 01.01.	-Avsetning/ +Bruk	Bokført verdi pr 31.12.
Ekstraordinære innbetalinger startlån	-12 261 965	5 975 304	-6 286 662
06364 - Anleggsbidragsavtale Sak 2018/1095	-1 140 000	-	-1 140 000
TVERGA	-	-1 062 315	-1 062 315

5.12. Selvkost

Budsjett og regnskapsforskriften § 5-13 b)

Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2022

Trysil kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:	Driftsregnskapet:
+ Direkte driftsutgifter	+ Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter	- Andre inntekter enn gebyrinntekter
+ Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)	
+ Kalkulatorisk rentekostnad	
+ Kalkulatorisk avskrivningskostnad	
= Gebyrgrunnlag	
- Gebyrinntekter	
= Selvkostresultat*	
	Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdene bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.
	= Resultat før gebyrinntekter
	- Gebyrinntekter
	= Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente.

Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2022 var denne lik 3,536 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2022 i sin helhet være disponert innen 2027.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene.

Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde.

Resultatet for 2022 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.



Samlet etterkalkyle 2022

Etterkalkylene for 2022 er basert på regnskap datert 3. februar 2023.

Etterkalkyle selvkost 2022	Vann	Avløp	Slamtømming	Reguleringsplaner	Totalt
Direkte driftsutgifter	7 323 204	15 261 041	4 146 967	2 496 565	29 227 777
Avskrivningskostnad	5 461 837	11 343 594	653 978	0	17 459 409
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	4 335 392	6 256 923	204 487	0	10 796 782
Indirekte driftsutgifter (netto)	435 849	565 240	90 531	193 548	1 285 168
Indirekte avskrivningskostnad	11 919	19 727	10 189	5 344	47 179
Indirekte kalkulatorisk rente	1 580	2 628	1 191	1 187	6 584
Driftskostnader	17 569 782	33 449 151	5 107 323	2 696 643	58 822 899
+ Tilskudd/subsidiering	0	0	0	2 070 037	2 070 037
- Øvrige driftsinntekter	-131 819	-1 091 951	-5 708	-319 366	-1 548 844
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	17 437 962	32 357 200	5 101 615	2 377 277	57 274 054
Gebyrinntekter	14 443 450	28 101 944	6 724 692	307 240	49 577 326
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-2 994 513	-4 255 256	1 623 077	-2 070 037	-7 696 729
Finansiell dekningsgrad i %	83 %	87 %	132 %	13 %	87 %
Selvkostfond 01.01	928 953	6 957 276	5 230 441	0	13 116 670
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-2 994 512	-4 255 255	1 623 077	0	-5 626 690
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-20 096	170 781	213 650	0	364 334
Selvkostfond 31.12	-2 085 655	2 872 801	7 067 168	0	7 854 314

Etterkalkyle selvkost 2022	Byggesak	Oppmåling	Utslippstillatelse og kontroll	Totalt
Direkte driftsutgifter	3 628 211	4 128 036	404 258	8 160 504
Avskrivningskostnad	24 435	15 759	0	40 194
Kalkulatorisk rente (3,54 %)	12 529	3 065	0	15 594
Indirekte driftsutgifter (netto)	918 759	786 627	21 644	1 727 029
Indirekte avskrivningskostnad	31 440	25 557	624	57 621
Indirekte kalkulatorisk rente	3 828	3 120	170	7 118
Driftskostnader	4 619 202	4 962 162	426 696	10 008 061
- Øvrige driftsinntekter	-166 129	-442 103	0	-608 233
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	4 453 073	4 520 059	426 696	9 399 828
Gebyrinntekter	3 672 705	2 644 818	81 575	6 399 098
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	-780 368	-1 875 241	-345 121	-3 000 730
Finansiell dekningsgrad i %	82 %			68 %
Selvkostfond 01.01	1 479 160	3 551 316	-666 348	3 116 469
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-780 368	-1 875 241	-345 121	-3 000 730
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	38 507	92 423	-29 665	101 265
Selvkostfond 31.12	737 299	1 768 497	-1 041 134	217 004
Selvkostfond 01.01				-4 990 633
Selvkostfond 31.12				-4 990 633

Etterkalkylene for 2022 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet Momentum Solutions som har mer enn 19 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost.

Momentums selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

Selvkostnote Midt Hedmark Brann og Redningsvesen

NOTE 2 SELVKOSTKALKYLE FEIERTJENESTEN

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Regnskap 2021	Budsjett 2021
Inntekter	17 087 432	17 749 000	14 591 311	14 316 000
Driftskostnader	-17 228 703	-17 188 600	-13 099 662	-13 697 000
<i>Hvorav drift- og vedlikeholdskostnader refundert til eierkommunene</i>	-683 843	-900 000	-736 145	-900 000
Resultat før kalkulatoriske kostnader	-141 271	560 400	1 491 649	619 000
Kalk.rente fond (3,54 %, 1,44 % i 2021)	-123 656	0	-29 380	0
Kalk.rente eiendeler (3,54 %, 1,44 % i 2021)	-17 104	0	-5 463	0
Resultat av kalkulatoriske poster	-140 760	0	-34 842	0
Sum kostnader som grunnlag selvkost	-17 369 463	-17 188 600	-13 134 504	-13 697 000
Selvkostresultat	-282 030	560 400	1 456 807	619 000
Dekningsgrad	-98 %	-103 %	-111 %	-105 %
Fond pr 01.01.	3 368 250		2 040 243	
Korrigert for lite overført fond i 2021	128 800		0	
Tilført fra Åsnes kommune	1 029 641		0	
Korrigert for andel pensjonsforpliktelse	1 112 291		-128 800	
Årets resultat	-282 030		1 456 807	
Fond pr 31.12.	5 356 952		3 368 250	

Noten omfatter de av selskapets inntekter som kan henføres til selvkostområdet feiertjenesten. Tilsvarende omfattes direkte og indirekte kostnader som kan henføres til feiertjenesten. Kalkulerte renter er beregnet ut fra 5-årige swaprente med et tillegg på ½ prosentpoeng.

Selskapets opptjente egenkapital pr. 31.12. inneholder akkumulert resultat fra selvkostområdet. Denne delen av egenkapitalen er vist som egen linje under egenkapitalen.

Selvkostnote fra SØIR

Note 4 - Eierstruktur, konserntilknytning og egenkapital*Eierstruktur:*

Aksjeeiere i SØIR Husholdning AS pr. 31.12.2022 var

	Aksje- kapital	Eierandel	Stemme- andel
SØIR IKS	100 000	100 %	100 %
<i>Sum</i>	100 000	100 %	100 %

Selskapets aksjekapital fordeler seg på 100 aksjer á kr 1000.

<i>Egenkapital :</i>	Aksjekapital	Annen Egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.21	100 000	-1 414 556	-1 314 556
Årsresultat		-2 654 296	-2 654 296
Ført direkte mot egenkapitalen ¹		-551 814	-551 814
Egenkapital 31.12.22	100 000	-4 620 666	-4 520 666

¹Føring mot egenkapital: Dette gjelder faktura fra Mjøsanlegget, mottatt 2023, vedrørende akkumulert underskudd på deres selvkostfond. Underskuddet er ikke påløpt de siste årene. Det er tidligere ikke blitt avsatt for underskuddet. En har ikke funnet det riktig å ta dette inn i resultatregnskapet for 2022.

Selskapets egenkapital er negativ. Imidlertid drives selskapet etter selvkostregelverket slik at resultatene skal bedres og egenkapitalen skal balanseres rundt 0 over tid. Forutsetningen om fortsatt drift er tilstede, og regnskapet er satt opp under denne forutsetningen. Videre er selskapet en del av et konsern hvor egenkapitalen samlet sett er god.

Note 7 - Selvkostfondets utvikling

Forventet utvikling i selvkostfondet er som følger (TNOK):

År	Driftsinnt.	Driftsk.	Resultat	Selvk.fond
2022	63 340	65 994	-2 654	-4 621
2023	70 450	72 976	-2 526	-7 147
2024	77 495	75 165	2 330	-4 817
2025	81 370	77 420	3 950	-867
2026	81 370	79 743	1 627	759

Selvkostfondet tilsvarer annen egenkapital i selskapet.

5.13. Ytelser til ledende personer og godtgjørelse til revisjonen

Ledende personer:

Budsjett og regnskapsforskriften, §5-13,d)

	Brutto lønn	Fast godtgjørelse	Bonus	Eventuelt annen tilleggsgodtgjørelse
Kommunedirektør	1 186 522	9 252		
Ordfører	934 990			

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, e)

Revisjonen

	Godtgjørelse
Regnskapsrevisjon	931 086
Forvaltningsrevisjon	341 252
Eierskapskontroll	
Rådgiving	
Sum	1 272 338

5.14. Andre opplysninger om regnskapet

Budsjett og regnskapsforskriften, §5-15

Særlig ressurskrevende brukere

Særlig ressurskrevende er ført med en forventet inntekt på kr. 18 260 000

Dette er basert på et estimat som ble utarbeidet februar 2023 og er en nedgang fra 2021 med kr. 8 926 000,-

Eventuelle avvik fra estimatet blir bokført i 2023

Kompensasjon pga. koronapandemien

I slutten av 2022 fikk Trysil en ekstrabevilgning over rammetilskuddet på kr. 5 964 000,- og senere fikk vi i tillegg en ekstrabevilgning fra Statsforvalteren i Innlandet på kr. 6 800 000,-. Dette gjelder en kompensasjon for ekstrautgifter i koronapandemien som har påløpt i 2022.

Bredbåndsprosjekt

Tidligere igangsatte bredbåndsprosjekter er avsluttet i 2022 – Nå gjenstår det Flermoen og Tannåneset som blir satt i gang fra 2023

5.15. Femund og Trysilvassdraget fiskefond

	2022	2021
Driftsinntekter:	0	0
Sum driftsinntekter	0	0
Driftskostnader:		
Møtevirksomhet	11 036	6 993
Annonsering	3 663	2 574
Tilskudd		
Regnskapshold	10 000	10 000
Omkostninger og gebyrer		
Sum driftsutgifter	24 699	19 568
Brutto driftsresultat	24 699	19 568
Finansinntekter/-utgifter:		
Verdiendring pengemarkedsfond, rentefond, aksjefond	1 608 635	-1 754 309
Renteinntekter bankinnskudd	-6 295	-2 336
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	1 602 340	-1 756 645
Netto driftsresultat	1 627 039	-1 737 077
Interne finanstransaksjoner:		
Bruk av bundet fond	-1 633 334	-19 568
Avsatt til bundet fond	6 295	1 756 645
Resultat interne finansieringstransaksjoner	-1 627 039	1 737 077
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0
BALANSE:	2022	2021
Eiendeler:		
Anleggsmidler	0	0
Landkreditt Forvaltning	14 694 929	16 303 564
Omløpsmidler	22 691	260 191
Sum eiendeler	14 717 620	16 563 755
Egenkapital:		
Urørlig egenkapital, verdijustert *	-10 000 000	-10 000 000
Fri egenkapital	-4 107 620	-6 187 755
Sum egenkapital	-14 107 620	-16 187 755
Gjeld:		
Regnskap 2020	0	0
Kortsiktig gjeld	-610 000	-376 000
Sum gjeld	-610 000	-376 000
Sum gjeld og egenkapital	-14 717 620	-16 563 755
* I vedtektene 6 mai 2021 er fondets grunnkapital satt på 10 millioner som ikke kan nyttes. Resten er fri egenkapital .		

6. Konsolidert regnskap med Trysil Kommuneskoger

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-6 - DRIFT

	Trysil kommune	Trysil kommuneskog etter KL etter korrigeri	Konsern før eliminering	Eliminering	Konsern etter eliminering	
1	Rammetilskudd	-267 572 210	-	-267 572 210	-267 572 210	
2	Inntekts- og formuesskatt	-216 193 218	-	-216 193 218	-216 193 218	
3	Eiendomsskatt	-46 388 923	-	-46 388 923	-46 388 923	
4	Andre skattinntekter	-1 933 128	-	-1 933 128	-1 933 128	
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-123 286 739	-	-123 286 739	-123 286 739	
6	Overføringer og tilskudd fra andre	-74 070 508	-890 463	-74 960 971	31 848 242	-43 112 729
7	Brukerbetalinger	-75 813 117	-	-75 813 117	-75 813 117	
8	Salgs- og leieinntekter	-30 756 257	-32 569 412	-63 325 669	-63 325 669	
9	Sum driftsinntekter	-836 014 099	-33 459 875	-869 473 974	31 848 242	-837 625 732
10	Lønnsutgifter	437 553 340	5 783 850	443 337 190		443 337 190
11	Sosiale utgifter	96 401 557	724 566	97 126 123		97 126 123
12	Kjøp av varer og tjenester	207 296 429	14 981 071	222 277 500		222 277 500
13	Overføringer og tilskudd til andre	63 311 768	31 848 242	95 160 010	(31 848 242)	63 311 768
14	Avskrivninger	34 950 576	3 493 627	38 444 203		38 444 203
15	Sum driftsutgifter	839 513 671	56 831 356	896 345 027	(31 848 242)	864 496 785
16	Brutto driftsresultat	3 499 572	23 371 481	26 871 053	-	26 871 053
17	Renteinntekter	-6 973 448	-5 061 616	-12 035 064		-12 035 064
18	Utbytte	-7 302 628	-	-7 302 628		-7 302 628
19	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	1 608 635	-	1 608 635		1 608 635
20	Renteutgifter	17 354 452	117	17 354 569		17 354 569
21	Avdrag på lån	33 126 410	-	33 126 410		33 126 410
22	Netto finansutgifter	37 813 422	-5 061 499	32 751 922	-	32 751 922
23	Motpost avskrivninger	-34 950 576	-3 493 627	-38 444 203		-38 444 203
24	Netto driftsresultat	6 362 417	14 816 355	21 178 772	-	21 178 772
	Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat					
25	Overføringer til investeringer	-	-	-		-
26	Avsetninger til bundne driftsfond	11 856 939	-	11 856 939		11 856 939
27	Bruk av bundne driftsfond	-26 979 067	-	-26 979 067		-26 979 067
28	Avsetninger til disposisjonsfond	13 185 000	-	13 185 000		13 185 000
29	Bruk av disposisjonsfond	-4 425 290	-14 816 355	-19 241 645		-19 241 645
30	Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-		-
31	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-6 362 417	-14 816 355	-21 178 772	-	-21 178 772
32	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	-0	-0	-	-0

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-5 1 ledd - INVESTERING

		Trysil kommune	Trysil kommuneskoger	Konsern
			KL etter korrigeringer	
1	Investeringer i varige driftsmidler	49 777 940	5 189 352	54 967 292
2	Tilskudd til andres investeringer	152 875	-	152 875
3	Investeringer i aksjer og andeler	1 718 469	45 371	1 763 840
4	Utlån av egne midler	0	-	0
5	Avdrag på lån	0	-	0
6	Sum investeringsutgifter	51 649 284	5 234 723	56 884 007
7	Kompensasjon for merverdiavgift	-4 388 968	-	-4 388 968
8	Tilskudd fra andre	-2 723 171	-	-2 723 171
9	Salg av varige driftsmidler	-2 255 686	-551 546	-2 807 232
10	Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-
11	Utdeling fra selskaper	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-
13	Bruk av lån	-41 723 537	-	-41 723 537
14	Sum investeringsinntekter	-51 091 362	-551 546	-51 642 908
15	Videreutlån	19 233 834	-	19 233 834
16	Bruk av lån til videre utlån	-10 000 000	-	-10 000 000
17	Avdrag på lån til videre utlån	1 705 554	-	1 705 554
18	Mottatte avdrag på videre utlån	-4 964 084	-	-4 964 084
19	Netto utgifter videreutlån	5 975 304	-	5 975 304
20	Overføring fra drift	-	-	-
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	4 661 405	-	4 661 405
22	Bruk av bundne investeringsfond	-9 421 519	-	-9 421 519
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond	-	-	-
24	Bruk av ubundet investeringsfond	-2 000 000	-4 683 177	-6 683 177
23	Dekning av tidligere års udekket beløp	226 888	-	226 888
24	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 533 225	-4 683 177	-11 216 402
25	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-0	-	-0

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-8 Balanseregnskap

Kap		Trysil kommune	Trysil kommuneskoger KL etter korr.	Konsern
2	A.Anleggsmidler			
	<i>I. Varige driftsmidler</i>			
27	Faste eiendommer og anlegg	823 206 732	105 951 747	929 158 479
24	Utstyr, maskiner og transportmidler	38 851 653	471 154	39 322 808
	<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>			
22	Utlån	83 510 698	-	83 510 698
23	Konserinterne langsiktige fordringer	-	-	-
21	Aksjer og andeler	282 478 289	10 046 413	292 524 702
29	Obligasjoner	-	-	-
28	<i>III. Immaterielle eiendeler</i>	-	-	-
20	<i>IV. Pensjonsmidler</i>	966 413 534	-	966 413 534
	Sum anleggsmidler	2 194 460 906	116 469 314	2 310 930 221
1	B.Omløpsmidler			
10	<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>	126 341 527	30 598 325	156 939 853
	<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>			
18	Aksjer og andeler	14 694 929	-	14 694 929
11	Obligasjoner	-	-	-
12	Sertifikater	-	-	-
15	Derivater	-	-	-
	<i>III Kortsiktige fordringer</i>			
13	Kundefordringer	64 953 906	2 946 969	67 900 876
14	Konserinterne kortsiktige fordringer	-	-	-
16	Andre kortsiktige fordringer	-	1 421 320	1 421 320
19	Premieawik	78 196 444	-	78 196 444
	Sum omløpsmidler	284 186 806	34 966 614	319 153 420
	SUM EIENDELER	2 478 647 712	151 435 928	2 630 083 641
5	C.Egenkapital			
	<i>I. Egenkapital drift</i>			
56	Disposisjonsfond	39 210 623	39 775 405	78 986 028
51	Bundne driftsfond	49 684 774	-	49 684 774
5900	Merforbruk driftsregnskapet	-	-	-
	<i>II. Egenkapital investering</i>			
53	Ubundet investeringsfond	11 177 413	-	11 177 413
55	Bundne investeringsfond	9 856 226	-	9 856 226
5970	Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	-	-
	<i>III . Annen egenkapital</i>			
5990	Kapitalkonto	486 282 627	106 422 902	592 705 529
581	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitelen drift	-7 485 160	-	-7 485 160
580	Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-	-	-
	Sum egenkapital	588 726 503	146 198 307	734 924 810
4	D. Langsiktig gjeld			
	<i>I. Lån</i>			
45	Gjeld til kredittinstitusjoner	329 969 905	-	329 969 905
41	Obligasjonslån	125 156 000	-	125 156 000
42	Obligasjonslån med forfall i neste regnskapsår	-	-	-
43	Sertifikatlån	337 916 192	-	337 916 192
47	Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	-
40	<i>II. Pensjonsforpliktelse</i>	959 978 729	-	959 978 729
	Sum langsiktig gjeld	1 753 020 826	-	1 753 020 826
3	E. Kortsiktig gjeld			
	<i>I. Kortsiktig gjeld</i>			
35	Leverandørgjeld	-	1 152 604	1 152 604
31	Likviditetslån	-	-	-
34	Derivater	-	-	-
32	Annen kortsiktig gjeld	133 292 194	4 085 017	137 377 212
33	Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-	-
39	Premieawik	3 608 189	-	3 608 189
	Sum kortsiktig gjeld	136 900 384	5 237 622	142 138 006
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 478 647 712	151 435 929	2 630 083 641

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 a) – ARBEIDSKAPITAL

	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Omløpsmidler	2.1	265 735 963	381 581 589	115 845 626
Kortsiktig gjeld	2.3	121 509 930	131 437 365	9 927 435
Arbeidskapital		387 245 893	513 018 954	105 918 190

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10 B) – KAPITALKONTO

	Debet	Kredit
Saldo 01.01.		-593 244 004
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)		
Aktivering av fast eiendom og anlegg	-	-39 913 506
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	-	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-	-7 156 563
Kjøp av aksjer og andeler	-	-1 718 469
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	-	0
Utlån	-	-19 233 834
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	-	0
Avdrag på eksterne lån	-	-34 381 518
Økning pensjonsmidler	-	0
Reduksjon pensjonsforpliktelser	-	8 289 818
	-	0
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	0	
Avgang fast eiendom og anlegg	-	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	29 932 082	
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	-	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	8 512 595	
Avgang aksjer og andeler	0	
Nedskrivning av aksjer og andeler	0	
Avdrag på utlån	4 655 963	
Avskrivning utlån	9 613	
Utlån sosiallån	-181 242	
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0	
Bruk av midler fra eksterne lån	51 723 537	
Reduksjon pensjonsmidler	0	
Økning pensjonsforpliktelser	0	
Urealisert kurstap utenlandslån	0	
Utgående balanse 31.12	592 705 528,17	
Saldo 31.12.	687 358 076	-687 358 076

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 A) – VARIGE DRIFTSMIDLER

Kap	Beskrivelse	Konsern 2021	Trysil kommune UB 2022	Trysil kommuneskoger KL etter korr. UB 2022	Konsern UB 2022
2	Anleggsmidler				
	<i>Varige driftsmidler</i>				
27	Faste eiendommer og anlegg	922 360 117	823 206 732	105 951 748	929 158 480
24	Utstyr, maskiner og transportmidler	37 495 776	38 851 653	471 154	39 322 807
	Avskrivninger	37 707 807	34 950 576	3 494 100	38 444 676
	Tilgang	66 823 128	50 211 961	-	50 211 961
	Salg	-8 289 734	-2 255 686	-	-2 255 686

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11 b) – AKSJER OG ANDELER

Konto	Selskapets navn	Eierandel i %	Vesentlig endringer i eierandel	Vesentlig nedskrivning	Reversering nedskrivning	Bokført verdi 31.12
22141001	Egenkapitalinnskudd KLP					27 544 183
22170000	Innlandet Energi Holding AS	1,20 %				242 447 366
22170005	SØIR IKS	25,00 %				250 000
22170008	Trysil kommune Holding AS	100,00 %				6 000 000
22170009	Tepas 200 aksjer a 1000	37,44 %				200 000
22170010	Destinasjon Trysil BA	0,51 %				1 500
22170011	A/L Østby vannverk	2,55 %				58 000
22170013	A/L Bibl.sentr. 8 a 300,-	-				2 400
22170015	EOBBL (Elverum og omegn boligbyggelag)	0,50 %				1 900
22170018	Stud.by på Sogn 2 a 8000	-				16 000
22170029	Trysil Industrihus AS	100,00 %				4 256 600
22170031	Anno museum AS	2,00 %				992 976
22170033	Abakus AS	9,06 %				136 364
22170034	Kommunekraft AS	0,31 %				1 000
22170035	Hedmark Brann og redningsvesen (2005)	12,60 %				500 000
22170036	Revisjon Øst	4,00 %				70 000
	SkiStar AB 1904 aksjer					159 369
	Trysilfjell utm.lag, SA, 520 andeler					2 110
	Østby utmarkslag, 473 andeler a kr 10					4 730
	Flermoen utm.lag, 5 200 andeler					52 000
	Glommen Mjøsen andelsinnskudd - obligatorisk					250 000
	Destinasjon Trysil SA, 1 andel					1 500
	Trysil kommune 38 500 aksjer i Trysil fjellet					7 610 000
	Søre Trysil Utm.lag 156 andeler a kr 20					31 200

7 Revisjonsberetning



TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Årsberetning 2022

Dato: 27.3.2023

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Politisk ledelse (31.12.22)	Møtevirksomhet	Administrativ ledelse (31.12.22)
<p>Kommunestyret:</p> <p>POSISJONEN</p> <p>Ordfører: Erik Sletten (Sp)</p> <p>Varaordfører: Stine Akre (SV)</p> <p>Senterpartiet: Ole André Storsnes Tone Merete Øvergård Per Gunnar Stensvaag Kirsten Winge Bjørn Erik Støa Henrik Skogstad Inger Sørensen Hans Gunnar Solvang Jan Ove Lyseggen</p> <p>Fremskrittspartiet: Per Johnny Talaasen</p> <p>OPPOSISJONEN</p> <p>Arbeiderpartiet: Turid Backe-Viken Jon Edvard Storfjord Malin Skålhot Åkesson Einar Hyllvang Frank W. Lie Bråten Oddmund Myhr Elisabeth Sakrisson Terje Stenseth</p> <p>Høyre: Anders Nyhuus Linn Rundfloen Thomas Pedersen</p>	<p>Antall møter og behandlede saker i politiske organ i 2022 (2021):</p> <p>Kommunestyret: 10 (10) møter 79 (91) saker</p> <p>Formannskapet: 11 (14) møter 74 (62) saker</p> <p>Hovedutvalg for helse og omsorg: 5 (8) møter 19 (24) saker</p> <p>Hovedutvalg for forvaltning og teknisk drift: 10 (11) møter 40 (63) saker</p> <p>Hovedutvalg for oppvekst og kultur: 9 (8) møter 24 (41) saker</p> <p>Fondsstyret: 2 (5) møter 5 (20) saker</p> <p>Kontrollutvalget: 6 (6) møter 62 (45) saker</p> <p>Klagenemda (eiendomsskatt): 2 (1) Møter 14 (16) Saker</p> <p>Eldreråd og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne: 6 (8) møter 12 (18) saker</p>	<p>Kommunedirektør: Jan Sævig</p> <p>Kommunalsjef for helse og mestring: Britt Støa</p> <p>Kommunalsjef for Samfunnsutvikling: Bente Hagen</p> <p>Kommunalsjef for oppvekst Hanne Stolt Wang</p> <p>Stab og støtte:</p> <p>Økonomisjef: Gerard Kort</p> <p>HR-leder: Lasse Bolstad</p> <p>IKT-leder: Jan De Doncker</p> <p>Avdelingsleder kommunikasjon: Harald Nyberg</p>

Innhold

1	Kommunedirektørens kommentar	4
1.1	Innledning.....	4
1.2	Kommunens økonomi	4
1.3	Kommunestyrets budsjettpremisser	6
1.4	Oppsummering	6
2	Regnskap med finansiell analyse	8
2.1	Forklaring av noen sentrale begreper	8
2.2	Balanse	9
2.2.1	Kommentarer til balansen	10
2.3	Finansieringsanalyse – tall	14
2.3.1	Resultat.....	15
2.3.2	Nøkkeltall	16
3	Avvik mellom regnskap og budsjett	19
3.1	§5-4-Bevilgningsoversikter – drift	19
3.2	§5-4 2. ledd, bevilgninger til drift	20
3.3	1 – Sentraladministrasjon, inkl. Kirkelig felle råd.....	22
3.4	2 – Oppvekst.....	26
3.5	3 – Helse og mestring	30
3.6	4,5,6 – Samfunnsutvikling	35
3.7	Samlede virksomhet (inkl. Trysil Kommuneskoger KF)	42
3.8	Avvik mellom regnskap og budsjett – skjema 2A	45
4	Interkommunalt samarbeid hvor Trysil kommune er vertskommune	50
5	Likestillingsredegjørelse for Trysil kommune.....	51
5.1	Tilstand for kjønnslikestilling	51
5.2	Heltid og deltid.....	53
5.2.1	Heltid/deltid – kjønnsfordelt	54
5.3	Gjennomsnittlig stillingsprosent	55
5.4	Midlertidig ansettelse i Trysil kommune (kvinner og menn).....	57
5.5	Likelønn	58
5.6	Fravær.....	59
5.6.1	Barn og barnepassers sykdom.....	59
5.6.2	Egen- og legemeldt fravær	59
5.6.3	Foreldrepermisjon	60
6	Etisk standard i virksomheten	62
7	Utvikling i innbyggertall, bosetning og sentrale føringer	64
7.1	Endringer i befolkningen.....	65

1 Kommunedirektørens kommentar

1.1 Innledning

Årsberetningen beskriver de forhold som kreves i henhold til lov og forskrift. I tillegg til årsberetningen legges det frem en årsmelding som presenterer aktiviteten i de forskjellige sektorene. Alle kommunalsjefer vil i årsmeldingen presentere sin sektor i forhold til aktivitet/resultatmål, helse, miljø og sikkerhet og utvikling av tjenestetilbud/omfang frem til nå, samt behov i tiden som kommer.

Årsberetningen og årsmeldingen danner grunnlag for prosessen med kommende års budsjett og økonomiplan.

Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommunale foretak, pålegger disse å legge frem eget særregnskap og årsberetning. Disse dokumentene blir behandlet av formannskapet og kommunestyret som en egen sak.

1.2 Kommunens økonomi

2022 har vært et uoversiktlig år, og dermed også krevende.

I forhold til det vi budsjetterte med av frie inntekter så var

- Skatteinngangen - resultat: kr. 216 193 218,- mot kr. 214 166 000,- budsjettert (revidert i T2). Her kom det et kraftig løft i november som medførte at vi oppnådde budsjett.
- Rammetilskuddet ble kr. 230 885 000,- mot budsjett kr. 218 368 000,-
- Inntektsutjevningen ble kr. 36 687 210,- mot kr. 26 009 000,- budsjettert.
- Eiendomsskatten ble kr. 46 389 000,- Mot budsjett kr. 47 000 000,-

Vi ser at de skatteinntektene kommunen fikk ikke avviker så mye fra det vi budsjetterte med, men at det ble store avvik i rammetilskudd og inntektsutjevning, som henger sammen med en ekstra kompensasjon, som kom sent på året.

Det som har vært mest uoversiktlig i 2022 var at kommunene (via KS) inngikk en sentral avtale 20. desember 2021 med arbeidstakerorganisasjonene som minst fordoblet betalingen for overtidarbeid og i mange tilfeller også merarbeid under koronapandemien. Avtalen åpnet blant annet for å bruke overtid i større grad, slik at kommunene kunne mobilisere arbeidskraft.

Selv om avtalen er forståelig, har dette kostet mye, sett med økonomiske øyne. Vi måtte bare ta kostnaden og stole på lovnader som KS hadde fått fra sentrale politikere, som skulle tolkes at vi fikk dette kompensert. Likevel varte usikkerheten helt til november, hvor det omsider ble avklart en bra kompensasjon for Trysil. Dette er vi fornøyd med, selv om vi mener at det har skapt stor usikkerhet for mange kommuner gjennom året ved så utydelig kommunikasjon fra KS og regjering. (kunne ha vært kommunisert mye bedre i løpet av 2022.)

Det som har preget verdenssituasjonen var at Russland den 24. februar valgte å starte en offensiv mot store deler av Ukraina. Vi hadde på dette tidspunkt håpet på at koronapandemien var bak oss, at vi skulle komme tilbake til «normalen» og at vi kunne igjen kunne bygge opp økonomien. Men denne gangen ei, Russlands invasjon medførte at mange tjenester til og fra Ukraina stoppet opp, noe som har påvirket ulike deler av økonomien i Europa. Mange matvarer har økt i pris, det samme har mange andre varer, leveransetider har blitt lengre og energipriser har øket til det flerdoble gjennom vinteren i 2022.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Strømprisene har alle merket, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. I Trysil sliter mange bedrifter fremdeles med høye strømpriser, selv om prisene gikk noe ned på slutten av 2022. Frykten for konkurser og enorme tap ble realistisk i løpet av kort tid. Bedrifter som hadde bygget opp en renommé gjennom lang tid, måtte enten stenge midlertidig eller definitivt. Særlig bedrifter som bruker mye energi i produksjonsprosessen ble hardt rammet. Trysil kommune valgte derfor å støtte mindre bedrifter med kr. 2 mill. utover det som Staten bidro med som kompensasjon.

Vi fikk mange søknader og potten ble bra fordelt blant søkerne.

Trysil kommune merket naturligvis også en sterk økning i energipriser for oppvarming og energiforsyning av sine kommunale bygg. Dette gjorde at energikostnadene for (kun) elektrisk forbruk økte fra kr. 5 mill. i 2020 til kr. 7,7 mill. i 2021 og så kr. 14,5 mill. i 2022. For 2022 var dette langt over den summen vi budsjetterte med. (Dette legger jo klart press på ethvert budsjett, spesielt når utgangspunktet er et null-resultat i opprinnelig budsjett.) Likevel har vi gjennomført investeringer i LED, har senket temperaturer på kontorene og har tegnet fastprisavtale med Trysil Fjernvarme AS for 5 år til en akseptabel strømpris på 90 Øre pr KWh. Dette gir god forutsigbarhet.

På motsatt side eier Staten og en del kraftkommuner selv store deler av kraftproduksjonen gjennom vannkraft, vindkraft og distribusjon av kraft ut til Norge og resten av Europa. Dette har bidratt sterkt til at våre skatteinntekter ble så gode. Dette var ganske tydelig på skatteinntektene våre. De har aldri vært så høye og gikk forbi alle villeste prognoser opp til kr. 216 mill. for Trysil. Dette er en økning fra 2021 med hele kr. 21 mill. En usedvanlig stor økning altså og det hjelper heldigvis til å holde noenlunde takt med kostnadsveksten.

Vi har hatt en sterk inflasjonsvekst gjennom 2022. Dette er et resultat av at (stiger jo sterkt, når alle) kostnader i produksjonsleddet steget (stiger) bortimot ukontrollert. Som en reaksjon på økende inflasjon er Norges Bank nødt til å øke sine renter og det igjen betyr økte lånekostnader for bedrifter, privatpersoner og kommuner. Med store investeringer er dette en perfekt storm for å bremse opp kraftig i en bransje som var overopphetet med stor etterspørsel i koronatiden. Plutselig står mange byggeprosjekter på vent og bedrifter viser investeringsvegving med så mye usikkerhet i markedet. Inflasjonen ultimo 2022 endte på 6,7 %. Den har ikke vært så høy siden 80-tallet. For oss som kommune har rentekostnader økt med en god del mer enn budsjettert.

Kommunedirektøren vil påpeke et par, tre punkter spesielt:

Regnskapet på helse- og mestring er ikke bra:

Vi må snart både administrativt og politisk ta inn over oss hvordan vi må budsjettere når vi driver en sektor med over 50 ledige stillinger. Vi klarer ikke å rekruttere inn personer til disse stillingene så vi må hver uke fylle på med rundt 250 vakter. Da det ikke er mulig å få tak i vikarer, må egne ansatte ta ekstra vakter. Dette medfører store utlegg med overtid til dag, kveld natt og helgevakter. Regnskapet sprekker kraftig på dette området.

Det er også riktig å påpeke at de store kostnadene som var knyttet til KS avtalen var innen helse- og mestring, men da vi fikk dekket dette av staten ligger summene inntektsført på finansområdet.

Vi har også gjort noen omorganiseringer gjennom året. Her er det ikke helt samsvar mellom de kostnader budsjettet viser og hvor de til slutt ble kostnadsført.

Et siste punkt, der vi har bommet litt på budsjettet var «særlig ressurskrevende». Her har det skjedd endringer blant våre «pasienter» gjennom året, så forskjellen mellom budsjett og hva vi faktisk har fått refundert har blitt hele kr. 9 millioner. Her har vi vært for optimistiske, samt at vi har ikke klart å gjøre budsjettendringer i takt med endringer som faktisk har funnet sted gjennom året.

Netto driftsresultatet ble negativt med kr. 6,3 mill. Bunnlinjen er, som loven påkrever, gjort opp i null.

En skulle nesten tro at alt var kullsvart, men det er jo langt fra sannheten. Det skjedde mye bra i Trysil, også i 2022.

Netto driftsresultatet er negativt av noen grunner og det er ikke bare kostnadsveksten som har gjort det. Vi sluttførte bredbåndsprosjektet nesten helt, hvoretter det kun er få abonnenter igjen og dette sluttføres i 2023. Der er Trysil en av de første i landet til å ha en så god bredbåndsdekning med fiber til alle innbyggere. Det har vært publisert diverse solskinnshistorier om folk som fikk mulighet til å jobbe hjemmefra fra «hvor ingen skulle tru at nokon kunne bu». Dette kan bidra til forsterket attraktivitet, både for private som ønsker å bo og jobbe i Trysil og for bedrifter som ønsker å etablere seg. Hele prosjektet har vært kostnadskrevenende og takket mange bidrag fra Trysil Kommuneskoger KF har vi fått til noe unikt i Norge!

Kommunen driver mye med aktiv sentrumsutvikling og både BUA utlånsordningen med tilrettelagt infrastruktur for ungdom og benker, boder vil gi et løft til området rundt Løkjavingen.

Videre er det lagt mye innsats i en oppdatert samfunnsdel som en del av kommuneplanen. Dette vil gi gode retningslinjer for å sette ut en riktig kurs inn til en framtid hvor Trysil kan blomstre som et bærekraftig samfunn.

Det legges mye vekt på nærværarbeid og vi har gjennomført flere dager med tema «Jeg er mitt arbeidsmiljø». Prinsipper som «Leder før lege» står sentrale i arbeidet med nærvær og en god fungerende rutine rundt HMS og rapportering er iverksatt. Den skal optimaliseres videre.

Å stå i arbeidet lengre må lønne seg, ifølge våre politikere og det ble vedtatt å innføre en prøveordning med tjenestefri med lønn 5 dager i året ved fylte 62 år og ytterlige 3 dager ved fylte 65 år. Dette bør resultere i at flere ønsker å stå i jobb utover fylte 62 år.

Kommunestyret har sagt «JA» til et spennende prosjekt, overgang til skybaserte løsninger innen IKT. Dette gir oss muligheter til å jobbe enda mer effektivt og fleksibelt.

1.3 Kommunestyrets budsjettpremisser

Det ble ikke spesifisert premisser utover finansielle måltall for bruken av bevilgningene i budsjettet for 2022. Det jobbes nå med å få vedtatt kommunens samfunnsdel. Der blir det nedfelt mer om målstyring ut fra et styringsdokument som en del av kommuneplanen.

1.4 Oppsummering

Vi har hatt et stabilt innbyggertall, noe som vi regnet med. Folketallet er en viktig indikator for det vi kan forvente i statlige overføringer og vi må gjøre det vi kan for å opprettholde innbyggertallet på et akseptabelt nivå. Vi ser at Trysil har høy attraktivitet, men som ellers i landet sliter vi med å fylle opp ledige stillinger, først og fremst i Helse og Mestringstjenester. På diverse foredrag kommer det fram at vi vil få en kamp om ressursene med en sterkere aldrende befolkning og endret tjenesteprofil som henger sammen med en endret demografi.

Vi har gjennom året hatt en stabil likviditet. Kommunens bruk av midler må prioriteres enda sterkere i årene som kommer og vi må hele tiden være bevisst på at midler settes inn på strategisk fornuftige utviklingsområder og at effektiviseringer og tiltak må effektueres slik vi har fått oppdrag om fra kommunestyret. Det er likevel utfordrende å følge opp alle styringssignaler som staten og våre politikere gir i en kombinasjon med forventninger fra innbyggerne og næringslivet og endrende

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

demografiske forutsetninger. Administrasjonen oppfattet dette som en enorm utfordring, i hvert fall gjennom 2022. Hva 2023 og videre bringer, vet vi ikke. Forhåpentligvis vil krigen i Ukraina bli avsluttet i løpet av 2023, selv om signalene ikke viser i denne retningen.

Det må alltid være et mål å forbedre kommunens netto driftsresultat de kommende år til samme nivåer som vi har hatt i tidligere perioder. Kommunens gjennomføring av større investeringer vil være avgjørende for mer effektiv drift. Satsing på prosjekter som hjelper Trysil å oppnå sine strategiske mål må derfor prioriteres. Samtidig må kommunen ha sterkere fokus på gevinstrealisering i alle ledd, spesielt innenfor digitalisering. Det siste forventer vi å kunne oppnå med reisen til skyen med SÅTE-IKT.

En kontinuerlig utfordring fremover, blir selvsagt å prioritere kommunens ressurser slik at disse blir forvaltet på en best mulig måte. Kravet til kontinuerlig forbedring, omstillingsevne, kompetanseutvikling og effektivitet vil ligge der hele tiden. Det vil være nødvendig å erverve og vedlikeholde kompetanse for å kunne fastsette tjenestetilbudet til det nivået Stortinget gjennom lover og forskrifter har forpliktet kommunene å yte overfor innbyggerne. Dette krever stor innsats både fra den politiske og administrative ledelse, og ikke minst fra medarbeidere i de ulike deler av kommuneadministrasjonen.



Jan Sævig
Rådmann

01. april 2023

2 Regnskap med finansiell analyse

Denne delen av årsrapporten beskriver kommunens balanse for 2022, finansieringsanalyse med avviksanalyse, resultatregnskap og nøkkeltall. Det vises forøvrig til regnskapet for 2022.

2.1 Forklaring av noen sentrale begreper

Balansen

Balansen viser kommunens bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital. Eiendeler består av omløpsmidler (kasse, bank, kortsiktige fordringer og premieavvik) og anleggsmidler (utlån og langsiktige plasseringer, samt faste eiendommer og anlegg). Gjelden er delt inn i kortsiktig og langsiktig, hvor den kortsiktige omfatter gjeld med betalingsfrist ca. 30 dager fram i tid, samt avsatte feriepenger og arbeidsgiveravgift av disse. I egenkapitalen inngår fond, regnskapsmessig resultat og kapitalkonto.

Arbeidskapitalen

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Det er den kapitalen kommunen har til disposisjon på et bestemt tidspunkt til å dekke sine løpende utgifter. Endringer i arbeidskapitalen uttrykkes som differansen mellom kommunens anskaffelse og anvendelse av midler korrigert for endringer i beholdningen av ubrukte lån.

Finansieringsanalysen

Finansieringsanalysen gir uttrykk for hvordan pengene er kommet inn i kommunen, og på hvilken måte de er benyttet. Oversikten er delt inn i to hoveddeler, drift og investeringer (i henhold til kravet i kommuneloven om å vise netto driftsresultat og hvilket driftstilskudd en benytter til investeringsformål). Dette oppsettet er i tråd med budsjett- og regnskapsforskriftene. Da det ikke er lov å låne penger til driftsformål, skal netto driftsresultat være positivt.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat fremkommer som differansen mellom summen av driftsinntekter, renteinntekter og mottatte avdrag på utlån og summen av driftsutgifter, renteutgifter og avdrag på lån. Resultatbegrepet er et uttrykk for kommunens evne til å frigjøre midler gjennom løpende drift til avsetninger og fremtidige investeringer.

Kommunalt regnskapsresultat

Kommunalt regnskapsresultat er merforbruk (merutgifter/mindreinntekter) eller mindre forbruk (mindre utgifter/merinntekter) som fremkommer i henhold til forskriftene for kommunal regnskapsføring. Slik det er presentert her, er det tatt utgangspunkt i endringer i arbeidskapital og justert denne for avsetninger og bruk av tidligere avsetninger, de såkalte interne finansieringstransaksjoner.

Nøkkeltallene

Nøkkeltallene gir uttrykk for hvordan kommunens finansielle stilling har utviklet seg de siste årene, basert på forskjellige analyseobjekter.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

2.2 Balanse

§ 5-8 Balanseoversikt

EIENDELER	Note	2022	2021
		UB 31.12	UB 31.12
A. Anleggsmidler	5.3	2 194 460 906,08	2 105 592 875,09
I. Varige driftsmidler		862 058 385,01	849 938 891,95
1. Faste eiendommer og anlegg		823 206 731,59	813 054 808,19
2. Utsyr, maskiner og transportmidler		38 851 653,42	36 884 083,76
II. Finansielle anleggsmidler		365 988 987,07	350 021 018,14
1. Aksjer og andeler	5.4	282 478 289,12	280 759 820,12
2. Obligasjoner		0,00	0,00
3. Utlån	5.5	83 510 697,95	69 261 198,02
III. Immaterielle eiendeler		0,00	0,00
IV. Pensjonsmidler	5.9	966 413 534,00	905 632 965,00
B. Omløpsmidler		284 186 806,26	325 830 397,81
I. Bankinnskudd og kontanter		126 341 527,39	167 425 033,97
II. Finansielle omløpsmidler		14 694 928,81	16 303 563,95
1. Aksjer og andeler	5.6	14 694 928,81	16 303 563,95
2. Obligasjoner		0,00	0,00
3. Sertifikater		0,00	0,00
4. Derivater		0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer		143 150 350,06	142 101 799,89
1. Kundefordringer		64 953 906,37	65 205 579,25
2. Andre kortsiktige fordringer		0,00	0,00
3. Premieavvik	5.9	78 196 443,69	76 896 220,64
Sum eiendeler		2 478 647 712,34	2 431 423 272,90
		2022	2021
EGENKAPITAL OG GJELD		UB 31.12	UB 31.12
C. Egenkapital		588 726 502,66	598 666 521,15
I. Egenkapital drift		88 895 396,77	95 257 814,07
1. Disposisjonsfond		39 210 623,21	30 450 913,33
2. Bundne driftsfond	5.10	49 684 773,56	64 806 900,74
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0,00	0,00
II. Egenkapital investering		21 033 639,17	27 566 864,63
1. Ubundet investeringsfond		11 177 412,71	13 177 412,71
2. Bundne investeringsfond	5.10	9 856 226,46	14 616 340,22
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0,00	-226 888,30
III. Annen egenkapital		478 797 466,72	475 841 842,45
1. Kapitalkonto	5.2	486 282 626,72	483 327 002,45
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-7 485 160,00	-7 485 160,00
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0,00	0,00
D. Langsiktig gjeld		1 753 020 825,94	1 708 831 956,54
I. Lån		793 042 096,94	817 923 614,54
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	5.7	329 969 904,94	340 351 422,54
2. Obligasjonslån	5.7	125 156 000,00	125 156 000,00
3. Sertifikatlån	5.7	337 916 192,00	352 416 192,00
II. Pensjonsforpliktelse	5.9	959 978 729,00	890 908 342,00
E. Kortsiktig gjeld		136 900 383,74	123 924 795,62
I. Kortsiktig gjeld		136 900 383,74	123 924 795,62
1. Leverandørgjeld		0,00	0,00
2. Likviditetslån		0,00	0,00
3. Derivater		0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld		133 292 194,42	117 175 685,30
5. Premieavvik	5.9	3 608 189,32	6 749 110,32
Sum egenkapital og gjeld		2 478 647 712,34	2 431 423 273,31
F. Memoriakonti		41 715 756,54	86 566 082,86
I. Ubrukte lånemidler		44 842 545,54	86 566 082,86
II. Andre memoriakonti		-3 126 789,00	0,00
III. Motkonto for memoriakontiene		-41 715 756,54	-86 566 082,86

2.2.1 Kommentarer til balansen

2.2.1.1 Kapitalstruktur

Sammensetningen av balanseregnskapets aktiva (eiendeler) og passiva (gjeld og egenkapital) pr. 31.12 er et resultat av kommunens økonomiske virksomhet i året som har gått.

Totalkapitalen i kommunens balanse økte med 47,2 mill. kr fra 2021 til 2022. Veksten i balansens aktivaside kommer mest fra en økning 60,8 mill. kr, i kommunens pensjonsmidler. Bankmidler minsket med 41,1 mill.

På passivasiden har lånegjelda blitt redusert med 25 mill. kr. og vi hadde en økning med 69 mill. kr i pensjonsforpliktelser, mens fondsbeholdningen ble redusert med 13,1 mill. kr. Dette var mest bundne drifts- og investeringsfond som ble brukt i 2022 (til bl.a. selvkost). Disposisjonsfondet ble styrket med 8,76 mill. kr. noe som løfter fondet til 4,69 % av driftsinntektene. Vi er på vei til å klare 5 % som ble nedfelt som et finansielt måltall.

Akkumulert totale premieavvik økte med 1,8 mill. kr til 74,6 mill. kr. Andre kortsiktige fordringer er økt med 16,1 mill. kr. til 133,3 mill. kr. Dette inkluderer 43 mill. kr. til leverandører og 49,4 mill. kr. til feriepengeoppgjør for 2023.

Omløpsmidlenes andel av kommunens eiendeler utgjør 11,5 %. Omløpsmidlene står bokført med 284,2 mill. kr ved regnskapsårets utgang, hvorav 78,2 mill. kr. er premieavvik som tidligere ble ført som inntekter. (vi har også 3,6 mill. kr. som tidligere ble ført som utgifter, som derfor reduserer vårt totale netto premieavvik)

Verdien av anleggsmidlene økte med 88,9 mill. kr etter aktivering/avskrivning og opp-/nedskrivninger. Anleggsmidlenes andel av eiendelene utgjør 88,5 % ved regnskapsårets utgang. Bokført verdi av kommunens anleggsmidler er 2 194 mill. kr.

Langsiktig gjeld, inkl. pensjonsforpliktelser og etter avdrag, er 1 753 mill. kr. Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser var ved årsskiftet 793 mill. kr, eller 32 % av balanseregnskapets passivaside.

Kommunene fører brutto pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser i balansen. Pensjonspremien skal først utgiftsføres, men i tillegg skal det, etter nærmere angitte regler, beregnes en netto pensjonskostnad, og avviket mellom denne og den betalte pensjonspremien (premieavviket) skal også inntekts- eller utgiftsføres. I en situasjon hvor pensjonspremien overstiger netto pensjonskostnad skal premieavviket inntektsføres (og balanseføres mot kortsiktige fordringer), og nettovirkningen blir dermed at det utgiftsføres et lavere beløp enn den faktiske premien. I en situasjon hvor pensjonspremien er lavere enn netto pensjonskostnad skal premieavviket utgiftsføres (og balanseføres mot kortsiktig gjeld), og det utgiftsføres dermed et høyere beløp enn den faktiske premien. Det som faktisk blir ført som kommunens pensjonskostnad er netto pensjonskostnad tillagt amortisering av premieavviket fra tidligere år og administrasjonskostnader.

Forskrifter til regnskapsloven gir nærmere regler om de forutsetninger som skal benyttes ved beregning av årets netto pensjonsforpliktelse og netto pensjonskostnad. Det er aktuarer som foretar beregninger og de legger mange faktorer inn når de gjør sine beregninger. Eksempler på faktorer er: Antall medlemmer, gjennomsnittsalder, gjennomsnittslønn, avkastning av pensjonsmidler, årlig lønnsvekst, årlig økning i Folketrygdens grunnbeløp, årlig regulering av pensjoner, død og uførhetsutvikling, fratredelseshyppighet.

Balanseførte verdier på kommunens pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser var hhv. 966,4 mill. kr og 960 mill. kr. Pensjonsmidler ble økt med 60,8 mill. kr mens pensjonsforpliktelser ble økt med

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

69 mill. kr. Differansen mellom pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser dekkes inn av fremtidig avkastning av pensjonsmidler og fremtidige premieinnbetalinger. Fra ordningen med å bokføre beregnet gjennomsnittskostnad på pensjonsutgifter har Trysil kommune pr. 31.12 et samlet premieavvik på 74,6 mill. kr. Dette er beløp som er inntektsført over de siste 10-11 år og som vi må "tilbakebetale" til oss selv i de kommende 7-10 år.

Egenkapitalen gikk ned med 10 mill. kr til 588,7 mill. kr. Årsaken til denne utviklingen i egenkapitalen ligger i bruk av bundne fondsmidler til å balansere selvkostregnskap og andre bundne prosjekter. Egenkapitalen utgjør 23,75 % av balanseregnskapets passivaside.

2.2.1.2 Omløpsmidler

2.2.1.2.1 Betalingsmidler

Ved utgangen av regnskapsåret utgjør samlede betalingsmidler, inklusiv fiskefondsmidler 141 mill. kr. Dette er en nedgang med 42,7 mill. kr i forhold til beholdningen ved starten av året.

For kommunene har man det særlige forholdet at en del av likviditeten ikke bare skal dekke behovet for løpende drift. Ved bestemmelser i forskrifter er en del reservert til investeringsformål. Dette gjelder deler av fondsmidler og ubrukte lån. I tillegg er en del av likviditeten bundet i ikke-disponible bankinnskudd som f.eks. skattetrekk, gavekonto m.m. Nedenfor er en beregning av kommunens frie likviditet.

Fri likviditet - tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021	2022
Totale betalingsmidler	122 335	129 757	86 930	167 425	126 342
Likviditetsplassering - Fiskefond	-	-	14 549	16 304	14 695
Ubrukte lånemidler	-8 917	-37 049	-13 338	-86 566	-44 843
Bundne fondsmidler	-58 462	-48 776	-56 371	-64 807	-49 685
Skattetreksmidler	-13 603	-13 602	-14 419	-15 285	-15 693
Fri likviditet	41 353	30 330	17 351	17 071	30 816

Kommunens frie likviditet ble positiv med 30,8 mill. kr. Det meste av oppgangen skyldes bruk av ubrukte lånemidler som vi trekker fra, siden de er reservert til investeringer. Videre ble det brukt 15,1 mill. fra fondsmidler, mest fra bundne fonds.

Beholdningen og sammensetningen av kommunens betalingsmidler gjør at alle betalingsforpliktelser oppfylles til rett tid. Kommunens likviditet er plassert med innskudd i bank. Kommunens innskuddsrente er sammensatt av NIBOR pluss en rentemargin.

2.2.1.2.2 Kortsiktige fordringer

Kommunens beholdning av kortsiktige fordringer er sammensatt av ulike krav overfor staten, fylkeskommuner, kommuner, næringsliv og private husholdninger/personer. I denne beholdningen inngår månedsoppgjør for skatt i desember og inntekstutjevning november og desember som blir inntektsført i skatteåret, mens overføring fra skatteregnskapet skjer på nytt regnskapsår. Kortsiktige fordringer utgjør 64,9 mill. kr pr 31.12.22, som er nesten likt med fjorårets fordringer.

2.2.1.2.3 Anleggsmidler

I forhold til anleggsmidlenes inngangsverdi i 2022 på 2 106 mill. kr, har investeringer i nybygg og nyanlegg, eiendomssalg, aksjesalg/kjøp, avskrivninger, opp-/nedskrivninger og økning i kommunens utlånsmasse medført at disse ved utgangen av 2022 har økt til 2 194 mill. kr, en økning med 88 mill. kr. Endring (negativ) i pensjonsmidler utgjør 60,8 mill. kr.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Anleggsmidler - tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021	2022
Faste eiendommer/anlegg	750 230	775 946	778 653	813 055	823 207
Utstyr/maskiner/transportmidler	22 834	28 324	28 393	36 884	38 852
Utlån	51 973	57 054	64 175	69 261	83 511
Aksjer og andeler	72 226	276 364	278 231	280 760	282 478
Pensjonsmidler	785 410	829 297	907 695	905 633	966 414
Sum	1 682 672	1 966 985	2 057 148	2 105 593	2 194 461

Utlån består av utlån til Trysil kommune Holding AS med 32 mill. kr, sosiale utlån og formidlingslån (startlån).

2.2.1.2.4 Gjeld

Kommunens samlede gjeld ble økt med 44,2 mill. kr. Kortsiktig gjeld ble økt med 13 mill. kr, premieavvik gikk ned med 3,1 mill. kr, langsiktig lånegjeld ble redusert med 24,9 mill. kr og pensjonsforpliktelsene økte med 69 mill. kr.

Den langsiktige gjelden, ekskl. pensjonsforpliktelser, har utviklet seg slik:

Gjeld - tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021	2022
Langsiktig gjeld pr. 1. jan.	651 031	661 768	724 509	724 080	817 924
- herav formidlingslån (startlån)	32 555	38 244	43 595	48 650	56 944
- herav gjeld knyttet til selvkost	305 984	311 031	340 519	340 318	368 066
Låneopptak	34 000	86 135	28 000	132 195	10 000
Ordinære avdrag	-22 355	-22 440	-27 336	-38 020	-33 176
Ekstraordinære avdrag/refinansiering	-908	-954	-1 093	-331	-1 706
Langsiktig gjeld pr. 31. des.	661 768	724 509	724 080	817 924	793 042
Langsiktig gjeld ekskl. selvkost mv	302 828	323 553	323 166	349 639	362 033
Ubrukte lån pr. 31. des.	8 917	37 049	13 338	86 566	44 843
Gjeld i kr. pr. innbygger	100 162	109 327	110 043	123 834	120 688
Gjeld i % av driftsinntekter	94,84 %	101,85 %	97,91 %	100,77 %	94,86 %

Ubrukte lånemidler pr 31.12.22 var på 44,8 mill. kr. (hvorav 6,2 mill. kr startlån). Ved årsskifte hadde kommunen kr 120 688,- i gjeld pr innbygger. Gjeld i forhold til driftsinntekter har gått ned til 94,86 %. Anbefalt norm for netto gjeld i forhold til driftsinntekter ligger på ca. 70-80 %, og Trysil kommune har i forhold til denne normen en høy gjeldsbelastning, men mye av gjelden blir betalt med gebyrer, viderefakturering og kompensasjon. I Trysil er denne delen merkbart større enn nabokommuner og vi er i mindre grad utsatt for renterisiko. Andelen VA investeringer over perioden 2010-2022 beregnes til 44-47 % av det totale lånebehovet vi har hatt for å dekke investeringsprosjekter.

Statsforvalteren og kontrollutvalget har tidligere uttrykt bekymring for kommunens høye langsiktige gjeld i forhold til driftsinntekter. Pr 31.12.22 var det om lag 425 mill. i gjeld knyttet til formidlingslån og investeringer i vann og avløp. Dette utgjør 53 % av samlet gjeld og betjenes med avdrag fra låntakere og gebyrinntekter innen vann og avløp (selvkost). I tillegg får vi rentekompensasjon for en del prosjekter innen skole, helse- og omsorg og kirke.

Beregningsgrunnlaget til Husbanken på tilskudd for finansieringer innen botilbud og skole var opprinnelig på 52,66 mill. kr pr 31.12.22 for alle prosjekter samlet og har en restgjeld på 32,4 mill. Formidlings lån/startlån er på 56,9 mill. kr. (inkludert ubrukte startlånsmidler) Innen vann, avløp, septikk, byggesak og oppmåling var det 368 mill. kr som dekkes med gebyrinntekter. Resterende gjeld er finansiert med ordinære driftsinntekter. Tilskuddsordningene knyttet til botilbud og skole dekker ikke 100 % av kommunens renter og avdrag. I den delen av låneporteføljen som ikke betjenes med tilskudd og gebyrinntekter ligger kommunens egenandel knyttet til disse investeringene.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

2.2.1.2.5 Egenkapital

Trysil kommunes egenkapital i 2022 ble redusert med 9,9 mill. kr. Utvikling i egenkapital har sammenheng med investeringsnivået, avsetninger/bruk til/fra fond, årets regnskapsmessige resultat og beregningstekniske forhold knyttet til pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser.

Egenkapitalen er satt sammen av flere konti: fond, regnskapsmessig resultat og kapitalkonto. Utviklingen i de ulike egenkapitalkonti vises i tabellen nedenfor.

Egenkapital - tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021	2022
Disposisjonsfond	39 848	17 935	15 298	30 451	39 211
i % av driftsinntekter	5,71 %	2,52 %	2,07 %	3,75 %	4,69 %
Bundet driftsfond	51 539	48 776	56 371	64 807	49 685
Ubundet investeringsfond	18 597	16 672	14 773	13 177	11 177
Bundet investeringsfond	6 923	10 250	13 232	14 616	9 856
Udisponert/merforbruk	-773	-	-	-227	-
Likviditetsreserve / endr. i regnsk.prinsipp	-7 485	-7 485	-7 485	-7 485	-7 485
Kapitalkonto	128 785	324 763	428 281	483 327	486 283
Sum	237 433	410 911	520 470	598 667	588 727

Kommunens totale beholdning av fond har blitt redusert med 13,1 mill. kr. Reduksjonen kommer fra bruk av kommunens fondsmidler, stort sett fra bundne fondsmidler. Dette følger politiske vedtak for å balansere budsjettet og for å dekke inn bestemte prioriterte prosjekter.

Vi har ikke hatt et regnskapsmessig merforbruk i 2022 på drift og regnskapet er dermed gjort opp i balanse på bunnlinjen. Investeringsregnskapet er likeså gjort opp i balanse.

Inn i egenkapital er det en konto som heter kapitalkonto. På denne kontoen korrigeres egenkapitalen som følge av endringer i langsiktig gjeld, anleggsmidler og pensjonsforpliktelser. Sistnevnte forhold er en teknisk beregning som gjøres av aktuarer. Ettersom beløpet varierer relativt mye fra år til år og dette påvirker kommunens egenkapital relativt mye vanskeliggjør dette en korrekt vurdering/analyse av kommunens egenkapitalsituasjon.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

2.3 Finansieringsanalyse – tall

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Regnskap 2022
Tall i hele tusen					
Driftsinntekter:					
Brukerbetalinger	-22 562	-23 150	-70 547	-78 037	-75 813
Andre salgs- og leieinntekter	-78 633	-79 973	-29 804	-28 273	-30 756
Overføringer med krav til motytelse	-128 610	-124 120	-152 982	-138 203	-123 287
Rammetilskudd	-228 249	-237 715	-255 430	-265 140	-267 572
Andre statlige overføringer	-23 488	-23 306	-15 302	-58 630	-74 071
Andre overføringer	-13 894	-8 920	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt	-169 452	-174 031	-172 622	-195 317	-216 193
Eiendomsskatt	-31 153	-38 171	-40 932	-46 182	-46 389
Andre direkte og indirekte skatter	-1 712	-1 932	-1 932	-1 932	-1 933
Sum driftsinntekter	-697 752	-711 317	-739 550	-811 714	-836 014
Investeringsinntekter:					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-1 950	-2 794	-8 500	-7 458	-2 256
Andre salgsinntekter	-710	-53	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-2 013	-3 514	-8 233	-3 156	-3 157
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 147	-8 691	-5 184	-4 772	-4 389
Statlige overføringer	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0
Sum investeringsinntekter	-6 821	-15 053	-21 917	-15 385	-9 802
Finansinntekter:					
Renteinntekter og utbytte	-9 135	-6 582	-10 268	-9 711	-14 276
Tap Finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	1 609
Mottatte avdrag på utlån	-18 023	-22	0	0	0
Mottatte avdrag på formidlingslån	-1 218	-3 378	-3 532	-2 525	-4 964
Bruk av lån	-37 047	-58 003	-51 711	-59 928	-51 724
Salg av aksjer og andeler	0	-242 447	0	0	0
Sum finansinntekter	-65 424	-310 432	-65 511	-72 164	-69 355
SUM ANSKAFFELSE AV MIDLER	-769 997	-1 036 802	-826 978	-899 262	-915 171
Driftsutgifter:					
Lønnsutgifter	397 906	418 468	404 569	421 010	437 553
Sosiale utgifter	90 133	96 285	83 685	89 449	96 402
Kjøp av varer og tj. som inngår i kom. tj.produksjon	180 584	160 556	166 125	175 930	207 296
Overføringer	53 275	52 230	50 420	64 840	63 312
Fordelte utgifter	-20 331	-22 544	0	0	0
Sum driftsutgifter	701 566	704 995	704 800	751 228	804 563
Investeringsutgifter:					
Lønnsutgifter	186	296	387	348	300
Sosiale utgifter	64	27	85	5	0
Kjøp av varer og tj. som inngår i kom. tj.produksjon	38 422	55 624	61 878	66 386	45 522
Kjøp av tjenester som erstatter kom. tj.produksjon	5	0	0	0	0
Overføringer	2 300	8 844	153	153	4 542
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-1 044	-1 240	0	0	0
Sum investeringsutgifter	39 933	63 552	62 503	66 892	50 364
Finansutgifter:					
Renteutgifter og låneomkostninger	12 874	14 508	12 726	8 617	17 354
Avdrag på lån fra drift	22 355	22 440	27 336	37 990	33 126
Utlån i drift	0	0	0	0	0
Avdrag på lån fra investeringer	908	954	1 093	1 293	1 706
Utlån i investeringer	4 232	8 481	10 682	7 562	19 234
Kjøp av aksjer og andeler	22 144	244 373	1 797	2 529	1 718
Sum finansutgifter	62 513	290 755	53 634	57 992	73 139
SUM ANVENDELSE AV MIDLER	804 012	1 059 302	820 936	876 112	928 066
ANSKAFELSE - ANVENDELSE AV MIDLER	34 016	22 500	-6 042	-23 150	12 895
Endring i ubrukte lånemidler	-3 047	28 132	-23 711	73 228	-41 724
ENDRING I ARBEIDSKAPITAL	37 063	-5 632	17 669	-96 378	54 619

2.3.1 Resultat

Netto driftsresultat, slik det fremkommer i kommuneregnskapet, beskriver resultatet av den økonomiske virksomheten i året som har gått. Hva det endelige resultatet blir til slutt, avhenger av størrelsen på avsetninger og bruk av tidligere avsetninger, de såkalte interne finanstransaksjoner, og hva som er planlagt brukt av driftsinntekter til finansiering av investeringer. Disse transaksjonene gjennomføres med utgangspunkt i netto driftsresultat. Netto driftsresultat fremkommer som differansen mellom summen av driftsinntekter, renteinntekter og avdrag på utlån på den ene siden, og driftsutgifter, renteutgifter og avdrag på lån på den andre siden. Netto driftsresultat gir uttrykk for om kommunens virksomhet i løpet av året har tært på egenkapitalen, eller om virksomheten har ført til at egenkapitalen har økt.

I tillegg til å fokusere på netto driftsresultat i beskrivelsen av den økonomiske situasjonen, er det viktig å ha fokus på utviklingen i kommunens arbeidskapital. Denne gir et bilde av kommunens likviditetssituasjon. Det er viktig at den finansielle styringen er slik at arbeidskapitalen er stor nok til at kommunen kan betale sine forpliktelser til rett tid.

2.3.1.1 Netto driftsresultat

Trysil kommunes driftsregnskap for 2022 viser et negativt netto driftsresultat på 6,36 mill. kr.

Netto driftsresultats andel av de totale driftsinntekter utgjør $-/-$ 0,76 % i 2022, og den anbefalte normen på dette er 1,75¹ %. Dette er et svakt resultat i seg selv, men kommer bl.a. fra målbevisst bruk av driftsmidler i prosjekter og støtteordninger til næringslivet.

Netto driftsresultat	2018	2019	2020	2021	2022
Sum driftsinntekter - i hele tusen	697 752	711 317	739 550	811 714	836 014
Netto driftsresultat	-29 908	-24 022	4 957	23 589	-6 362
Netto resultatgrad	-4,29 %	-3,38 %	0,67 %	2,91 %	-0,76 %

Tabellen ovenfor viser hvor stor del av driftsinntektene som er igjen etter at driftsutgifter, renter og avdrag er dekket opp. Netto driftsresultat og netto resultatgrad er et uttrykk for kommunens evne til å frigjøre midler gjennom den løpende drift til avsetninger og/eller finansiering av investeringer (generasjonsprinsippet).

Netto driftsresultat 2022 ligger under den anbefalte normen på 1,75 %, og under vårt eget måltall på 1 %. Gjennomsnittet de fem siste årene er -0,97 % som er langt under den anbefalte normen. Vi må få mer balanse i vårt langsiktige resultat.

Noen forklaringer for det negative resultatet er sterk bruk av midler i selvkostområder, bredbånd, strømstøtte og øvrige tiltak. Tidligere har vi sett varierende resultater, og vi ser at resultatene de siste 5 år har vært for svake.

¹ Anbefalt norm fra Teknisk beregningsutvalg på netto driftsresultat er 1,75 %.

2.3.2 Nøkkeltall

2.3.2.1 Arbeidskapital

Differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld kalles for arbeidskapital. En god regel er at kortsiktig gjeld ikke bør gå til finansiering av anleggsmidler. Arbeidskapitalen bør derfor ikke i noen tilfeller være negativ. Er arbeidskapitalen negativ, vil likviditeten normalt være svak, slik at den daglige drift vil oppleves som vanskelig. Endringer i arbeidskapital kan fortelle noe om utviklingen i kommunens likviditet.

Trysil kommunes arbeidskapital var pr. 31.12.22 på 147,3 mill. kr. Dette er den kapitalen som kommunen har til dekning av sine løpende betalingsforpliktelser. Arbeidskapitalen gikk ned med 54,6 mill. kr i løpet av 2022, mye pga. høyt bruk av ubrukte lånemidler fra tidligere år. Dette er da igjen gunstig for låneutviklingen.

Premieavvik inngår i arbeidskapitalen, dvs. under omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Trysil kommune hadde pr 31.12.22 bokført et netto premieavvik på 74,6 mill. kr, mot 70,1 mill. kr i 2021. Årsaken til denne økningen er et for høyt premieavvik. Premieavvik er midler som kommunen skal avregne mot seg selv over 7-15 år. Andre utlån kommunen har, er plassert under anleggsmidler og er ikke med i beregning av arbeidskapitalen.

Det er anskaffet midler for 915 mill. kr, mens det er anvendt midler for 928 mill. kr, endring i ubrukte lånemidler er 41,7 mill. kroner. Beregninger av arbeidskapitalen ut fra balansen viser en nedgang på 54,6 mill. kroner.

I neste tabell fremkommer endringer i arbeidskapital de siste årene, og en oversikt over endring i arbeidskapital i 2018-2022.

Arbeidskapital - tall i hele tusen	2018	2019	2020	2021	2022
Omløpsmidler 01.01.	277 530	235 607	245 063	222 104	325 830
Omløpsmidler 31.12.	235 607	245 063	222 104	325 830	284 187
Endring i omløpsmidler	-41 923	9 456	-22 959	103 727	-41 644
Kortsiktig gjeld pr. 01.01.	122 901	118 041	121 866	116 576	123 925
Kortsiktig gjeld pr. 31.12.	118 041	121 866	116 576	123 925	136 900
Endring i kortsiktig gjeld	-4 860	3 825	-5 290	7 348	12 976
Endring i ubrukte lån	-3 047	28 132	-23 711	-41 724	-
Endring i arbeidskapital	-37 063	5 631	-17 670	96 378	-54 619
Arbeidskapital 31.12.	117 566	123 197	105 527	201 906	147 286
Arbeidskapital i % av dr.inntekter	16,8 %	17,3 %	14,3 %	24,9 %	17,6 %
Arbeidskapital korrigeret for akk. premieavvik, bundne fondsmidler og ubrukte lånemidler	14 453	-17 192	-26 846	-34 231	-31 685
Arbeidskapital korrigeret for akk. premieavvik, bundne fondsmidler og ubrukte lånemidler	2,1 %	-2,4 %	-3,6 %	-4,2 %	-3,8 %

I arbeidskapital på 147,3 mill. kr er 74,6 mill. kr i akkumulert premieavvik, 44,8 mill. kr ubrukte lånemidler og 59,5 mill. bundne fondsmidler. Korrigerer vi arbeidskapitalen for premieavvik, bundne fondsmidler og ubrukte lånemidler er arbeidskapitalen negativ med 31,7 mill. kr

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Anleggsdekning

Anleggsmidler omfatter langsiktig plasseringer (aksjer, andeler og utlån) og varige eiendeler. Fordi disse anleggene har en langsiktig varighet, bør også finansieringen av anleggsmidler være varig og/eller langsiktig. Egenkapitalen er i seg selv en varig form for finansiering. Det samme er langsiktig gjeld.

Finansieringsgrad 1 viser forhold mellom anleggsmidler og langsiktig finansiering (langsiktig gjeld og egenkapital). Kravet er at anleggsmidler må være finansiert av egenkapital og/eller langsiktig gjeld. Finansieringsgraden har denne utviklingen de siste seks årene:

Anleggsdekning	2018	2019	2020	2021	2022
Finansieringsgrad 1	0,93	0,94	0,95	0,91	0,94

Finansieringsgraden må være mindre enn 1 for at kravet skal være oppfylt, noe som kommunen tilfredsstillter.

2.3.2.2 Renter og avdrag

Rente- og avdragsprosenten viser hvor stor andel av driftsinntektene som må brukes til å dekke renter og avdrag på kommunens lån.

Renter og avdrag	2018	2019	2020	2021	2022
Renter og avdrag i % av driftsinntekter *	5,0 %	5,2 %	5,4 %	5,7 %	6,0 %
Renter i % av driftsinntekter	1,8 %	2,0 %	1,7 %	1,1 %	2,1 %
Avdrag i % av driftsinntekter	3,2 %	3,2 %	3,7 %	4,7 %	4,0 %

Rente og avdragsprosenten bør ikke overstige 7 % av driftsinntektene. Lånegjelden til kommunen er høy og en renteøkning (som er meldt) vil endre dette bildet vesentlig.

Renter og avdrag	2018	2019	2020	2021	2022
Avdrag - i hele tusen	22 355	22 440	27 336	38 020	33 176
Renter - i hele tusen	12 719	14 508	12 726	8 614	17 342
Langsiktig gjeld	661 768	724 509	724 081	817 924	793 042
Gjeld i forhold til driftsinntekter	94,8 %	101,9 %	97,9 %	100,8 %	94,9 %
Avdragsprosent	3,4 %	3,1 %	3,8 %	4,6 %	4,2 %
Renteprosent	1,9 %	2,0 %	1,8 %	1,1 %	2,2 %

Kommunens lånegjeld er høy og pr 31.12.2022 hadde kommunen **langsiktig gjeld som tilsvarer 94,9 % av driftsinntektene**. Dette er noe nedgang fra 2021 med 6 %-poeng.

Betalte avdrag i 2022 i forhold til lånegjeld pr 31.12.2022 gir en gjennomsnittlig tilbakebetaling på 24,7 år, ikke langt fra det som er realistisk avdragstid på de fleste lån.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

2.3.2.3 Frie inntekter - skatt og rammetilskudd

De frie inntektenes andel av driftsutgiftene har variert noe mellom de enkelte år i perioden. Det samme har forholdet mellom skattedekningsgrad og rammetilskuddsgrad. At variasjoner er så vidt små, har bl.a. sammenheng med inntektssystemets inntektsutjevningselement. Dette betyr at kommuner som har skatt pr. innbygger under landsgjennomsnittet får kompensert deler av denne forskjellen løpende gjennom året.

Frie inntekter	2018	2019	2020	2021	2022
Skatteinntekter - tall i hele tusen	169 452	174 031	172 622	195 317	216 193
Rammetilskudd - tall i hele tusen	228 249	237 715	255 430	265 140	267 572
Eiendomsskatt	31 153	38 171	40 932	46 186	46 389
Øvrige frie inntekter	15 060	8 042	11 270	25 125	25 017
Sum frie inntekter - tall i hele tusen	443 913	457 958	480 255	531 768	555 171
Antall innbyggere 31.12	6 607	6 627	6 580	6 605	6 571
Skatteinntekter pr. innbygger	25 647	26 261	26 234	29 571	32 901
Frie inntekter pr. innbygger	67 188	69 105	72 987	80 510	84 488
Driftsutgifter - tall i hele tusen	731 223	733 657	721 936	785 480	839 514
Skatteinntekter i %	23,2 %	23,7 %	23,9 %	24,9 %	25,8 %
Rammetilskudd i %	31,2 %	32,4 %	35,4 %	33,8 %	31,9 %
Frie inntekter i %	60,7 %	62,4 %	66,5 %	67,7 %	66,1 %

Kommunens frie inntekters andel av driftsutgiftene ble stabil sammenlignet med 2020-2021. Utgiftsveksten de to årene har vært betydelig, hovedårsaken til dette er økning i antall årsverk delvis som følge av nye myndighetskrav, endrede/nye brukerbehov og lønnsvekst. Det å opprettholde tjenestetilbudet på samme nivå har vi oppnådd mye gjennom økte skatter og bruk av bundne fondsmidler.

Sum frie inntekter utgjorde 555,2 mill. kr i 2022, noe som er en økning på 23,4 mill. kr i forhold til 2021. Økningen i driftsutgifter var på 54 mill. kr.

For å sikre fremtidig økonomisk handlefrihet er det viktig å få bedre kontroll på utgiftssiden.

3 Avvik mellom regnskap og budsjett

3.1 §5-4-Bevilgningsoversikter – drift

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift							
Regnskap							
	Note	Regnskap 2022	Avvik	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021	
1		Ordinært rammetilskudd	-267 572 210	-23 185 210	-244 387 000	-253 215 000	-265 139 955
2		Skatt på inntekt og formue	-216 193 218	-2 027 218	-214 166 000	-194 581 000	-195 317 295
3		Skatt på eiendom	-46 388 923	611 077	-47 000 000	-47 000 000	-46 181 759
4		Andre generelle driftsinntekter	-25 016 985	-12 876 985	-12 140 000	-12 140 000	-25 124 944
5		Sum generelle driftsinntekter	-555 171 336	-37 478 336	-517 693 000	-506 936 000	-531 763 952
6		Sum bevilgninger drift, netto*	523 573 603	35 634 868	487 938 735	477 280 000	471 062 853
7		Avskrivninger	34 950 576	-259 424	35 210 000	35 210 000	34 251 811
8		Sum netto driftsutgifter	558 524 179	35 375 444	523 148 735	512 490 000	505 314 663
9		Brutto driftsresultat	3 352 844	-2 102 891	5 455 735	5 554 000	-26 449 289
10		Renteinntekter	-6 866 094	-4 016 094	-2 850 000	-2 850 000	-4 210 223
11		Utbytter	-7 300 534	449 466	-7 750 000	-7 750 000	-5 311 673
12	5.14	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	1 608 635	1 608 635	-	-	-
13		Renteutgifter	17 342 499	7 235 499	10 107 000	10 107 000	8 614 132
14	5.8	Avdrag på lån	33 175 644	-824 356	34 000 000	30 625 000	38 019 697
15		Netto finansutgifter	37 960 150	4 453 150	33 507 000	30 132 000	37 111 932
16		Motpost avskrivninger	-34 950 576	259 424	-35 210 000	-35 210 000	-34 251 811
17		Netto driftsresultat	6 362 417	2 609 682	3 752 735	476 000	-23 589 167
19		Avsetning til bundne driftsfond	11 856 939	8 299 939	3 557 000	3 557 000	30 384 843
20		Bruk av bundne driftsfond	-26 979 067	-14 986 067	-11 993 000	-11 993 000	-21 948 869
21		Avsetning til disposisjonsfond	13 185 000	-	13 185 000	14 585 000	15 153 194
22		Bruk av disposisjonsfond	-4 425 290	4 076 445	-8 501 735	-6 625 000	-
24		Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-6 362 417	-2 609 682	-3 752 735	-476 000	23 589 167
25		Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0

Det ble et positivt avvik på frie inntekter med 37,5 mill. kr i forhold til justert budsjett, mye på grunn av ekstrabevilgninger fra Regjeringen. Skatteinntekten var mye bedre enn vårt eget, justerte anslag, og vi fikk 21,6 mill. kr. mer i skatt enn opprinnelig budsjettet. Summen som ble bevilget til drift har vært sterkt økende og dette er bekymrende. Vi trengte ikke bruke like mye fondsmidler som vi hadde i regulert budsjett, men bruken av selvkostfond var høy i 2022. Vi klarte å bruke 4 mill. mindre av disposisjonsfondet enn siste vedtatte budsjett. (Dette kan sees som tallet som hadde stått som et positivt mindreforbruk på bunnlinsen i det gamle oppsettet)

Et stort avvik ser vi i andre generelle driftsinntekter (linje 4) som kommer fra en ekstra tildeling av kompensasjon for lokale virksomheter fra Staten og mye ekstra inntekter for bosatte flyktninger. Renteinntekter (linje 10) ble mye større enn forventet pga. økte rentenivåer. Dette gjelder motsatt også for renteutgifter (linje 13). Inflasjonen har satt sine spor. Med et aksjemarked som har vært ganske volatil, har vi måttet føre et tap for fiskefondets plasseringer (linje 12).

Kjernerdriften (SAD, OPK, HOS og FTD) gikk i minus med 35,6 mill. kr. sammenlignet med vårt justerte budsjett og hele 46,3 mill. kr. i forhold til opprinnelig budsjett. Vi kunne selvfølgelig ha valgt å fordele mye av ekstramidlene som vi fikk på slutten av året til Helse og Mestring, hvor det var klart størst bruk av overtid i forbindelse med KS avtalen, tidlig på året.

Netto finansutgifter ble 4,6 mill. kr høyere, mest som følge av ekstra rentekostnader. Dette må også tas høyde for i økonomiplanen 2023-2026.

Disponeringer endte opp med 6,4 mill. kr i netto bruk.

Summen av avvikene over viser at det ble brukt 35,6 mill. kr mer til fordeling drift enn det justerte budsjett hadde forutsatt.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

3.2 §5-4 2. ledd, bevilgninger til drift.

Sektor	Regnskap 2022	Avvik	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021
1 Administrasjon, inkl. Kirkelig fellesråd	73 925 832	3 932 019	69 993 813	49 054 000	61 106 360
Avsetning/bruk bundne fond sektor SAD	-6 853 479	-6 853 479	-	-1 194 000	-10 074 402
Avsetning/bruk av ubundne fond sektor SAD	-2 964 584	-2 939 584	-25 000	-	-5 457 209
Netto forbruk	64 107 770	-5 861 044	69 968 813	47 860 000	45 574 748
100 Sentraladministrasjon	73 925 832	3 932 019	69 993 813	49 054 000	61 106 360
2 Oppvekst og kultur	170 486 702	1 359 126	169 127 576	154 538 000	155 252 129
Avsetning/bruk bundne fond sektor OPK	-1 892 416	-1 782 416	-110 000	-110 000	1 108 556
Avsetning/bruk av ubundne fond sektor OPK	-153 956	-153 956	-	-	-517 887
Netto forbruk	168 440 330	-577 246	169 017 576	154 428 000	155 842 797
200 Oppvekst og kultur	2 066 942	1 960 415	106 527	-	-
210 Grunnskolen i Trysil	96 117 155	-550 563	96 667 718	93 173 000	92 470 670
220 Barne- og Ungdomshelse	17 408 947	3 267 729	14 141 218	-	-
221 Trysil kulturtjenester	4 796 412	-1 498 602	6 295 014	12 072 000	10 726 555
240 Barnehagene i Trysil	50 097 246	-1 819 853	51 917 099	49 293 000	52 054 904
3 Helse og Mestring	282 469 656	28 284 529	254 185 127	255 399 000	277 336 750
Avsetning/bruk bundne fond sektor HEME	283 547	283 547	-	-	-257 725
Netto forbruk	282 753 203	28 568 075	254 185 127	255 399 000	277 079 025
300 Tjenestekontor	33 030 737	8 133 509	24 897 228	17 305 000	16 885 285
310 BOAK Trysil	90 749 003	-648 554	91 397 557	85 488 000	93 769 750
320 Enhet funksjonshemmede	17 045 193	8 987 432	8 057 761	27 857 000	45 222 989
330 Enhet familie	4 804 583	-18 996	4 823 579	18 387 000	15 072 173
340 Enhet hverdagsmestring	83 099 176	5 328 010	77 771 166	55 209 000	57 988 465
350 Enhet sosial	13 133 994	6 057 518	7 076 476	13 789 000	14 241 893
360 Enhet psykisk helse	17 276 129	466 422	16 809 707	15 562 000	11 549 296
370 Enhet legesenter/beredskap	16 433 539	564 915	15 868 624	14 681 000	15 505 889
380 Enhet rehabilitering	6 897 302	-585 727	7 483 029	7 121 000	7 101 009
4 Samfunnsutvikling	61 066 275	1 456 548	59 609 727	40 090 000	36 716 369
Avsetning/bruk bundne fond sektor SAM	-10 833 573	-2 075 573	-8 758 000	-7 564 000	318 392
Avsetning/bruk av ubundne fond sektor SAM	-5 197 737	-2 761 002	-2 436 735	-	-1 793 691
Netto forbruk	45 034 964	-3 380 028	48 414 992	32 526 000	35 241 070
400 Forvaltningsavdeling	15 497 279	-1 376 527	16 873 806	14 144 000	9 277 819
500 Samfunn	19 602 802	5 031 268	14 571 534	-	-
600 Bygg og eiendom	25 264 240	251 264	25 012 976	22 672 000	28 288 491
601 Vei, vann, avløp og septikk	701 954	-2 449 457	3 151 411	3 274 000	-849 941
8 Øvrig finans	-64 374 862	602 646	-64 977 508	-21 801 000	-59 348 755
Avsetning/bruk bundne fond sektor FIN	-126 817	-126 817	-	-	-366 953
Avsetning/bruk av ubundne fond sektor FIN	4 076 445	4 076 445	-	-	3 000 000
Netto forbruk	-60 425 234	4 552 274	-64 977 508	-21 801 000	-56 715 708
850 Øvrige finansposter m.m.	-32 526 620	92 888	-32 619 508	-9 443 000	-45 439 999
851 Trysil kommuneskoger KF	-31 848 242	509 758	-32 358 000	-12 358 000	-13 908 756
SUM	523 573 603	35 634 868	487 938 735	477 280 000	471 062 853
Sum netto bruk/avsetninger bundne fond på sektorene	-19 295 922	-10 427 922	-8 868 000	-8 868 000	-8 905 179

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift

Budsjett

	Note	Regnskap 2022	Awik	Justert budsj. 2022	* Oppr. budsj 2022	Regnskap 2021	
1		Rammetilskudd	-267 572 210	-23 185 210	-244 387 000	-253 215 000	-265 139 955
2		Inntekts- og formuesskatt	-216 193 218	-2 027 218	-214 166 000	-194 581 000	-195 317 295
3		Eiendoms skatt	-46 388 923	611 077	-47 000 000	-47 000 000	-46 181 759
4		Andre skatteinntekter	-1 933 128	66 872	-2 000 000	-2 000 000	-1 931 638
5		Andre overføringer og tilskudd fra staten	-123 286 739	-34 061 739	-89 225 000	-78 597 000	-138 202 986
6		Overføringer og tilskudd fra andre	-74 070 508	19 488 492	-93 559 000	-70 869 000	-58 629 978
7		Brukerbetalinger	-75 813 117	-6 697 117	-69 116 000	-69 181 000	-78 036 934
8		Salgs- og leieinntekter	-30 756 257	-2 373 257	-28 383 000	-28 383 000	-28 272 995
9		Sum driftsinntekter	-836 014 099	-48 178 099	-787 836 000	-743 826 000	-811 713 541
10		Lønnsutgifter	437 553 340	15 526 340	422 027 000	406 958 000	421 009 673
11		Sosiale utgifter	96 401 557	2 513 557	93 888 000	92 767 000	89 448 786
12		Kjøp av varer og tjenester	207 296 429	25 653 429	181 643 000	154 738 000	175 930 391
13		Overføringer og tilskudd til andre	63 311 768	2 789 033	60 522 735	59 706 000	64 839 615
14		Avskrivninger	34 950 576	-259 424	35 210 000	35 210 000	34 251 811
15		Sum driftsutgifter	839 513 671	46 222 936	793 290 735	749 379 000	785 480 275
16		Brutto driftsresultat	3 499 572	-1 955 163	5 454 735	5 553 000	-26 233 266
17		Renteinntekter	-6 973 448	-4 123 448	-2 850 000	-2 850 000	-4 399 341
18		Utbytter	-7 302 628	447 372	-7 750 000	-7 750 000	-5 311 673
19		Gevinst/tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1 608 635	1 608 635	-	-	-
20		Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	17 354 452	7 246 452	10 108 000	10 108 000	8 617 092
21		Avdrag på lån	33 126 410	-873 590	34 000 000	30 625 000	37 989 831
22		Netto finansutgifter	37 813 422	4 305 422	33 508 000	30 133 000	36 895 909
23		Motpost avskrivninger	-34 950 576	259 424	-35 210 000	-35 210 000	-34 251 811
24		Netto driftsresultat	6 362 417	2 609 682	3 752 735	476 000	-23 589 167
26		Avsetning til bundne driftsfond	11 856 939	8 299 939	3 557 000	3 557 000	30 384 843
27		Bruk av bundne driftsfond	-26 979 067	-14 986 067	-11 993 000	-11 993 000	-21 948 869
28		Avsetning til disposisjonsfond	13 185 000	-	13 185 000	14 585 000	15 153 194
29		Bruk av disposisjonsfond	-4 425 290	4 076 445	-8 501 735	-6 625 000	-
31		Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-6 362 417	-2 609 682	-3 752 735	-476 000	23 589 167
32		Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	-	-0

3.3 1 – Sentraladministrasjon, inkl. Kirkelig felleståd

Sentraladministrasjonen hadde i 2022 et netto positivt resultat med 5,86 mill. kr. Sektoren er delt inn i 6 avdelinger/ansvarsområder (5 pr. 31.12.2022). Nedenfor er en oversikt som viser de økonomiske netto resultatene for 2022 på hvert område. (disse tallene inkluderer avsetning og bruk av fonds)

Sentraladministrasjon	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Budsjettjustering	Justert budsjett	Avvik
Kommunikasjonsavdeling	5 796 011	6 151 000	368 279	6 519 279	723 268
IKT-avdeling	9 960 433	10 885 000	-719 918	10 165 082	204 649
Næringsavdeling (Flyttet til Samfunn fra 1. juli)	19 072 253	2 502 000	20 849 870	23 351 870	4 279 617
Rådmannens stab	14 867 109	14 088 000	822 847	14 910 847	43 738
Økonomiavdeling	6 197 049	6 286 000	366 138	6 652 138	455 089
Personalavdeling	8 214 915	7 948 000	421 597	8 369 597	154 682
Sum sentraladministrasjon	64 107 770	47 860 000	22 108 813	69 968 813	5 861 044

Kommentarer:

Kommunikasjonsavdelingen:

Avdelingen består av servicetorg/sentralbord, kommunikasjon/politisk sekretariat og postmottak/dokumentasjonssenter. Publikums første møte med Trysil kommune er gjerne via hjemmesider, per telefon eller ved direkte henvendelse i skranken. Denne førstelinjetjenesten er meget viktig i forhold til service, kommunikasjon og kommunens omdømmebygging.

Dokumentsenteret:

Dokumentsenteret har tre årsverk, men på grunn av lav bemanning i avdelingen har de periodevis brukt mye kapasitet på å bemanne servicetorget. Dette går ut over utviklingsarbeid, og oppgaver som avlevering og oppdatering av arkivplan er derfor ikke blitt prioritert. Med bedre bemanning fra 2023, må dette viktige arbeidet prioriteres.

På våren i 2021 tok kommunen i bruk eByggesak, som er et eget program for byggesaksbehandling. Trysil har et høyt antall byggesaker årlig, noe som også merkes på dokumentsenteret. Etter å ha brukt en del tid på å sette seg inn i det nye systemet, samt løse noen forventede barnesykdommer gjennom 2021, har man i 2022 sett gevinsten av et mer automatisert og tilpasset saksbehandlingssystem for byggesaker i arbeidet med både registrering og journalføring.

Antall journalposter på dokumentasjonssenteret er stabilt høyt. Dette avspeiler høyt aktivitetsnivå og kommuneadministrasjonens bevissthet på å dokumentere de avgjørelser som tas for å kunne ivareta rettssikkerheten, parters innsynsrettigheter, sporbarhet, likebehandling og forskningsmessige behov i nåtid og framtid.

Nøkkeltall dokumentasjonssenteret

	2019	2020	2021	2022
Inngående brev	13058	11423	11649	11793
Utgående brev	10508	10397	11359	11993

Servicetorget:

Servicetorget fikk tilført ekstra ressurser i budsjettet for 2022 og har fra oktober igjen hatt åpent alle dager i uken. Det har blitt tatt godt imot både blant publikum og ansatte.

Antall mottatte telefoner på sentralbordet var 12 959 i 2022. En nedgang på om lag 2000 i forhold til 2021. Det er et snitt på 54 telefoner per dag og det viser at servicetorget er et viktig kontaktpunkt for publikum.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

All frankering i Trysil kommune kjøres på frankeringsmaskina på rådhuset. Portoutgiftene de siste årene viser en fortsatt svak nedgang etter større reduksjoner tidligere. Det er grunn til å tro at mesteparten av effektene gjennom bruk av digital forsendelse (e-fakturaer, SvarUt) er tatt ut, og at det vil bli vanskelig å redusere kostandene videre.

Portoutgifter

2019	2020	2021	2022
347.640	308.925	263.600	228.000

Politisk sekretariat og kommunikasjon:

Pandemien preget kommunikasjonsavdelingen sterkt også første halvår 2022. Hyppige endringer i tiltaksnivåer som ble innført på kort varsel med til dels ufullstendige begrunnelser og uklare konsekvenser, førte til stor ekstrabelastning på avdelingen.

Betydningen av å ha kompetente medarbeidere som kan gi faktabasert, koordinert og relevant kommunikasjon kan ikke underdrives. Det å møte publikum med respekt og forståelse og gi raske svar på henvendelser er helt avgjørende for kommunens omdømme og tillit blant befolkningen. I enhver krise er god informasjon og kommunikasjon helt essensielt, og avdelingen har fått gode tilbakemeldinger både internt og eksternt for måten de har løst dette på også gjennom 2022.

Hjemmesidene er kommunens prioriterte informasjonskanal og hadde i 2022 690 000 besøkende. Det er en nedgang på om lag 200 000 fra 2021 og må sees i lys av at interessen for pandemien var borte i andre halvår. Det er allikevel et høyt tall, og langt over trafikken på de gamle hjemmesidene. 84,2 % av besøkende er fra Norge. 60 % leser på mobil, 35,3 % på stasjonær enhet og 4,4 % på nettbrett. Om lag 220 000 er direkte trafikk og om lag 205 000 kommer inn via sosiale medier, dvs. at de trykker på delte artikler. 105 000 kommer fra søkemotorer.

IKT-avdeling: (SÅTE-IKT)

Hele året 2022 har vært preget av det som skjedde like før jul i 2021.

Stor-Elvdal, Åmot og Engerdal kommune vedtok nemlig å si opp avtalen med SÅTE slik at kommunene kunne tre ut av samarbeidet fra 1. jan 2024. Oppsigelsen skulle tolkes som et uttrykk for at kommunene ønsker åpenhet rundt spørsmål om et fremtidig IKT samarbeid.

Tre alternativer ble vurdert: HIKT, SÅTE 2.0, andre samarbeider

HIKT: Kommunedirektørene i SÅTE kommunene har over lengre tid vært i dialog med HIKT for å se nærmere på et eventuelt medlemskap av SÅTE. HIKT hadde i 2022 ikke nok kapasitet til å vurdere SÅTEs medlemskap. Dette pga flere store pågående interne prosesser. I slutten av august 2022 hadde HIKT fortsatt mangel på kapasitet til å vurdere SÅTEs medlemskap.

SÅTE 2.0: På et møte 18. mars 2022 fikk kommunedirektørene presentert IKT-løsningen som Ullensaker kommune har valgt. Ullensaker sa opp medlemskap i DGI for å flytte hele IKT miljøet ut i skyen og ta IKT drift tilbake igjen i egen regi. Den organisatoriske og tekniske reisen som Ullensaker har gjennomført ble mottatt med entusiasme blant kommunedirektørene. Alle parametere som kommunene lengter etter som innovasjon, fleksibilitet og fremtidsrettet teknologi er ivaretatt i løsningen. På grunn av den lange ventetiden i forhold til fremdrift i prosessene mot HIKT vedtok kommunedirektørene at IKT leder skal bruke denne 'ventetiden' til å utrede SÅTEs reise til skyen '*à la Ullensaker*'. Utredningen skulle belyse i hvilken grad IKT modellen som Ullensaker kommune har valgt, kan gi SÅTE-kommunene større fleksibilitet med fokus på innovasjon og utvikling. Alt dette ved ta i bruk fremtidsrettet teknologi og til riktig pris.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Andre samarbeider: Det er usikkert hva det betyr, men det ble nevnt som en mulighet for å holde alle veier åpne.

Ved utgangen av 2022 ble det fattet politiske vedtak i alle samarbeidskommuner som innebærer at SÅTE 2.0 blir det valgte alternativet for fremtiden.

For mer detaljert informasjon vises til den utvidete årsmeldingen fra SÅTE-IKT.

Næringsavdeling

Redegjøres for under Samfunnsutvikling, da ansvaret ble flyttet dit.

Kommunedirektørens stab:

Avdelingen hadde et mindreforbruk på kr 43 378,-. I avdelingen ligger alt med administrativ styring fra kommunedirektøren og politisk styring. Revisjon og kontrollutvalget er en del av dette ansvaret.

Økonomiavdeling:

Avdelingen har et mindreforbruk på kr 455 089,-. Mindreforbruket kommer mest fra en ubesatt stilling som først ble fylt opp på slutten av året. Dette etter at en av våre medarbeiderne hadde gått av med pensjon.

Personalavdeling:

Ansvarsområdet har et mindreforbruk på 154 682,-. Avviket kommer mest fra lønn, hvor avdelingen har vært noe underbemannet for tillitsvalgte i forhold til budsjetterte årsverk i en kortere periode.

Mål og aktivitet:

Trysil kommune har valgt tre førende innsatsområder (vedtatt i Kommuneplanens samfunnsdel i 2023, men tatt i bruk til budsjettet for 2022). Nedenfor er eksempler på hvordan sektoren i 2022 har jobbet innenfor disse områdene.

Attraktiv og fremtidsrettet

Sektoren har gjennom flere år arbeidet aktivt for å forsterke sine interne tjenester

- Forsterket innsats innen digitalisering gjennom SÅTE 2.0 prosjekt.
- Strukturendringer hvor næringsavdelingen ble overført til Samfunnsutvikling.
- Diverse lederutdanninger i regi av HR.
- Innføring av Framsikt til budsjettering og økonomiplan.
- Kommunen har gjennom næringsavdelingen og i samarbeid med økonomiavdelingen brukt mye tid på rettferdig fordeling av diverse hjelpepakker og strømstøtte til mindre bedrifter.
- Gjennom flere digitale møter klarer vi å imøtekomme krav om en grønnere hverdag. Med gode IKT verktøy blir dette lettere å gjennomføre.

Inkluderende og trivelig

- Det er i 2022 gjennomført medarbeidersamtaler i alle avdelinger.
- Det er satt fokus på HMS arbeid i regi av HR avdelingen.
- Alle avdelinger har opprettet arbeidsmiljøgrupper bestående av avdelingsleder, verneombud og plasstillitsvalgte.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- Samskaping og inkludering forsterkes med god kommunikasjon mellom innbyggere og beslutningstakere. Derfor har kommunikasjonsavdelingen kontinuerlig fokus på informasjonsdeling og tilrettelegging.
- Vi tar vare på kirkene gjennom en riktig overføring av tilskudd til Fellesrådet. Dette ble oppjustert i 2022. Vi har god dialog med Fellesrådet om økonomi og investeringer.

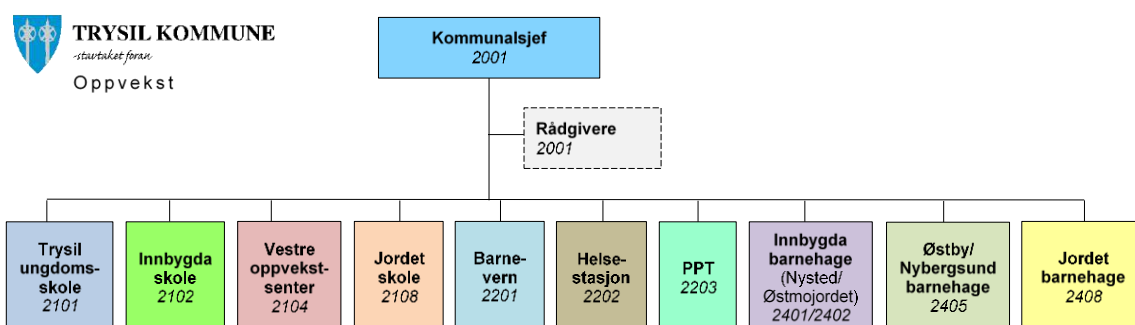
Skapende og kreative

- Vi tilbyr gode arbeidsvilkår til potensielle ansatte og mener vi har et sunt arbeidsmiljø i Staben.
- Vi har jobbet målrettet med økt lederskap og gi lederne våre gode muligheter for å fremme initiativer til utvikling og nye innspill.
- Digitalisering er viktig for Staben og det jobbes hele tiden med nye Business Caser hvor vi gjennom SÅTE fremmer nye teknologiske løsninger som tar oss videre inntil en digital fremtid.

3.4 2 – Oppvekst

Kort beskrivelse

Sektor Oppvekst ble omorganisert fra 01.03.22 og består nå av barnehager, skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, helsestasjon og administrasjonen med to rådgivere og kommunalsjef. Kultur ble flyttet over til sektor samfunnsutvikling fra 01.06.23 når ny kommunalsjef var på plass. Oppvekst samhandler tett med kultur og rådgiver i Oppvekst bruker deler av sin stilling i kultur selv om den budsjettmessig ligger 100% i stab Oppvekst.



Økonomisk resultat

Oppvekst	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Budsjettjustering	Justert budsjett	Avvik
Administrasjon Oppvekst	1 892 147	-	106 527	106 527	-1 785 620
Grunnskole i Trysil	95 223 361	93 063 000	3 494 718	96 557 718	1 334 357
Barne- og Ungdomshelse	16 172 945	-	14 141 218	14 141 218	-2 031 727
Kultur og kulturskole (flyttet til Samfunn fra 1. juli)	4 959 531	12 072 000	-5 776 986	6 295 014	1 335 483
Barnehagene i Trysil	50 192 347	49 293 000	2 624 099	51 917 099	1 724 752
Sum oppvekst	168 440 330	154 428 000	14 589 576	169 017 576	577 246

Det har vært et økonomisk krevende år med forholdsvis høy grad av uforutsigbarhet. Det var lenge uvist om kommunene ble kompensert for ekstrautgiftene i forbindelse med særavtale for overtidsgodtgjøring og i forbindelse med flyktningkrisen var det nødvendig med ekstra ressursinnsats for å forberede både mottak og økt bosetting. I forbindelse med omorganisering har det også vært utfordrende å få budsjettreguleringer til å samsvare med regnskap. Netto resultatet, inkl. bruk og avsetning av fonds, viser et overskudd på den totale driften og da er ikke kompensasjon for økt overtidsgodtgjøring lagt inn i sektorens regnskap. Det er god økonomisk bevissthet i enhetene og høyt fokus på å gi best mulig tjenester innenfor den økonomiske rammen som er tildelt.

Mål og aktivitet

Trysil kommune har valgt tre førende innsatsområder (vedtatt i kommuneplanenes samfunnsdel i 2023, men tatt i bruk til budsjett for 2022). Nedenfor er eksempler på hvordan sektoren i 2022 har jobbet innenfor disse områdene:

Attraktiv og fremtidsrettet

- Ny organisering i sektoren har styrket samhandlingen Samhandling på tvers av tjenestene er styrket i 2022, og vi jobber videre med dette fokuset i 2023.
- Sektoren har jobbet samlet med kompetanseheving slik at vi bygger bred og robust kapasitet i tjenesten. God kapasitet gir oss bedre grunnlag for å bygge laget rundt barn og unge. I tillegg har det vært kompetanseheving som er spesifikk for det enkelte områdene. PPT, barnevern og helsestasjon har kontinuerlige endringer og oppdateringer innenfor lovverk og anbefalinger i tjenesten. Spesielt barnevernet har måtte ha særlig fokus på dette som følge av barnevernsreformen (også kalt oppvekstreformen)
- Rekruttering av kompetanse har vært og vil være krevende fremover. I 2022 hadde barnehager og skoler grei tilgang på kompetanse ved hovedutlysning på våren, men det er svært krevende å rekruttere når det oppstår behov gjennom barnehage- og skoleåret. De andre tjenesteområdene i sektoren merker også utfordringen med å rekruttere rett kompetanse inn i de forskjellige stillinger.
- Regionalt utviklingsarbeid støttes av tilskuddsmidler gjennom regionale kompetansemidler (rekomp), desentraliserte kompetansemidler (dekomp) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
- Trysil kommune har deltatt i KS sitt utviklingsprogram ABSOLUTT og landet inkludering og medvirkning som fokus og satsningsområder.
- Det er startet et arbeid med revidering og utvikling av oppvekstmodellen, forbyggende plan og overordnet handlingsplan for trygt læringsmiljø.
- Det har blitt tildelt barnehageplasser utover hovedopptak når det er rom for det i forhold til areal og bemanning.
- Det har vært gjennomført medvirkningsprosesser i planlegging av ny barnehage og det jobbes systematisk med å bygge felles kultur og faglig ståsted mellom de to barnehagene som skal bli Innbygda barnehage.
- Innbygda skole er med i utdanningsprogrammet Easmus + og Trysil ungdomsskole har et samarbeid med en skole i Nederland gjennom et av valgfagene
- Det er fokus på digitale verktøy som pedagogisk virkemiddel i barnehage og skole
- Ungdomsrådet har vært aktive og har gitt innspill til saker både i kommunestyret og i flere plansaker.
- I barnevernet bidrar veileder i turnus til bedre tilpassede tiltak, økt fleksibilitet og tettere oppfølging av brukere. Med økte krav til hva som skal løses av kommunene, vil det være et behov for å se på flere slike stillinger, enten de ligger i barneverntjenesten eller andre steder i kommunen. Sektor oppvekst jobber nå med kartlegging og analyse av behov for hvilke støttesystemer og hvordan det bør organiseres i Oppvekst. Arbeidet gjennomføres med veiledning fra Sepu.
- Omfanget og kompleksiteten av problematikk oppleves økende for enhetene. Det er også krevende med nye krav og føringer, samtidig som det er utfordrende med rekruttering til stillinger

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- PPT, helsestasjon og barnevern har nå faste kontaktpersoner knyttet til barnehager og skoler.
- Innbygda skole og barnevernet har et samarbeidsprosjektet hvor en saksbehandler i barnevernet er 10 % fast tilstede på Innbygda skole.
- Trysil ungdomsskole prøver ut ressursteam som en modell for å ha kapasitet til å jobbe systematisk med skolevegring/ufrivillig skolefravær.
- Samarbeid med UH-sektoren (HINN og UIS) og region Sør Østerdal medfører økt tilgang på kompetanse som støtter oss i det systematiske forbedringsarbeidet.

Inkluderende og trivelig

- Sektoren jobber felles med kompetanseheving i arbeidet med trygge læringsmiljøer.
- Filmen om inkludering og medvirkning har blitt brukt i forskjellige sammenhenger i enhetene som utgangspunkt for refleksjon rundt enhetens praksis.
- Mangfold i befolkningen medfører behov for sterkt fokus på inkludering og toleranse.
- I barnehagene og skolene er det fokus på felles aktiviteter gjennom hele året, enten for hele enheten eller innad på grupper og trinn.
- Det ble gjennomført en felles HEI-dag hvor 5-åringene i barnehagene og barneskolene deltok. Ungdomsskoleelever hjalp til for å få arrangementet godt i havn.
- Etter 2 år med strenge tiltak under pandemien har det vært behov for ekstra fokus på å bygge Vi-følelsen igjen. Barn og unge har hatt all sin tid i små faste kohorter og for noen er det utfordrende å skulle forholde seg i et større fellesskap igjen.
- Ungdomsrådet har også gjennomført flere arrangement; UKM, regionfestival UKM, Hold Trysil rent aksjon, Green Friday og Get Out Trysil.
- Det er gjennomført sommerskole hvor det ble engasjert studenter og elever til å planlegge og gjennomføre aktivitetsuker for barn fra 5.-7. klasse i de siste to ukene av sommerferien. Totalt deltok 80 barn. Her fikk barna opplevelser og mestring gjennom veldig varierte aktiviteter.
- Det ble organisert Spell vinterferie, sommerferie og høstferie leir. Rundt 20 barn og unge i alderen 11-16 år fikk delta på musikkteater-leir hvor de fikk drive med teater og musikk aktivitet. Hver uke ble avsluttet med en åpen forestilling hvor de unge stod på scenen i kulturhuset og presenterte de de hadde øvd på gjennom uka.
- KunstLAB var et aktivitetstilbud som ble gjennomført for ungdom i ungdomsskolealder en uke i skolens sommerferie

Skapende og kreativ

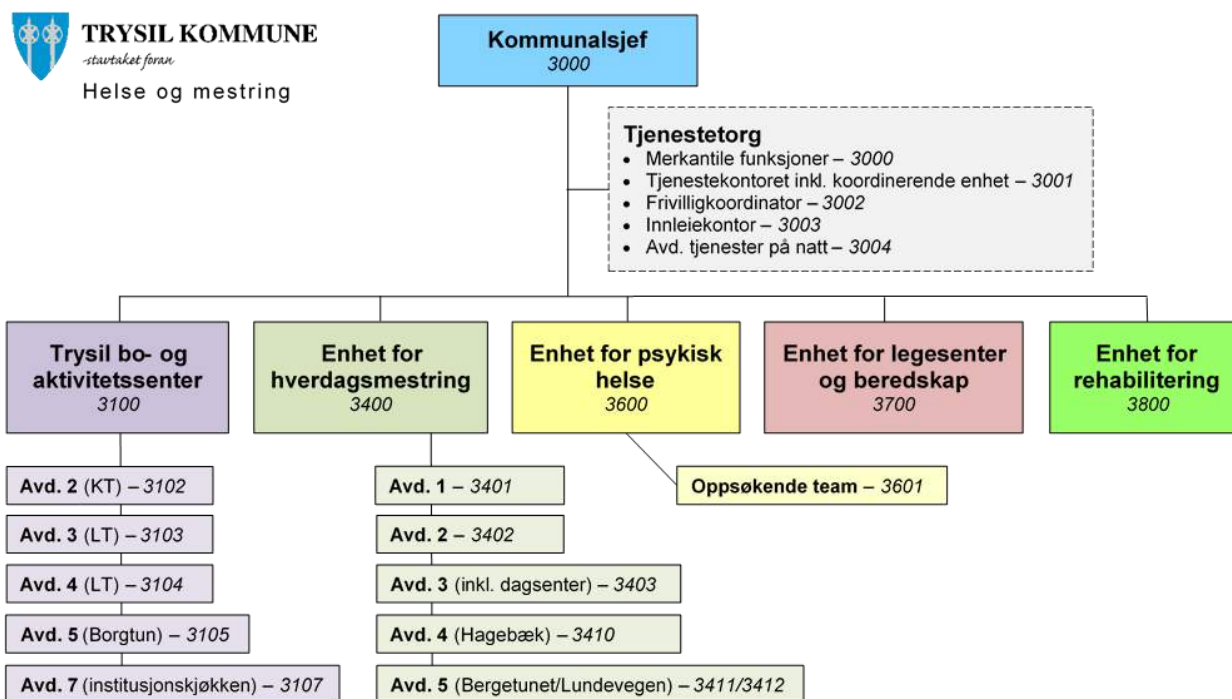
- Det er ti barnehager i Trysil; fordelt på kommunale og private barnehager. Barnehagene har ulike profiler som friluft, livs- og trossyn, kjedebarnhage, enkeltstående barnehage eller kommunal barnehage. Antall barn pr barnehage varierer fra ca. 10-60,
- I oppvekstsektoren er det fem lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget og barnehagene har tatt imot praksiselever fra videregående og ungdomskolen.
- Det samarbeides tett med andre enheter som feks bibliotek og kulturavdeling for å fremme kreativitet og skaperglede

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- Det har blitt jobbet med kompetanseheving på IKT ferdigheter i barnehagen gjennom felles prosjekt.
- «Bygda mi» som felles prosjekt mellom skole og kultur ble gjennomført i 2022, og det videreføres.
- Gjennomført UKM som normalt for første gang etter pandemi. Det var stor deltakelse til tross for at UKM i mange andre kommuner hadde utfordringer med å rekruttere til deltakelse etter pandemi.
- Trysil var vertskap og arrangører av UKM regionfestival hvor vi tok imot deltakere fra 9 andre kommuner i Innlandet. I samarbeid med arrangører fra Innlandet fylkeskommune gjennomførte vi et dags-arrangement, med utstilling, forestillinger, konserter.

3.5 3 – Helse og mestring

Sektor for helse og mestring foretok en strukturendring fra 01.04.2022 og har i 2022 hatt følgende organisasjonskart:



Økonomi

Det har vært et økonomisk krevende år for sektoren. Dette knytter seg i hovedsak til reduksjon i tilskudd på særlig ressurskrevende tjenester, høyt sykefravær, mangel på arbeidskraft som medfører utstrakt bruk av ekstrahjelp og overtid, samt utgifter knyttet til korona. Tabellen under viser oversikt over det enkelte ansvarsområde.

Det har vært store strukturendringer gjennom året og man ser at budsjettreguleringene som er foretatt ikke samsvarer med regnskap. Dette gjelder f. eks Nav og enhet for familie som er flyttet over til sektor for Samfunn og som ligger igjen med et merforbruk på sektor for helse og mestring med kr. 5 861 611.

Innad i sektoren er det også foretatt budsjettreguleringer som ikke stemmer overens med det faktiske regnskapet. Et eksempel på dette er avdeling for tjenester på natt som er flyttet over fra Trysil bo- og aktivitetssenter (BOAK) til tjenestetorget. På tjenestetorget ligger avdelingen med et merforbruk ved årets slutt på ca. kr. 5 500 000,- samtidig som det ligger igjen et tilsvarende underforbruk ved BOAK på ansvarsområde 3106. Det betyr at BOAK i realiteten har et merforbruk på ca. kr. 4 700 000,- og ikke et underforbruk som det framgår av regnskapet.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Helse og Mestring	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Budsjettjustering	Justert budsjett	Avvik
Tjenestetorg	33 302 454	17 305 000	7 592 228	24 897 228	-8 405 226
Bo og aktivitetssentrum (BOAK)	90 599 455	85 488 000	5 909 557	91 397 557	798 102
Enhet for funksjonshemmede (nedlagt)	17 044 342	27 857 000	-19 799 239	8 057 761	-8 986 581
Enhet for familie (nedlagt)	4 627 673	18 386 769	-13 563 421	4 823 348	195 676
Enhet hverdagsmestring	83 050 573	55 209 000	22 562 166	77 771 166	-5 279 407
Enhet sosial (flyttet til Samfunn fra 1. juli)	13 133 994	13 789 000	-6 712 524	7 076 476	-6 057 518
Enhet psykisk helse	17 113 513	15 562 000	1 247 707	16 809 707	-303 806
Enhet legesenter og beredskap	16 432 688	14 681 000	1 187 624	15 868 624	-564 064
Enhet rehabilitering	7 448 512	7 121 000	362 029	7 483 029	34 517
Sum helse og mestring	282 753 203	255 398 769	-1 213 873	254 184 896	-28 568 306

De store avvikene knytter seg til følgende merforbruk:

Endringer i tilskudd for særlig ressurskrevende tjenester	6 855 000
Koronautgifter, som kommunen har fått refundert og hvor refusjonen er ført på finans og ikke ut på sektoren	11 832 000
Bruk av ekstrahjelp og overtid på grunn av høyt sykefravær, manglende vikartilgang og mange ledige stillinger	7 564 000
Kjøp av institusjonsplass i enhet for psykisk helse	495 000
Ikke samsvar mellom regnskap og budsjettreguleringer ved flytting av NAV og enhet for familie over til de andre to sektorene	5 862 000

Mål og aktivitet:

Trysil kommune har valgt tre førende innsatsområder (vedtatt i Kommuneplanens samfunnsdel i 2023, men tatt i bruk til budsjettet for 2022). Nedenfor er eksempler på hvordan sektoren i 2022 har jobbet innenfor disse områdene.

Attraktiv og fremtidsrettet

Sektoren har gjennom flere år arbeidet aktivt for å ivareta intensjonen i Mld.St - «Leve Hele Livet», samt å skape gode og robuste fagmiljøer.

- Samlet alle nattevaktene i de personalintensive avdelinger fra 01.03.2022
- Strukturendring for å sikre helhetlig tanke rundt områdene som er organisert i tjenestetorget
- Helselederutdanning over fire år for 24 ansatte i sektoren
- Tatt i bruk flere velfersteknologiske løsninger gjennom året, f. eks utstyr som gjør at nattevaktene kan våke over flere tjenestemottakere samtidig. Dette er også et viktig tiltak for å ivareta pasientenes behov for privatliv og at de ikke trenger å ha personell fysisk rundt seg hele døgnet.
- Etablering av innleiekontoret sikrer god fagkompetanse på lov og avtaleverk når det handler om arbeidstidsordninger. Alle helligdagsturnuser skrives i innleiekontoret.
- Skrevet rapport om « Hvordan rekruttere og beholde rett kompetanse i de personalintensive avdelingene i sektor helse og mestring».
- Institusjonskjøkkenet har vært deltaktiv i et prosjekt gratis skolemåltid på to ulike skoler i Trysil. Institusjonskjøkkenet har produsert, levert og servert to varme måltider per uke.
- Innkjøpt Motitech sykkel. Det er en medisinsk sykkel hvor pasientene sykler samtidig som de ser på en skjerm. Filmene som spilles av er innspilte sykkelfilmer fra hele verden. Det er inngått et samarbeid med Destinasjon Trysil om å filme fra ulike steder i Trysil kommune via sykkel. Det er filmet Strandvoldrunden som nå ligger i filmbiblioteket slik at alle som har lisens på Motitech kan sykle denne runden.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- Det er kjøpt inn to Tovertafel. Det er en «sensor» som henger i taket og viser ulike bilder på et bord. Pasientene kan da enten spille slipp, «børste» vekk blader eller dekke på bord ved hjelp av teknologi. Disse ble installert i midten av desember så det er for tidlig å si noe om effekten enda.
- Flere ledere har deltatt på deltatt på Innovasjonskurs i regi av Helseinn for å ruste oss til å kunne lede møter og prosjekter bedre og mer fremtidsrettet
- Det arbeides kontinuerlig med å forenkle og forbedre tjenesten når det gjelder medisiner, og har mange medisindispensere ute hos brukere etter nøye kartlegging. Flere blir det og nyere utgaver i 2023.
- Tilganger til internett er opprettet på begge boliger (Hagebæk og Bergetunet) for å kunne bruke ulike digitale verktøy og man har oppgradert systemet til å våke over flere beboere i enhet for hverdagsmestring gjennom nye velferdsteknologiske løsninger
- Det er nedsatt en tverrsektoriell prosjektgruppe som jobber med prosjektet «Velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelser» med midler fra Helsedirektoratet. Vi kaller prosjektet «Alle skal med». Her ses på hvordan man kan gjøre brukerne i stand til å kunne mestre hverdagen bedre og mer selvstendig med bruk av digitale verktøy.
- Enheten psykisk helse bemanner i hovedsak kommunens psykososiale kriseteam og deltar i tidlig innsatsteam for barn og unge. Tidlig innsatsteam er et tverretatlig tiltak med formål å fange opp sårbare barn og unge raskt for å forebygge skjevutvikling.
- Alle legetjenester er samlokalisert og arbeider i ett journalsystem. Gir mulighet for mange ansatte som kan mange arbeidsoppgaver og kan flyttes rundt etter behov.
- Trysil kommunes demografi med flere eldre sammen med økt turisme må sees som en styrke for hverandre. Turisme med mange legevaktbesøk medfører en godt kompetent/erfaren avdeling som kommer egne innbyggere til gode (på både akuttmedisinske tilstander og skader)

Inkluderende og trivelig

- Det er i 2022 gjennomført medarbeidersamtaler i de fleste avdelinger i sektoren.
- Det er satt fokus på sektorens interne HMS arbeid.
- Med unntak av oppsøkende team i psykisk helse har alle personalintensive avdelinger kommet i gang med nærværprosjektet «Jeg er mitt arbeidsmiljø».
- Ved BOAK rapportere det om mange gode tiltak:
 - Gågruppe som har vunnet frivillighetsprisen i 2022. Besøker demensavdelingen hver uke.
 - Lesevenn i langtidsavdelingene,
 - Sang og musikk hver uke.
 - En av langtidsavdelingene har en frivillig som kommer flere ganger i uken. Vedkommende utfører oppgaver som å sitte sammen med pasientene, lese, aktiviteter ol.
 - Det er inngått samarbeid om besøkshund gjennom frivilligsentralen. Denne personen har gått utdanning for å bli besøksvenn med hund, og er sertifisert gjennom røde kors. Besøksvennen med hund har vært på flere besøk hittil.
- Det er jobbet med den nasjonale kvalitetsreformen «Leve hele livet» som bakteppe. Det er fokus på mestring, aktivitet og ernæring. Sektoren har fokus på «Gode pasientforløp» fra KS med sjekklister for overganger, kartlegging av ernæring, fallrisiko og smerte.
- Det er etablert en forebyggende tirsdagsgruppe, et tilbud til hjemmeboende eldre som av en eller annen grunn har hatt et funksjonsfall. Her får de trening med fysioterapeutene en time, samtale, spill, quiz osv. en time, og de får kjøpt seg middag. Taxi til og fra er dekket via

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Pasientreiser. (pga. tilbudet om fysioterapi.) Dette er et tiltak helt etter oppskrift fra Stortingsmeldingen om «Leve hele livet.»

- Alle avdelinger har opprettet arbeidsmiljøgrupper bestående av avdelingsleder, verneombud og plasstillitsvalgte.

Skapende og kreative

- Det er arbeidet med forberedelser og det blir oppstart av forebyggende hjemmebesøk i løpet av våren 2023. Dette er et spennende tiltak, som på sikt kan bidra til å ha en gunstig effekt på hele sektoren. Det er viktig å komme tidlig inn, tenke velferdsteknologi og hjelpemidler i hjemmet. Her kan man utsette bistand fra enhet for hverdagsmestring samt opphold ved Trysil bo- og aktivitetssenter.
- Hukommelsesteam og kreft/palliasjonsteamet har i høst hatt pårørendeskoler. Hukommelsesteamet har gjennomført dette gjennom flere år, mens det var første gang for kreft og palliasjonsteamet. Begge teamene gjennomførte dette med stor suksess. Det var mange påmeldte, og ulike instanser var inne og hadde foredrag. Tilbakemeldingene er gode, og dette er tiltak som det er viktig å videreføre.
- Enhet psykisk helse har utviklet nye gruppe- og kurstilbud for flere brukergrupper. Å jobbe i grupper har dokumentert god effekt for flere brukergrupper. Denne måten å jobbe på frigjør dessuten ressurser slik at enheten blir i stand til å håndtere økt pågang av henvendelser.
- Man har arbeidet for å fornye og videreutvikle «Møteplassen» - en del av vårt aktivitetstilbud som skal være en trygg sosial arena for de som trenger det. Det nye tilbudet blir et samarbeid med kulturavdelingen og Frivilligsentralen og flyttes til kinovestibyen. Tilbudet åpner i april 2023.
- Sektoren har etablert rådgivende enhet for rusforebyggende oppfølging i Trysil kommune. Alle kommuner skal fra juni 2022 ha en rådgivende enhet for russaker med ansvar for å følge opp personer som har fått en reaksjon i straffesaker som gjelder bruk eller besittelse av narkotika og hvor påtalemyndigheten har bestemt påtaleunntatelse med vilkår om slik oppfølging.
- FACT - Sør-Østerdal startet opp i august 2022. Teamet er et ambulant fleksibelt oppsøkende team for brukere med alvorlig og sammensatt problematikk innen psykisk helse og rus. Teamet er et samarbeid mellom kommunene Trysil, Elverum, Åmot og Hamar / Elverum DPS.
- Oppstart av pårørendegruppe ved BOAK er startet. Det er helt i oppstartsfasen og har ikke kommet i gang skikkelig enda.
- Innkjøp av 8 Komp-brett som kan leies av pasienter på BOAK. Dette bidrar til økt sosial deltakelse med pårørende og venner for pasientene. Det er avsatt midler til kjøp av KOMP – brett for hjemmeboende brukere.
- Velferdsteknologi jobbes det godt med, og det avholdes jevnlig tverrfaglige møter for å sikre enda bedre tjenester til pasientene/brukerne. Samarbeid med fysio- og ergoterapeutene er viktig.
- Ved avdeling Hagebæk har man startet opp med et prosjekt i regi av KS som heter «Rusta for fremtiden». Det handler om å involvere de ansatte i å skape gode innovative arbeidsplasser i årene fremover (medarbeiderdrevet innvasjonsarbeid).
- Ved legesenteret er det tatt i bruk verktøy for bedre vurdering på legevakthenvendelser (videoløsning fra NLA) med opplæring for alle ansatte på legevaktsentralen.

Sektorens ansatte er etterhvert blitt gode på å se helhet. Man er opptatt av samarbeid som kan gagne den enkelte bruker og man har stort fokus på brukeren som enkeltindivid, og hvordan man kan bistå, slik at enkeltindividet kan utnytte sine ressurser på best mulig måte for å LEVE hele livet.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

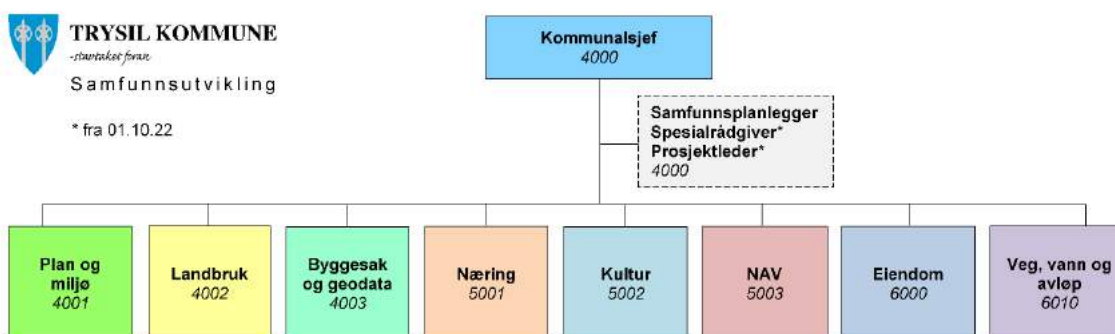
Sektor for helse og mestring jobber mye med implementering av ny teknologi: trygghetsalarmer, varslingsteknologi i form av dørsensorer, fallsensorer, digitalt tilsyn, medisindispensere m.m. Som eksempel kan nevnes at sektoren pr. 31.12.22 hadde lånt ut: 79 mobile trygghetsalarmer, 78 stasjonære trygghetsalarmer, 24 elektroniske medisindispensere, 17 digitale tilsyn i tillegg til varslingsutstyret ved BOAK og våke over utstyr i enhet for hverdagsmestring.

3.6 4,5,6 – Samfunnsutvikling

Kort beskrivelse:

Samfunnsutvikling er en lovpålagt oppgave for kommunene, og handler om å utvikle gode og velfungerende kommuner, der innbyggere, næringsliv og besøkende ønsker å være. Det er mange element som er viktige for utvikling av gode lokalsamfunn, som tilgang på arbeid, tjenester, boliger, infrastruktur, kulturopplevelser, friluftsliv og et godt fysisk og sosialt inkluderende nærmiljø. Sektor for samfunnsutvikling er en ny sektor, som fikk sin form i 2022. Sektoren består av:

- Administrasjon Samfunnsutvikling
- Plan og miljø
- Byggesak og geodata
- Eiendom
- Veg, vann og avløp
- Næring
- Landbruk
- Kultur
- NAV



Sektoren er faglig bred og skal ivareta et stort spenn av oppgaver. Landbruk, plan og miljø og byggesak og geodata jobber med typiske forvaltningsoppgaver, mens veg, vann og avløp og eiendom jobber med typiske driftsoppgaver. Gjennom strategisk planarbeid bidrar planavdelingen med å tilrettelegge for utvikling av Trysilsamfunnet. Næring, kultur og NAV ble en del av sektoren fra medio 2022. I sektoren er det også to rådgiverstillinger. En rådgiver bistår hele sektoren som i tillegg er kommunens beredskapskoordinator. Den andre stillingen er en samfunnsplanlegger. Dette er en tverrfaglig stilling som jobber tett med spesielt plan og næring. Stillingen har en viktig funksjon i alt av kommunens planarbeid, i tillegg til analyse- og strategisk arbeid. Denne stillingen har vært ubesatt siden medio 2022. I tillegg ble det på slutten av 2022 opprettet en prosjektlederstilling for utbyggingsprosjekt innen helse, i tråd med boligplanen. Vedkommende hører til sektor for samfunnsutvikling. Lønnsmidler hentes fra investeringsmidler tilknyttet dette prosjektet.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Landbruksavdelingen har oppgaver innen forvaltning av lovverk, og jobber også målrettet med å utvikle landbruksnæringen i kommunen. Plan og miljø har løpende håndtering av forvaltningssaker innen sine fagområder og har også ansvar for arealdelen av kommuneplanen. Gjennom strategisk planarbeid bidrar avdelingen med å tilrettelegge for utvikling av Trysilsamfunnet. Byggesak og geodata har nært samarbeid med de andre fagområdene. Avdelingen forvalter lovverk og planer, slik at det er mulig å igangsette byggetiltak. Fra 2021 er også eiendomsskatt inkludert i denne avdelingen. Næring, kultur og NAV ble en del av sektoren fra medio 2022. Næringsavdelingen jobber utadrettet og aktivt mot næringslivet, behandler søknader, deltar i prosjekter og driver forvaltningsoppgaver innenfor sitt fagområde. Kulturavdelingen består av kultursjef, kultur- og idrettskonsulent, kulturskole, bibliotek og ungdomsklubb. Avdelingen jobber aktivt med arrangement, aktiviteter og tilrettelegging for trivsel, bolyst og gode stedskvaliteter. NAV består av en statlig og en kommunal del og består i tillegg til sine ordinære oppgaver av et boligkontor og en flyktningkonsulent.

I sektoren er det også to rådgiverstillinger. En rådgiver bistår hele sektoren som i tillegg er kommunens beredskapskoordinator. Den andre stillingen er en samfunnsplanlegger. Dette er en tverrfaglig stilling som jobber tett med spesielt plan og næring. Stillingen har en viktig funksjon i alt av kommunens planarbeid, i tillegg til analyse- og strategisk arbeid. Denne stillingen har vært ubesatt siden medio 2022. I tillegg ble det på slutten av 2022 opprettet en prosjektlederstilling for utbyggingsprosjekt innen helse, i tråd med boligplanen. Vedkommende hører til sektor for samfunnsutvikling. Lønnsmidler hentes fra investeringsmidler tilknyttet dette prosjektet.

Økonomisk resultat

Samfunnsutvikling	Regnskap	Opprinnelig budsjett	Budsjettjustering	Justert budsjett	Avvik
Administrasjon Samfunnsutvikling	1 620 203	2 041 000	100 292	2 141 292	521 089
Plan- og Miljøavdeling	2 268 123	4 951 000	-1 363 691	3 587 309	1 319 186
Landbruksavdeling	3 218 530	3 856 000	304 251	4 160 251	941 721
Bygg og Geodataavdeling	559 217	-1 420 000	1 302 219	-117 781	-676 998
Næringsavdelingen	3 976 536	-	455 445	455 445	-3 521 091
Kulturavdelingen	6 927 968	-	6 297 792	6 297 792	-630 176
NAV	3 719 111	-	6 574 297	6 574 297	2 855 186
Bygg og eiendom	25 237 210	22 672 000	2 340 976	25 012 976	-224 234
Vei, vann, avløp og septikk	-2 491 934	426 000	-122 589	303 411	2 795 345
Sum Samfunnsutvikling	45 034 964	32 526 000	15 888 992	48 414 992	3 380 028

Sektoren har på noen områder mindreforbruk. Dette skyldes i hovedsak ubrukte lønnsmidler i forbindelse med vakanse, eller at det er tilført mer fondsmidler enn budsjettet. Det er også avsatt midler til planarbeid som er forsinket. I tabellen har sektoren som helhet et mindreforbruk på drøyt 3,3 millioner. Tre avdelinger er ført på to ulike ansvar i løpet av 2022. Det ene gjelder næring, som halve året var en del av sentraladministrasjonen. Det er derfor et merforbruk på 3,5 mill. på ansvaret som ligger i sektor samfunnsutvikling, mens det er et mindreforbruk på 4,2 mill. kr på det ansvaret for første halvår lå i sentraladministrasjonen. Totalt sett er det derfor et mindreforbruk. NAV lå første halvår under Helse og mestring og har der et merforbruk på 6 mill. kr, mens det i siste halvår og ansvarsområde under sektor samfunnsutvikling er et mindreforbruk på drøyt 2,8 mill. kr. Totalt sett blir det derfor et merforbruk. Hovedårsaken til dette er at utgiftene til økonomisk sosialhjelp er nesten 3,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Denne utgiftsøkningen skyldes i hovedsak tre forhold. Barnetrygd medregnes ikke lenger som inntekt ved utmåling av

stønad. For det andre har den økningen i levekostnader gjennom året bidratt til økt behov for sosialhjelp. Den tredje grunnen er økt bosetting av flyktninger med kostnader knyttet til etablering av disse i bolig, samt at dette har generert flere søknader om stønad til livsopphold i mangel av annen inntekt. Kultur flyttet fra sektor oppvekst og kultur til sektor for samfunnsutvikling. Totalt har det vært et mindreforbruk på kulturområdet.

Sektoren har et merforbruk knyttet til økte rentekostnader og energikostnader. Innen vann og avløp utgjør dette henholdsvis 4,7 og 1,4 mill. kr. I tillegg har Trysilfjell Utmarkslag fakturert 1,7 mill. kr mer enn budsjettert på drift av avløpsanlegg. I tillegg har økte drivstoffkostnader ført til et merforbruk innen veg-avdelingen. Mens det er mindreforbruk på brøyting og strøying.

Administrasjon Samfunnsutvikling

Mindreforbruket på dette området skyldes i hovedsak vakanse i stillingen som samfunnsplanlegger og dermed ubrukte lønnsmidler.

Plan og miljø

Mindreforbruket skyldes at ikke alle avsatte planmidler er benyttet. Dette gjelder blant annet midler til sentrumsplan, overvannsplan og oppstart av kommuneplanens arealdelen som ikke er igangsatt. I tillegg er det mindreforbruk på lønn i forbindelse med at det ikke er brukt vikar ved en permisjon.

Landbruk

Landbruk har i 2022 et mindreforbruk på drøyt 940.000 kr i forhold til opprinnelig budsjett. Dette skyldes i hovedsak på at det er blitt tilført mer i fond (landbruksfond) enn det som ble budsjettert.

Bygg og geodata

Det var budsjettert med atskillig mer bruk av bundne fondsmidler, men en del indirekte kostnader som var budsjettert belaster ikke fondsmidlene nå. Så fondet opprettholdes i større grad. Byggesak har også tatt en del av utgiftene for driften av e-byggesak noe som var forventet, men i budsjett 2023 er dette justert for å dekke inn dette.

Næring

Næringsavdelingen bruker mye tid på styring av enkelte prosjekter. På bredbåndsprosjektet er det brukt mange timer og ressurser. Vi har avsluttet det prosjektet og holdt oss innenfor de rammene som ble vedtatt. Det er kun en liten del igjen med få abonnenter.

SITE 3 er også et stort prosjekt hvor det er tett samarbeid med Innlandet fylkeskommune. Vi har fått sluttutbetalingen og prosjektet har levert sin rapportering.

Videre er det brukt ressurser til Campus Trysil til nettbasert undervisning og kursing.

Koronatiltak runde 5, 6 og 7 ble fordelt og utbetalt etter fastsatte retningslinjer.

Som siste nevnes det at det er håndtert fordeling og utbetaling av strømstøtte til små bedrifter i samarbeid med økonomi.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Totalt sett har næringsavdelingen gått noe over budsjett (1004 og 5001 samlet), og det har vært et meget krevende år for nærings sjefen og konsulentene.

Kultur

I 2022 ble kultur flyttet fra sektor oppvekst og kultur til sektor for samfunnsutvikling. Dette førte til at regnskapsføringen ble delt i to forskjellig ansvarsområder. Totalt har det vært et mindreforbruk på kulturområdet, og det betyr at vi driver kulturtjenestene godt innenfor budsjett. Kulturtjenestene er ungdomsråd, aktivitetstilbud barn og unge, ungdomsklubb, bibliotek, kino, museer, kunstformidling, idrett, kulturskole, andre kulturaktiviteter/tilskudd, kulturkontor, Trysiliaden, fotoarkiv, kommunale kulturbygg, kulturhuset. I tillegg kommer en rekke prosjekter og eksterne midler som skaper kulturtilbud i kommunen.

NAV

NAV ble flyttet fra Helse og mestring til Samfunnsutvikling midt i året og er derfor ført på to ulike ansvar. Det ansvaret som vises under Helse og mestring har et merforbruk, mens det som ligger her under Samfunnsutvikling har et mindreforbruk. Summert har NAV et merforbruk på 3 mill. kr. i forhold til opprinnelig budsjett. Hovedårsaken til dette er at utgiftene til økonomisk sosialhjelp er nesten 3,6 mill. kr høyere enn budsjettet. Denne utgiftsøkningen skyldes i hovedsak tre forhold. Barnetrygd medregnes ikke lenger som inntekt ved utmåling av stønad. For det andre har den økningen i levekostnader gjennom året bidratt til økt behov for sosialhjelp. Den tredje grunnen er økt bosetting av flyktninger med kostnader knyttet til etablering av disse i bolig, samt at dette har generert flere søknader om stønad til livsopphold i mangel av annen inntekt.

Eiendom

Innen eiendom viser driftsregnskapet et merforbruk på kr 224 234. Av totalt budsjett for avdelingen utgjør dette da 0,9% i merforbruk. Renhold og vaktmestere er en del av avdelingen. Når det gjelder det driftsmessige ellers, så er Boligkontoret flyttet over til NAV. Dette ble gjennomført på forsommeren 2022. Erfaringene så langt viser at dette har vært vellykket. Videre er det gjennomført diverse investeringsprosjekter. Her nevnes blant annet planlegging knyttet til ny sentrumsbarnehage, standardheving utleieboliger kostnad (kr 1 400 000), nye lyskilder Trysil bibliotek (kr 590 000), Utbedring av uteområder sentrumsskolene (kr 390 000). I tillegg har avdelingen vært engasjert i prosjekter som Tverga, Dagsturhytta samt flere prosjekter knyttet til diverse avdelinger på sykehjemmet.

Veg, vann og avløp

Innen vann og avløp er det merutgifter på henholdsvis 4,7 og 1,4 millioner kr. på grunn av økte renteutgifter og energikostnader. Lekkasje i et høydebassenger (HB203) ga en uforutsett utgift på ca. 300 000 kr. Avdelingen har også oppdatert overvåkingssystemet ved å skifte ut gamle PLS ved alle anlegg. Det er i løpet av 2022 reparert 11 vannlekkasjer og dette har gitt en reduksjon av vannforbruket på 141 000 m³ fra 2021. I tillegg har Trysilfjell Utmarkslag fakturert 1,7 mill. kr mer enn budsjettet på drift av avløpsanlegg.

Innen veg er det et mindreforbruk på ca. 600 000 kr, hovedsakelig på grunn av mindreforbruk innen brøyting og strøing. Det har over investeringsbudsjettet blitt brukt midler til asfaltering. Utbedring av Nybergsund bru er satt på vent, da avsatte midler til utbedring var for lite og det skal gjøres en vurdering av eventuelt omklassifisering av brua. På grunn av manglende rammeavtale har heller ikke midlene til vegrekkverk blitt brukt opp. Det er brukt 238.000 kr til mindre opprettinger der situasjonen var verst.

Innen biladministrasjon er det et merforbruk på 200 000 kr. Dette skyldes i hovedsak økte drivstoffkostnader. Det er brukt noe mindre enn budsjettet på vedlikehold. Innen investeringer er det gått ut mindre enn budsjettet pga. lang leveringstid på biler.

Mål og aktivitet

Trysil kommune har valgt tre førende innsatsområder (vedtatt i Kommuneplanens samfunnsdel i 2023, men tatt i bruk til budsjettet for 2022). Nedenfor er eksempler på hvordan sektoren i 2022 har jobbet innenfor disse områdene:

Attraktiv og fremtidsrettet

- Sektoren har vært med å utvikle Trysils reiselivsstrategi som ble vedtatt i 2022
- Landbruksavdelingen behandlet i 2022 totalt 1375 saker med totale utbetalinger på drøyt 57 mill. kroner
- Landbruksavdelingen har gjennom hele 2022 jobbet for en mer stabil og bærekraftig løsning for veterinærordningen
- Sektoren, ved byggesak, la til rette for at folk kunne flytte på hytta og behandlet flere slike søknader i 2022
- E-byggesak er tatt i bruk og har vært med å effektivisere byggesaksbehandlingen
- Tilsyn fra Statsforvalteren angående avløp i spredt bebyggelse ble gjennomført uten avvik. To merknader som gjelder saksbehandlingstid og liten tilsynsaktivitet ble umiddelbart tatt tak i
- Byggesak har jobbet aktivt, og lykkes, med å redusere saksbehandlingstiden
- Det har i 2022 vært høy aktivitet, og lite klager, innen eiendomsskatt
- Kultur jobber konstant for bosteds- og besøksattraktivitet gjennom ulike faste tiltak, som bibliotek, kulturskole, kino o.l., og gjennom ulike arrangement året gjennom
- Trysil arrangerte sin første Frivillighetsbørs i 2022
- Kulturavdelingen tenker fremtidsrettet og legger til rette for meråpne løsninger både på biblioteket (i gang) og kulturskolen (planlegges)
- Plan- og miljøavdelingen har gjennom hele 2022 jobbet med store og viktige plansaker som påvirker Trysils utvikling, hvorav de største har vært kommuneplanens samfunnsdel og sentrumsplanen. Det har også pågått saksbehandling med flere private reguleringsplaner gjennom året. Detaljreguleringsplan for Langørvegen 12 (boligformål) ble vedtatt i 2022.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- Utarbeiding av reguleringsplan for ny sentrumsbarnehage på Østmojordet pågikk gjennom 2022.
- Kommunedelplan for Klima og Energi ble ferdigstilt og vedtatt i kommunestyret i 2022.
- Bytte av led-lys i enkelte bygg ga framtidsrettet løsning og sparte kostnader
- Gjennom virkemidler som Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) og Nærings- og miljøtilskudd i skogbruket (NMSK) bidrar Trysil kommune til en god forvaltning av miljø, naturmangfold og naturlandskap i landbruket
- Sektoren etablerte i 2022 boligkontor. Dette hører til under NAV og er med å gi bedre og mer framtidsrettede tjenester
- NAV avsluttet i 2022 et prosjekt knyttet til utvikling av de sosiale tjenestene. Målet med prosjektet har vært å utvikle en arbeidsmetodikk som skal ivareta de som står lengst unna arbeid og aktivitet. Metodikken skal fra 2023 implementert i ordinær drift. Dette har vært et 3-årig prosjekt finansiert av Statsforvalteren
- NAV har bidratt til tjenesteutvikling/-forbedring gjennom egentilsyn i samarbeid med Statsforvalteren knyttet til tjenester for barn/unge under 23 år
- Veg-avdelingen har rustet opp flere veger og skiftet ut gatelysarmatur til led-armatur. I tillegg er det investert i nye maskiner som er mer miljøvennlige og har mindre/renere utslipp.
- Kommunen prioriterer innkjøp av el-biler til internt bruk.

Inkluderende og trivelig

- Hele sektoren har mot slutten av året satt det interne HMS-arbeidet mer i system og startet på arbeidet med å opprette arbeidsmiljøgrupper
- Biblioteket er en inkluderende og viktig møteplass i Trysil. De ansatte jobber for at folk skal føler seg trygge og den personlige kontakten sørger for rett bok til rett person. Alle som kommer innom hilses med et hei. Høye utlånstall og besøkstall viser at vi når bredt ut i befolkningen
- Idrettsfond, kulturmidler, kulturminnemidler og bokfond bidrar positivt til frivilligheten innen kultur og idrett
- Det arbeides mye med forebyggende tiltak og tiltak for at alle skal med. Fritidsstipendet og AlleMed er eksempler på dette
- UKM er en viktig kulturarena for barn og unge. Trysil arrangerte fylkes-UKM i 2022
- Ungdomsklubben er en viktig arena og er godt besøkt. Den har også ulike aktiviteter i skoleferiene
- Lavterskeltilbudet Dagsturhytta ble realisert og åpnet 1. desember
- Det ble arrangert Velkommen til Trysil-møte i februar for flykninger
- Biblioteket låner inn bøker på ulike språk slik at flykninger og innvandrere kan finne bøker på morsmålet sitt
- Kulturavdelingen arrangerte støttekonsert for Ukraina som ble en stor suksess

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- BUA er et lavterskeltilbud for å få flere med i fritidsaktiviteter. Åpning av dette pågikk i 2022, mens den faktiske åpningen ble i 2023
- Planavdelingen legger i sitt planarbeid til rette for møteplasser og friområder
- Trysil har i 2022 bosatt 49 flyktninger av ulik etnisitet. Det var vedtatt bosetting av 65, men dette målet ble ikke nådd pga. mangel på boliger
- Oppfølging fra NAV og utbetaling av stønad har bidratt til at den enkelte flyktning har hatt muligheter til å delta/være inkludert i samfunnet
- Avdelingene i sektoren har stort sett lavt sykefravær og god trivsel på arbeidsplassen

Skapende og kreative

- Trysil er en av fire kommuner i SITE-samarbeidet. I 2022 ble forprosjekt innen mobilitet avsluttet og prosess mot hovedprosjektet «En smart, integrert og bærekraftig grenseregion – SITE Mobility» påbegynt
- Kommunens eget landbruksfond bidro i 2022 med 1 817 000 kroner til utbedring av melkekufjøs, nybygg av melkekufjøs ammekufjøs
- Kommunen bevilget inntil 1 mill. kr til støtte til kjøp av handelsgjødsel innen landbruket. 31 bruk fikk en støtte på totalt 762.000 kr
- Kulturavdelingen har gjennom hele 2022 jobbet med Tverga-prosjektet som skal gi en nyskapende aktivitetsplass og badebasseng ved Flomvollen
- Kulturavdelingen har hatt mange tiltak som en del av Sentrumsprosjektet i samarbeid med næringslivet i sentrum
- Bl.a. gjennom Kontaktutvalgene for jord- og skogbruk bidrar Trysil kommune til skape gode møteplasser mellom kommunal forvaltning og private næringsaktører. Her diskuteres strategier for ulike statlige og kommunale tilskudd- og stimuleringsordninger for å sikre forutsigbarhet for landbruksnæringen
- Sektoren har et næringsforum hvor kommune og næringsliv møtes
- Trysil kommune har deltatt i prosjektet Grensevilt 2 og har gjennom dette fått utarbeidet en veileder for grenseoverskridende forvaltningssamarbeid innen elgforvaltningen. Det er i tillegg utarbeidet storymaps/kartfortellinger som kommuniserer all forskning og alle resultater fra prosjektet. Dette vil bli tilgjengeliggjort og være et nyttig verktøy både for kommunen og rettighetshaverne
- Trysil kommune deltar i prosjektet Klimavennlig stedsutvikling i hyttekommuner, et prosjekt i regi av Innlandet fylkeskommune
- Trysil kommune har også inngått avtale om deltagelse i et forskningsprosjekt i regi av Sintef og NIBIO med hovedtittel Arealer under press. Prosjektet har søkt midler fra forskningsrådet til et 4-årig prosjekt som skal se på hvordan hyttebygging påvirker naturen i et mer langsiktig perspektiv og hvordan økosystemtjenester påvirkes

3.7 Samlede virksomhet (inkl. Trysil Kommuneskoger KF)

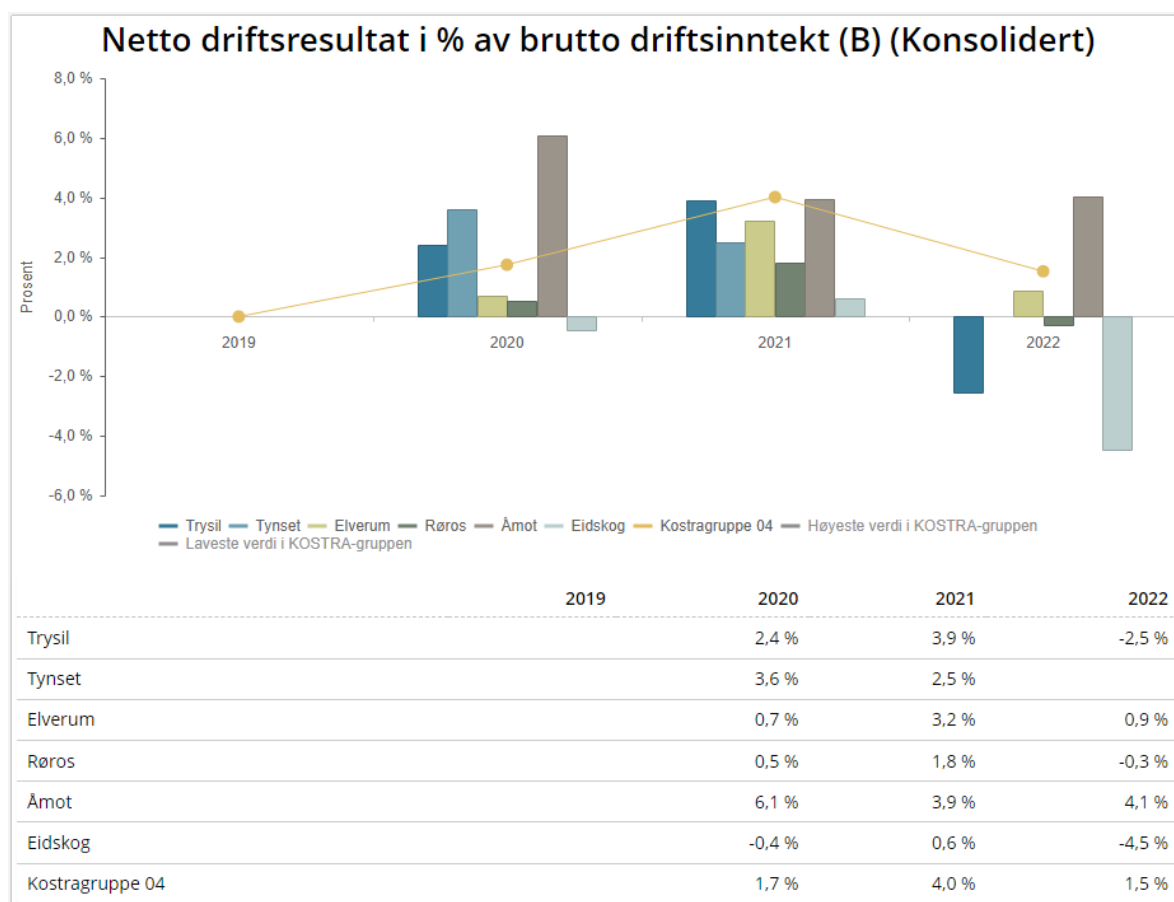
Kommunens samlede virksomhet inkluderer en kortfattet rapportering om forholdene for konsernet. Selv om kommunen rapporterer sine egne tall, håndterer SSB konserntallene som har mye betydning for generelle data, spesielt for:

- Netto driftsresultat
- Lånegjeld
- Disposisjonsfond
- Balansen

Ved å ta høyde for konserntallene, vil for eksempel netto lånegjeld pr. innbygger bli lavere, fordi Kommuneskoger ikke har lånegjeld.

Vi velger her å rapportere på de viktigste tallene for konsernet.

Netto driftsresultat konsolidert regnskap



Vi ser at netto driftsresultat blir dårligere etter konsolideringen. Kommunen selv rapporterer minus 0,76 % som negativt netto driftsresultat. Inklusive Kommuneskoger blir netto driftsresultat minus 2,5 % av driftsinntektene.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Trysil kommune har fått utbetalt utbytte på kr. 19 507 622,- for å medfinansiere slutføring av bredbåndsutbyggingen i 2022. Utenom disse ekstraordinære midler har Trysil kommune fått overført kr. 12 340 620,- som årets utbytte fra Trysil Kommuneskoger KF. Dette betyr at det ble utbetalt store summer til kommunen som har påvirket KF sitt resultat i 2022. I et normalt år er overføringene mye lavere.

Kommunen må tilstrebe å bli mindre avhengig av utbytte/overføringer fra Kommuneskoger KF. Det er langt fra sikkert at tømmerprisene blir like gode framover.

Fra Kommuneskoger egen årsmelding:

Tømmerprisene gikk ved inngangen til 2023 ned, men samtidig gikk massevirkeprisene opp. Vi kan i noe grad tilpasse oss markedskonjunktorene, men det vil gå ut over produsert volum, og dermed igjen inntjeningen. Det er også en betydelig usikkerhet i økonomien der mange faktorer påvirker markedsituasjonen for tre- og trebaserte varer. Vi har klimaendringer med tilhørende tiltak som karbonbinding og fokus på økt karbonopptak og karbonlagring, det grønne skiftet, krig i Ukraina, økt rentenivå, generelt økt kostnadsnivå på strøm, drivstoff, deler og økt fokus på vern som noen eksempler. Skog og trevirke skal erstatte oljebaserte produkter, bidra til karbonbinding/-lagring samtidig som samfunnet ønsker et økt skogvern.

Tross usikre utsikter har vi sikker avsetning på sagtømmer, med en pris som fortsatt ligger over gjennomsnittet ved inngangen til 2022. I tillegg gir økte massevirkepriser at vi kan drive tynning og drift i områder der vi skal ha fokus på treslagsskifte.

Det er en redusert investeringsvilje og etterspørsel i fritidsboligmarkedet. Dette gjelder hytter, tomter og leiligheter. Det er også begrenset med tilgjengelige regulerte tomter på vår eiendom.

Disposisjonsfond

Inkludert Trysil Kommuneskoger KF, melder SSB om 9,4 % som disponible fondsmidler. Selv om dette er våre formelle tall, er vi ikke enige i en slik oppstilling. Dette tallet inneholder verdier som ikke kan omsettes så lett som det virker på papir. Disponible midler gjelder også tomter med skog, som i våre øyne ikke burde betegnes som disposisjonsfond. Dette er noe vi har kommentert flere ganger, også overfor Statsforvalteren i Innlandet.

	2020	2021	2022
Trysil	23,1 %	24,5 %	9,4 %
Tynset	10,5 %	10,9 %	
Elverum	2,1 %	3,7 %	4,6 %
Røros	3,7 %	5,9 %	6,3 %
Åmot	5,6 %	10,0 %	12,9 %
Eidskog	7,3 %	7,1 %	3,8 %
Kostragruppe 04	9,7 %	11,8 %	11,2 %

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Netto lånegjeld

	2020	2021	2022
Trysil	83,1 %	81,1 %	79,4 %
Tynset	70,5 %	68,7 %	
Elverum	118,1 %	109,0 %	105,2 %
Røros	87,2 %	100,7 %	104,9 %
Åmot	84,8 %	81,8 %	77,4 %
Kostragruppe 04	83,2 %	83,4 %	82,7 %
Eidskog	72,6 %	68,9 %	81,6 %

Her er det tydelig at konserntallene gir et mer positivt bilde enn kommunens egne tall. Kommunen selv har omtrent 95 % av driftsinntektene som gjeld, noe som går ned til 79,4 % ved å inkludere Trysil Kommuneskoger KF. De har ikke langsiktige lån.

Arbeidsmiljø:

Trysil Kommuneskoger KF hadde pr. 31.12.2022 8 ansatte, hvorav 2 lærlinger. I tillegg har de hatt 8 personer med tidsbegrensede arbeidskontrakter i løpet av 2022.

KF har rapportert om 6 % sykefravær i 2022

Likestilling

Kommuneskoger har ingen ansatte kvinner, i styret er forholdet mellom menn og kvinner 60 % og 40 %

Det tilstrebes likestilling i alle ledd.

Etisk standard

Trysil Kommuneskoger KF har etiske retningslinjer for styret, ansatte og tillitsvalgte og retningslinjene revideres hvert år og er tema på interne møter.

Vi har utarbeidet konsoliderte oversikter i regnskapsdokumentet for 2022.

Vi henviser for konsoliderte oversikter for drift, investeringer og balanse til detaljer i kommunens regnskapsdokument.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

3.8 Avvik mellom regnskap og budsjett – skjema 2A**§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering
Regnskap**

	Regnskap 2022	Avvik	Justert budsj. 2022	Oppr. budsj. 2022	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler	50 211 961	-4 050 039	54 262 000	179 182 000	66 738 997
2 Tilskudd til andres investeringer	152 875	152 875	-	-	152 875
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 718 469	-281 531	2 000 000	2 000 000	2 529 024
4 Utlån av egne midler	0	0	-0	-0	0
5 Avdrag på lån	0	0	-0	-0	0
6 Sum investeringsutgifter	52 083 305	-4 178 695	56 262 000	181 182 000	69 420 896
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-4 388 968	-76 968	-4 312 000	-16 623 000	-4 772 005
8 Tilskudd fra andre	-3 157 192	-2 197 192	-960 000	-8 450 000	-3 155 647
9 Salg av varige driftsmidler	-2 255 686	-2 255 686	-	-	-7 457 607
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	-0	-0	0
13 Bruk av lån	-41 723 537	7 266 463	-48 990 000	-154 109 000	-51 659 488
14 Sum investeringsinntekter	-51 525 384	2 736 616	-54 262 000	-179 182 000	-67 044 747
15 Videreutlån	19 233 834	9 233 834	10 000 000	10 000 000	7 562 377
16 Bruk av lån til videreutlån	-10 000 000	-	-10 000 000	-10 000 000	-8 268 512
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 705 554	1 705 554	-	-	1 293 393
18 Mottatte avdrag på videreutlån	-4 964 084	-4 964 084	-	-	-2 524 648
19 Netto utgifter videreutlån	5 975 304	5 975 304	-	-	-1 937 391
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	4 661 405	4 661 405	-	-	1 384 130
22 Bruk av bundne investeringsfond	-9 421 519	-9 421 519	-	-	-
24 Bruk av ubundne investeringsfond	-2 000 000	-	-2 000 000	-2 000 000	-1 596 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	226 888	226 888	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 533 225	-4 533 225	-2 000 000	-2 000 000	-211 870
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	-0	-0	226 889

Linje 1: Brutto beløp investert i anleggsmidler i 2022. Inkl. mva.

Linje 2: Tilskudd til andres investeringer. (50 % av mva. kompensasjonsordning til Trysil Utmarkslag)

Linje 3: Egenkapitaltilskudd til KLP/endringer i aksjer og andeler (egenkapital KLP).

Linje 7: Kompensasjon mva.

Linje 8: Tilskudd fra andre kommuner til SÅTE investering, justering mva.

Linje 9: Salg av driftsmidler (tomter, biler)

Linje 13: Sees i sammenheng med linje 1 til 12. Selv om vi har ventet helt til slutten av året med en siste revidering, ser vi at gjennomføringsevnen ikke har vært stor nok for investeringer. Mange prosjekter ble satt i gang, men utsatte leveranser og treghet i systemet, gjør at vi ikke har nådd opp til forventningene for investeringer.

Linje 15-18: Startlån som videre utlån med avdrag, nye lån. Det ble pga. økte renter og store kostnadsøkninger mye større behov for hjelp med etableringslån/startlån fra Husbanken.

Linje 21-24: Avsetninger og bruk av fondsmidler, gjelder KLP egenkapital som ikke er lov å lånefinansiere. Avsetning til bundne fond på grunn av ekstraordinære innbetalinger på startlån.

Investeringsregnskapet ble i 2022 gjort med et lite merforbruk i forhold til det reviderte budsjett.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

§ 5-5, 2. ledd prosjektoversikt 2022

Ansv	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
1005	01047	Overføring til kirkelig fellelsråd - investeringer	0	2 150 000	3 400 000	588 000
1004	01049	Mobilmaster bredbånd	0	0	2 000 000	0
1006	01052	Framsikt - økonomiplan og årsbudsjett	150 000	0	0	0
1002	01700	SÅTE - Investering IKT	0	19 000	3 125 000	0
1002	01712	SÅTE - Nettportal	316 275	312 000	750 000	706 071
1002	01721	SÅTE - L/P	29 688	31 000	250 000	153 628
1002	01725	Servere, nettverk, brannmurer	0	-1 000	1 562 000	0
1002	01726	Tilleggsmoduler HRM SÅTE	259 600	291 000	0	0
1002	01732	KOMTEK variabel fakturering	0	0	0	36 690
1002	01733	Legesystem	24 088	1 000	313 000	0
1002	017331	Legesystem Stor-Elvdal	30 224	0	0	3 402
1002	017332	Legesystem Åmot	0	0	0	1 313
1002	01735	Lagring og servere	0	0	0	228 768
1002	017351	Lagring og servere S	0	0	0	36 000
1002	017352	Lagring og servere Å	0	0	0	65 700
1002	017353	Lagring og servere T	0	0	0	154 800
1002	017354	Lagring og servere E	0	0	0	26 100
1002	01736	Strategiprojekter	0	0	3 125 000	0
1002	01737	e-Byggsak	0	-19 000	312 000	1 785 991
1002	01738	GIS handlingsplan	0	0	500 000	88 861
1002	017381	GIS handlingsplan - Stor-Elvdal	0	0	0	25 417
1002	017382	GIS handlingsplan - Åmot	0	0	0	25 417
1002	017383	GIS handlingsplan - Trysil	0	0	0	45 750
1002	01739	Barnehager	29 805	312 000	312 000	84 583
1002	017391	Bhg-løft SE	63 988	0	0	51 970
1002	017392	Bhg-løft Å	131 545	0	0	108 698
1002	017393	Bgh-løft T	166 365	0	0	356 693
1002	017394	Bgh-løft E	66 070	0	0	58 215
1002	01742	SÅTE 2.0	465 881	0	0	0
1002	018910	SÅTE - Skoleløft	0	0	0	117 958
1002	018915	Nytt LMS skole	45 413	313 000	313 000	0
6003	02024	Sentrumsbarnehage forprosjekt	0	0	0	25 769
		Fremtidens undervisningslokaler, tilrettelegging	0	50 000	400 000	0
2100	02025	arealer				
2100	02026	Oppgradering møbler, fremtidens undervisning	279 184	200 000	300 000	0
5002	02027	Dagsturhytte	1 225 950	250 000	0	0
2210	02028	BUA, utlån utstyr	0	300 000	300 000	0
5002	02029	Ny kinomaskin	27 613	267 000	1 000 000	0
3107	03042	Pakkemaskin kjøkkenet	0	0	0	297 314
3100	03043	HMS-tiltak forflytningshjelpemidler	949 635	1 000 000	1 000 000	0
6003	03044	Oppgradering ventilasjonssystemet sykehjem	71 251	750 000	750 000	0

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Ansvar	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
3100	03045	Oppgradering sykehjemssenger	606 261	600 000	600 000	0
3107	03046	Nytt utstyr institusjonskjøkkenet	321 995	250 000	250 000	0
6003	03047	Oppgradering 2 rom avd. 5 sykehjem	125 416	100 000	150 000	0
3100	03048	Ny dør varemottak sykehjem	0	0	125 000	0
3400	03049	Medisinrom Nybergsund hjemmetjenesten	53 006	75 000	125 000	0
3107	04024	Biotoptiltak Trysilelva	0	0	1 000 000	0
6000	040250	Kjøp av sentrumseiendommer	0	0	5 000 000	0
6010	040251	TVERGA	234 606	200 000	3 000 000	0
6014	06019	Oppgradering av gamle Nybergsund bru	26 144	0	3 750 000	111 496
6010	06020	Grunnerverv Trysil sentrum	78 275	0	0	35 873
6012	06046	Boligtomter tilrettelegging Bygderberget	34 376	0	0	7 652 311
6014	06085	Asfaltering (dekkefornyelse) av veger	1 915 992	1 880 000	1 700 000	1 699 999
6014	06163	Vegrekkeverk	294 029	600 000	600 000	71 250
6005	06184	Utleieboliger - standardheving og restaurering	2 124 616	2 000 000	2 000 000	1 023 554
6014	06214	Ny lastebil - veiavd (erstatte MAN)	2 722 834	2 600 000	2 700 000	85 434
6017	06221	Kjøp av tjenestebiler	2 686 605	4 200 000	4 200 000	2 293 611
3000	06227	Forprosjekt boliger Østhagenområdet	0	0	1 900 000	160 791
6014	06306	Skilting - vegnavn	247 516	400 000	400 000	143 906
6012	06307	Boligfelt Bygderberget - vei, vann og avløp	0	0	0	3 315 352
6014	06309	Fortau langs Bergevegen fra Flendalsvegen til Korsbergsvegen	10 670	0	0	4 788 984
6003	06315	Multimaskin - snøfreser, plenklipper mm	0	0	0	715 538
6012	06325	Sonevannmalere	881 969	1 000 000	1 100 000	1 235 672
6012	06327	Ny mannskapsbil	0	0	0	507 864
6012	06339	Rehabilitering av ledningsnett i Gamlevegen	0	0	0	9 449 378
6003	06341	Jordet barnehage, nybygging	0	0	0	28 706
6014	06348	Universelt utformet turveg Grimsåsen	421 849	350 000	750 000	352 055
6003	06354	Bygdetunet	89 095	100 000	750 000	11 750
6012	06355	Slambehandlingsanlegg Trysil	43 005	0	6 500 000	43 489
6012	06358	Nybergsund - etablere ringledning Parkvegen - Furuvegen	0	0	0	1 914 373
6003	06360	Ny sentrumsbarnehage Innbygda (hovedprosjekt)	1 543 458	600 000	33 160 000	265 481
6003	06361	Rehabilitering av Prestegarden	0	0	0	3 362 696
6000	06362	Utbygging av Bygderberget	110 525	250 000	11 000 000	0
6014	06363	Gangveg ned Antonsbakken og P-plasser legesenteret	0	0	2 000 000	0
6014	06364	Trafikktiltak rekkefølgebestemmelser fra arealdel	0	125 000	125 000	0
6014	06365	Oppgradering kommunalt vegnett	1 840 625	1 000 000	2 000 000	1 920 105
6005	06368	Nytt avfallsystem Rådhus	0	0	0	40 331
6003	06369	Ladestasjon EL-biler	138 115	350 000	350 000	100 774
6012	06374	Sanering av VA-ledningsnett Hagebekkvegen og Krokvegen	9 483 532	8 848 000	2 000 000	2 752 190
6014	06376	Vegbelysning - overgang til LED	1 248 194	1 050 000	1 000 000	979 311
6012	06378	Utskifting avløpsledning i Villavegen, Østby	1 907 710	1 500 000	1 500 000	6 837 698

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Ansvar	Prosjekt nr	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
6012	06379	Rehabilitering av avløpsledningsnett - Osterstien i Trysilfjellet	0	0	0	864 388
6012	06380	Sanering eternitt ledning i Liavegen/Korsbergsvegen	4 981 430	7 200 000	3 100 000	172 874
6003	06381	Ventilasjon Nybergsund barnehage	0	0	0	1 422 588
6003	06382	Kjøling sykehjemmet	37 531	0	0	4 179 999
6003	06383	Rehabilitering innvendig yttertak TUS/Innbygda	0	0	0	705 979
6003	06384	Akustikk klasserom TUS	0	0	0	376 358
6003	06386	Kamera-overvåkning skoleområdet	0	0	0	357 054
6012	06387	Nytt renseanlegg Innbygda hovedprosjekt	33 750	500 000	35 000 000	30 345
6000	06388	Kjøp av Lundeveien 14 - Gnr.28 Bnr.26	0	0	0	1 539 336
6000	06389	Rekrutteringsboliger	0	250 000	3 000 000	0
2210	06390	Forprosjekt - utvikling av kulturhuset	0	0	750 000	0
6000	06392	Forprosjekt utearealer skoler og barnehager	0	50 000	300 000	0
6000	06393	Akustikk klasserom TUS	0	300 000	300 000	0
6000	06394	Nye lyskilder Trysil bibliotek	590 769	568 000	200 000	0
6000	06395	Utbedring uteområdet TUS	0	100 000	100 000	0
6000	06396	Utbedring uteområdene sentrumsskolene	576 581	525 000	800 000	0
6012	06397	Øke dimensjon på vannledning HB203	2 980 840	0	6 280 000	0
6012	06398	Nytt ledningsnett -Løkjavegen-	3 204 065	5 000 000	6 000 000	0
6012	06399	Rehabilitering ledningsnett Vikabakken	0	0	4 100 000	0
6014	06400	Utbedring Skjæret bru	0	0	900 000	0
6014	06401	Ny vegbelysning Villavegen Østby	378 172	390 000	425 000	0
6014	06402	Ny vegbelysning Hagebekkvegen og Krokvegen	533 988	535 000	595 000	0
6012	06403	Rehabilitering og økt kapasitet Trysilfjellet Sør	0	1 000 000	1 000 000	0
6012	06404	Rehabilitering ledningsnett PA306	0	170 000	170 000	0
6000	06405	Utskifting EL tavler kommunale formålsbygg (HMS)	0	300 000	300 000	0
6014	06406	Hjullaster, servicemaskin	1 687 500	1 700 000	1 700 000	0
6014	06407	Flomsikring - overløp ved Litfossen i Ljøra	0	0	500 000	0
6000	06408	Jordet, nye boligtomter	1 250 322	1 500 000	1 500 000	116 998
		Sum investeringer i anleggsmidler	49 777 940	54 392 000	176 467 000	66 738 997

Vi ser at det har vært store avvik i forhold til det opprinnelige budsjettet. Vi har sett at det var vanskelig å gjennomføre mange av budsjetterte prosjekter. Noe skyldes leveranseproblemer, noe kapasitet som vi har eller som leverandøren har. Andre skyldes utsettelse av politisk forankring. Vi har en rutine hvor vi reviderer investeringer sent på året for å treffe best mulig, men likevel oppstår det avvik.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Noen kommentarer til de større avvik:

Prosjekt-nummer	Beskrivelse	Regnskap 2022	Justert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Kommentar
01047	Overføring til Fellesrådet	-	2 150 000	3 400 000	Det er ikke satt i gang noe, mye grunnet personale utfordringer i Fellesrådet.
02027	Dagsturhytte	1 225 950	250 000	-	Prosjektet får mange tilskudd i løpet av 2023, dette ble ikke lagt inn i prosjektbudsjettet.
02028	BUA	-	300 000	300 000	Det ble ikke klassifisert som investering.
02029	Ny kinomaskin	27 613	267 000	1 000 000	Bestillingen ble forsinket og utgiftene påløper stort sett i 2023, som budsjettet.
03044	Oppgradering ventilasjonssystemet sykehjemmet	71 251	750 000	750 000	Arbeider med SD-anlegg og ventilasjon. Vanskelig med leveranser av komponenter. Har hatt løpende dialog med leverandør. Utføres etter påske 2023
06163	Vegrekkverk	294 029	600 000	600 000	Begrenset kapasitet i markedet, liten konkurranse - sen oppstart og vanskelig å få dem til å utføre pga tilgang på stål og ingen anbudskonkurranse fra Abakus AS.
06221	Kjøp av tjenestebiler	2 686 605	4 200 000	4 200 000	Flere biler bestilt "i god tid" på 2022-budsjettet leveres ikke før 2023. Biler som var lovet levert i 2022, ble ikke levert. Kunne sett på mulighet for å kjøpe brukte biler, men fikk siste bekreftelse på at heller ikke de kom til å bli mottatt før 23.12.22.
06360	Ny sentrumsbarnehage Innbygda (hovedprosjekt)	1 543 458	600 000	33 160 000	Merkostnad skyldes i hovedsak anleggsbidraget til ny trafo. Utgift kom på bestillingsåret og da 2022-regnskapet. Måtte bestilles da for å få den levert våren 2023.
06365	Oppgradering kommunalt vegnett	1 840 625	1 000 000	2 000 000	Arbeider ble bestilt iverksatt ut ifra opprinnelig budsjetttramme - var ikke klar over at midler ble vedtatt trukket tilbake i løpet av året.
06380	Sanering ledningsnett Liavegen/Korsbergsvegen	4 981 430	7 200 000	3 100 000	En god del utgifter kommer på 2023 i stedet for 2022
06387	Nytt rensanlegg Innbygda hovedprosjekt	33 750	500 000	35 000 000	Sen prosjekteringsstart - avventnet vedtak om biogassanlegg
06397	Øke dimensjonen på vannledning HB203	2 980 840	-	6 280 000	Prosjekteier var ikke klar over at midler ble trukket tilbake i løpet av året. Arbeider vil også bli utført i 2023.
06398	Nytt ledningsnett Løkjavegen	3 204 065	5 000 000	6 000 000	Billigere enn antatt, men det gjenstår arbeider i 2023.

4 Interkommunalt samarbeid hvor Trysil kommune er vertskommune

Trysil kommune er vertskommune for tre forskjellig samarbeid. Dette betyr at Trysil kommune har arbeidsgiveransvar for alle ansatte og er ansvarlig for å levere tjenester til egen kommune og samarbeidskommuner. I vertskommunens regnskap ligger også egne regnskap for hvert samarbeidsområde. De forskjellige samarbeidsområdene har forskjellige formål som er regulert med egne avtaler jfr. kommunelovens § 28. Avtalene regulerer økonomi, ansvar og myndighet, og kan ses på som en form for tjenesteavtale mellom kommunene. De tre samarbeidsområdene er:

SÅTE – IKT hvor formålet er å profesjonalisere IKT-tjenester – dokumentere og standardisere tjenester, harmonisere IKT-tjenester og fagapplikasjoner, tilrettelegge for uttak av kvalitative gevinster/stordriftsfordeler, samt tydeligere og mer effektiv styring og ledelse. Dette kommunesamarbeidet er mellom kommunen Stor-Elvdal, Åmot Trysil og Engerdal. Samarbeidet startet opp i 2002 og ble strukturert om til et vertskommunesamarbeid med virkning fra 1.1.2015.

Felles barnevernstjeneste hvor formålet er i sikre faglig og økonomisk bærekraft i utviklingen av barnevernstjenesten. Dette samarbeidet er mellom Trysil kommune og Engerdal kommune. Samarbeidet startet 1. oktober 2015.

Felles pedagogiske-psykologiske tjenester hvor formålet er å ivareta krav som opplæringsloven og andre lover stiller til kommuner. Dette samarbeidet er mellom Trysil kommune og Engerdal kommune. Dette er et samarbeid som har eksistert i mange år, og ble strukturert om til et vertskommunesamarbeid med virkning fra 1.1.2015.

Felles Legevaktsentral hvor formålet er å sikre at innbyggere i Trysil og Engerdal treffer kompetent akuttpersonell. Samarbeidet er mellom Trysil kommune og Engerdal kommune og startet 1. januar 2018.

2015 var det første året hvor de samarbeidsområdene har blitt organisert etter kommunelovens § 28 – vertskommunemodell. Det har vært en del arbeid i oppstarten med utarbeiding av nye rutiner, etablering av ny praksis og felles arbeidsmiljø. Erfaringer så langt er gode, og de forventninger som ligger i målene på de forskjellige samarbeidsområdene er realistiske.

5 Likestillingsredegjørelse for Trysil kommune

Likestilling handler om likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestillingsarbeidet skal bidra til å bygge ned samfunnskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes. Diskriminering skjer når man usaklig forskjellsbehandler noen på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder eller andre vesentlige forhold ved en person.

Arbeidsgiver skal arbeide aktivt og målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Arbeidet er derfor innebygd blant annet i kommunens overordnede mål om likeverd mellom alle innbyggere, og videreført i styringsdokumenter som *Arbeidsgiverpolitikk i Trysil kommune*, *Etiske retningslinjer*, *Lønnspolitiske retningslinjer* og *permisjonsreglement*. Alle disse er innrettet tydelig for å redusere risikoen for at direkte eller indirekte diskriminering skal forekomme.

Videre er det flere lov- og avtalemekanismer som sikrer at det ikke forekommer diskriminering. Dette gjelder særlig i rekrutteringssammenheng, men også gjennom tilretteleggingsaktivitet i eksisterende arbeidsforhold. I 2022 ble ny ansettelsesprosedyre vedtatt hvor grunnleggende prinsipper for likebehandling, saklighet og antidiskriminering er innebygget i de ulike stegene i rekrutteringsfasen. Videre ble også nye HMS-rutiner implementert, hvor inkludering, toleranse og likebehandling står sentralt for å utvikle gode, trygge og inkluderende arbeidsmiljøer.

For kommende år er utvikling av ny lønnspolitikk en av de viktigste likestillings- og diskrimineringsaktivitetene. Her vil både lønnsvilkår, karriereutvikling og kompetanseutvikling være relevante temaer.

Partssammensatt utvalg er kommunens likestillingsutvalg og følger opp spørsmål knyttet til likestilling og diskriminering.

5.1 Tilstand for kjønnslikestilling

Kjønnsbalansen for antall ansatte i kommunen holder seg stabil de siste tre årene, og består av 79 % kvinner og 21 % menn. Kvinner utfører 78 % av årsverkene i kommunen i 2022, mot 77 % i 2021. Samlet sett har antall årsverk økt med 0,4 % fra 2021 – hvorav 1,4 % flere kvinner og 3,1 % færre menn.

Tabell 1: Ansatt- og årsverksutvikling 2020-2022

	Ansatte			Årsverk			Endring i årsverk		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Kvinner og menn	785	784	768	638	632	634	1,0 %	-0,9 %	0,4 %
Kvinner	617	618	606	493	489	496	1,7 %	-0,8 %	1,4 %
Menn	168	166	162	147	145	138	-1,3 %	-1,5 %	-3,1 %

Den prosentvise kjønnsbalansen i kommunen er til tross for noen endringer i antall årsverk og ansatte, uendret på 79/21 % henholdsvis kvinner og menn.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Tabell 2: Kjønnsbalanse i antall ansatte pr. tjenesteområde

Kjønnsbalanse per tjenesteområde						
Andel ansatte	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
Alle						
Kvinner	79 %	78 %	79 %	79 %	79 %	
Menn	21 %	22 %	21 %	21 %	21 %	
Administrasjon						
Kvinner	49 %	43 %	58 %	55 %	58 %	
Menn	51 %	57 %	42 %	45 %	42 %	
Barnehager						
Kvinner	100 %	100 %	98 %	97 %	97 %	
Menn	0 %	0 %	2 %	3 %	3 %	
Helse/pleie/omsorg						
Kvinner	85 %	84 %	83 %	83 %	83 %	
Menn	15 %	16 %	17 %	17 %	17 %	
Samferdsel og teknikk						
Kvinner	18 %	27 %	15 %	17 %	25 %	
Menn	82 %	73 %	85 %	83 %	75 %	
Undervisning						
Kvinner	80 %	80 %	80 %	81 %	81 %	
Menn	20 %	20 %	20 %	19 %	19 %	
Annet						
Kvinner	57 %	64 %	70 %	71 %	74 %	
Menn	43 %	36 %	30 %	29 %	26 %	

Størst ujevnheter mellom kjønnene finner vi fortsatt i barnehagesektoren selv om det har blitt rekruttert noen få menn dit de senere årene. Videre har Helse, omsorg og sosial samt Oppvekst og kultur begge rundt 80-85 % kvinnelige ansatte, og er relativt stabile over tid. Samferdsel og teknikk har på sin side 75 % menn. Sentraladministrasjonen har jevnest kjønnsbalanse, med 58 % kvinner.

Trysil kommune har ikke fastsatt en tiltaksplan for å jevne ut kjønnsbalansen. Det er likevel ett tiltak som brukes aktivt ved behov, og det er positiv særbehandling av det underrepresenterte kjønn ved rekruttering. Lov og avtaleverk åpner for en slik «saklig diskriminering» når begrunnelsen er knyttet til vesentlig skjevhet i kjønnsbalansen, samt at det fremstår som både nødvendig for driften og samtidig ikke uforholdsmessig inngripende overfor den som forskjellsbehandles. Slik særbehandling er en del av virkemidlene i rekrutteringsarbeidet, og vurderes konkret fra sak til sak ut fra situasjonen på det enkelte tjenestestedet.

5.2 Heltid og deltid

I Trysil kommunes arbeidsgiverpolitikk er et av hovedmålene: *Trysil kommune har en sterk heltidskultur (85 % av stillingshjemlene er 100 % stillinger)*. En stillingshjemmel er én stilling på ett tjenestested, noe som spesielt i nærværssammenheng er mer gunstig enn å ha flere arbeidsplasser å forholde seg til. Når vi måler heltid er det likevel den samlede ansettelsen for en enkelt ansatt som gir mening.

Trysil kommunes heltidsandel brøt i 2022 for første gang den symbolske grensen på mer enn halvparten heltidsansatte. Opp fra 49 %, til 52 % heltidsansatte. Dette er en sterk og viktig økning, som understreker at vekst i heltidsansatte er en prioritet i organisasjonen. Endringen fra fjoråret er den største økningen fra ett år til neste, i perioden fra 2018 til i dag. Det er en klar forventning at veksten i heltidsansatte skal øke videre de kommende årene. I 2022 endret kommunen praksis for utlysninger i en rekke stillinger

Nasjonale gjennomsnittstall viser til sammenligning at 57 % av alle ansatte arbeider heltid i kommunal sektor.

Ser man på antallet ansatte er det verdt å legge merke til at 2022 markerte et viktig brudd for helse-omsorg og sosialsektoren. Sektoren økte i perioden fra 2018 til 2021 antallet deltidansatte fra 261 til 276, men har i 2022 reversert hele denne utviklingen og litt til; med sine 254 deltidansatte.

Tabell 3: Heltidsandel (ansatte) 2018-2022 - Begge kjønn

Heltid-/deltidssandel (ansatte)						Trend
Begge kjønn						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Alle						
Alle	760	781	785	784	768	
Deltid	411	404	410	399	367	
Heltid	349	377	375	385	401	
Administrasjon						
Alle	61	60	38	38	38	
Deltid	16	16	10	8	6	
Heltid	45	44	28	30	32	
Barnehager						
Alle	56	63	63	64	60	
Deltid	34	39	37	31	25	
Heltid	22	24	26	33	35	
Helse/pleie/omsorg						
Alle	425	426	445	445	437	
Deltid	261	254	271	276	254	
Heltid	164	172	174	169	183	
Samferdsel og teknikk						
Alle	17	22	33	36	36	
Deltid	4	6	3	4	6	
Heltid	13	16	30	32	30	
Undervisning						
Alle	153	164	162	156	155	
Deltid	81	82	79	73	73	
Heltid	72	82	83	83	82	
Annet						
Alle	63	61	54	55	50	
Deltid	35	28	26	23	15	
Heltid	28	33	28	32	35	

Heltid-/deltidssandel (ansatte)						Trend
Begge kjønn						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Alle						
Deltid	54 %	52 %	52 %	51 %	48 %	
Heltid	46 %	48 %	48 %	49 %	52 %	
Administrasjon						
Deltid	26 %	27 %	26 %	21 %	16 %	
Heltid	74 %	73 %	74 %	79 %	84 %	
Barnehager						
Deltid	61 %	62 %	59 %	48 %	42 %	
Heltid	39 %	38 %	41 %	52 %	58 %	
Helse/pleie/omsorg						
Deltid	61 %	60 %	61 %	62 %	58 %	
Heltid	39 %	40 %	39 %	38 %	42 %	
Samferdsel og teknikk						
Deltid	24 %	27 %	9 %	11 %	17 %	
Heltid	76 %	73 %	91 %	89 %	83 %	
Undervisning						
Deltid	53 %	50 %	49 %	47 %	47 %	
Heltid	47 %	50 %	51 %	53 %	53 %	
Annet						
Deltid	56 %	46 %	48 %	42 %	30 %	
Heltid	44 %	54 %	52 %	58 %	70 %	

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

5.2.1 Heltid/deltid – kjønnsfordelt

Tabell 4: Heltidsandel (ansatte) 2018-2022 - kjønnsfordelt

Andel heltidsansatte Kvinner						
	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
Alle						
Deltid	58 %	56 %	56 %	55 %	51 %	
Heltid	42 %	44 %	44 %	45 %	49 %	
Administrasjon						
Deltid	43 %	42 %	41 %	29 %	23 %	
Heltid	57 %	58 %	59 %	71 %	77 %	
Barnehager						
Deltid	61 %	62 %	58 %	48 %	41 %	
Heltid	39 %	38 %	42 %	52 %	59 %	
Helse/pleie/omsorg						
Deltid	61 %	60 %	61 %	63 %	58 %	
Heltid	39 %	40 %	39 %	37 %	42 %	
Samferdsel og teknikk						
Deltid	67 %	50 %			11 %	
Heltid	33 %	50 %	100 %	100 %	89 %	
Undervisning						
Deltid	56 %	52 %	53 %	51 %	52 %	
Heltid	44 %	48 %	47 %	49 %	48 %	
Annet						
Deltid	67 %	59 %	58 %	51 %	41 %	
Heltid	33 %	41 %	42 %	49 %	59 %	

Andel heltidsansatte Menn						
	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
Alle						
Deltid	39 %	37 %	38 %	34 %	35 %	
Heltid	61 %	63 %	62 %	66 %	65 %	
Administrasjon						
Deltid	10 %	15 %	6 %	12 %	6 %	
Heltid	90 %	85 %	94 %	88 %	94 %	
Barnehager						
Deltid			100 %	50 %	50 %	
Heltid				50 %	50 %	
Helse/pleie/omsorg						
Deltid	63 %	58 %	62 %	57 %	58 %	
Heltid	38 %	42 %	38 %	43 %	42 %	
Samferdsel og teknikk						
Deltid	14 %	19 %	11 %	13 %	19 %	
Heltid	86 %	81 %	89 %	87 %	81 %	
Undervisning						
Deltid	40 %	42 %	30 %	28 %	28 %	
Heltid	60 %	58 %	70 %	72 %	72 %	
Annet						
Deltid	41 %	23 %	25 %	19 %		
Heltid	59 %	77 %	75 %	81 %	100 %	

2022 viser en sterk vekst i andelen heltidsansatte kvinner, med en økning på fire prosentpoeng fra 45 til 49 %. Det er spesielt gledelig å se at utviklingen er sterk også i sektorene med lavest andel heltidsstillinger. På nasjonalt nivå er heltidsandelen for kvinner i 2022 økt med tre prosentpoeng til 55 %.

5.3 Gjennomsnittlig stillingsprosent

Tabell 5: Gjennomsnittlig stillingsprosent (ansatte) – begge kjønn

Gjennomsnittlig samlet stillings-%						Trend
Begge kjønn						
	2018	2019	2020	2021	2022	
Alle						
Alle	81 %	81 %	81 %	81 %	83 %	
Deltid	64 %	63 %	64 %	62 %	63 %	
Administrasjon						
Alle	91 %	90 %	91 %	93 %	95 %	
Deltid	65 %	64 %	64 %	69 %	70 %	
Barnehager						
Alle	81 %	79 %	81 %	85 %	84 %	
Deltid	68 %	66 %	67 %	68 %	62 %	
Helse/pleie/omsorg						
Alle	76 %	77 %	77 %	75 %	78 %	
Deltid	61 %	61 %	62 %	60 %	62 %	
Samferdsel og teknikk						
Alle	89 %	90 %	97 %	96 %	92 %	
Deltid	53 %	64 %	63 %	60 %	55 %	
Undervisning						
Alle	83 %	82 %	83 %	84 %	84 %	
Deltid	67 %	63 %	66 %	65 %	65 %	
Annet						
Alle	76 %	77 %	78 %	79 %	85 %	
Deltid	57 %	50 %	55 %	50 %	51 %	

Når vi ser samlet på både heltids og deltidsansatte så er den gjennomsnittlige stillingsstørrelsen i Trysil kommune økt fra et stabilt 81 % til 83 % for 2022. Dette er en svært positiv utvikling i retning av en god heltidskultur.

Den nasjonale gjennomsnittsstillingsstørrelsen har også økt fra 81 til 83 %, og Trysil følger dermed den nasjonale utviklingen mot høyere samlede ansettelsesforhold.

Blant de deltidsansatte så er gjennomsnittlig stillingsstørrelse marginalt økt til 63 %.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Tabell 6: Gjennomsnittlig samlet stillingsprosent (ansatte) - Kvinner og menn

Gjennomsnittlig samlet stillings-% Kvinner						
	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
Alle						
Alle	80 %	80 %	80 %	79 %	82 %	
Deltid	65 %	63 %	64 %	62 %	64 %	
Administrasjon						
Alle	86 %	85 %	86 %	92 %	94 %	
Deltid	67 %	65 %	65 %	72 %	72 %	
Barnehager						
Alle	81 %	79 %	81 %	85 %	85 %	
Deltid	68 %	66 %	67 %	68 %	62 %	
Helse/pleie/omsorg						
Alle	77 %	77 %	77 %	75 %	79 %	
Deltid	62 %	61 %	63 %	60 %	63 %	
Samferdsel og teknikk						
Alle	60 %	79 %	100 %	100 %	90 %	
Deltid	40 %	58 %			8 %	
Undervisning						
Alle	83 %	82 %	82 %	82 %	83 %	
Deltid	70 %	65 %	66 %	65 %	67 %	
Annet						
Alle	69 %	70 %	74 %	75 %	80 %	
Deltid	54 %	50 %	55 %	51 %	51 %	

Gjennomsnittlig samlet stillings-% Menn						
	2018	2019	2020	2021	2022	Trend
Alle						
Alle	85 %	85 %	86 %	86 %	85 %	
Deltid	60 %	61 %	64 %	59 %	58 %	
Administrasjon						
Alle	95 %	94 %	98 %	95 %	98 %	
Deltid	53 %	62 %	60 %	60 %	60 %	
Barnehager						
Alle			60 %	80 %	80 %	
Deltid			60 %	60 %	60 %	
Helse/pleie/omsorg						
Alle	74 %	77 %	76 %	76 %	76 %	
Deltid	59 %	61 %	61 %	58 %	58 %	
Samferdsel og teknikk						
Alle	95 %	94 %	96 %	95 %	93 %	
Deltid	65 %	70 %	63 %	60 %	64 %	
Undervisning						
Alle	81 %	82 %	90 %	89 %	87 %	
Deltid	52 %	57 %	67 %	60 %	51 %	
Annet						
Alle	85 %	88 %	89 %	90 %	100 %	
Deltid	64 %	49 %	56 %	48 %		

Kvinnerns samlede stillingsprosent øker til 82 % som er det høyeste de siste 5 årene. For menn ligger samlet stillingsprosent stabilt på ca 85 %.

Deltidsansatte kvinner har i snitt 64 % ansettelse i kommunen, noe som er en positiv økning opp mot en mer reell heltidskultur. Deltidsansatte menn har i snitt 58 %, en svak nedgang.

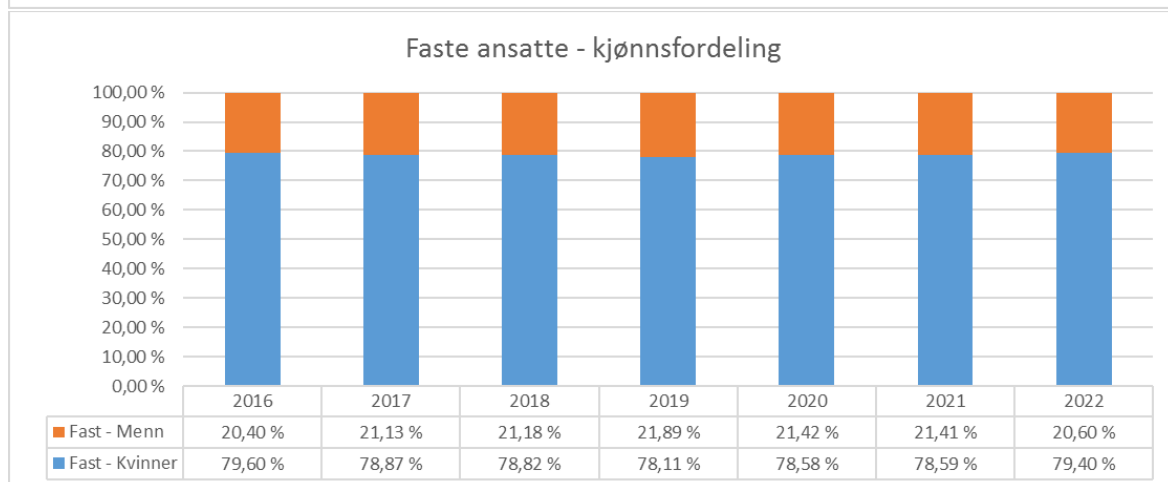
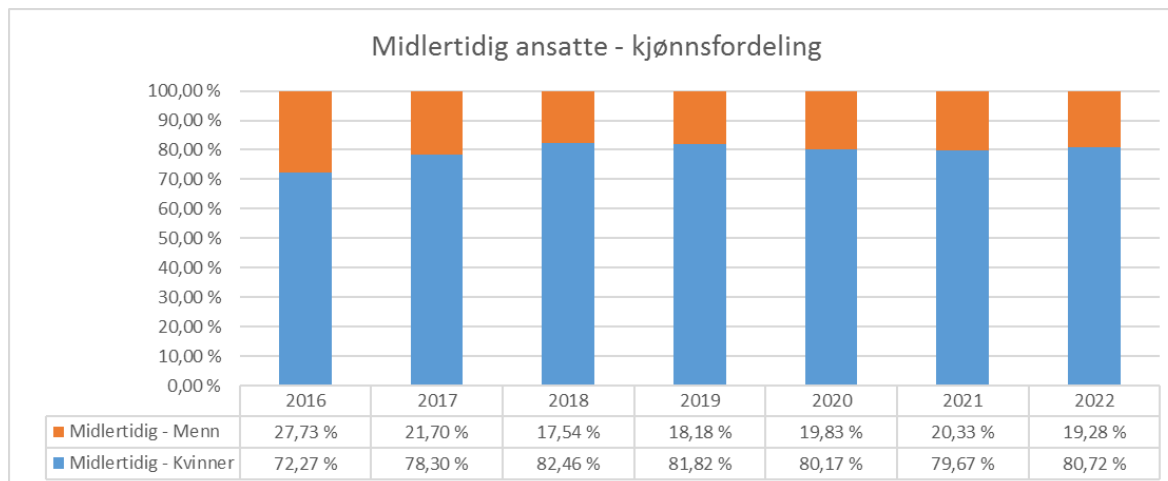
I disse tallene er det ikke tatt høyde for merarbeid/overtid eller vikariater ut over faste stillingsstørrelser. Vi vet at mange deltidsansatte i realiteten jobber mer enn sin faste stillingsprosent på denne måten og slik sett øker sin faktiske årsverksekvivalent.

Selv om Trysil kommune er langt unna målet om en høy andel fulltids *stillingshjemler* (heltid i en og samme stilling på samme tjenestested), er det etter administrasjonens syn en forsterket positiv utvikling de siste årene i både gjennomsnittlig samlet ansettelsesprosent og heltidsandelen i kommunen.

At en så stor sektor som Helse og mestringssektoren har snudd fjorårets nedgang og er tilbake på en positiv bane er en viktig og nødvendig endring for å fortsette trenden. Det arbeides kontinuerlig og målrettet med bl.a. arbeidsmiljø, nærværsfaktorer, ledelse og andre tiltak for å øke heltidsandelen i sektoren. Det er i 2022 lyst ut flere stillinger som 100 % enn hva stillingshjemlene i utgangspunktet skulle tilsi, som et målrettet tiltak for å øke attraktiviteten. Tallene indikerer at man har lyktes med dette og andre tiltak i sektoren.

5.4 Midlertidig ansettelse i Trysil kommune (kvinner og menn)

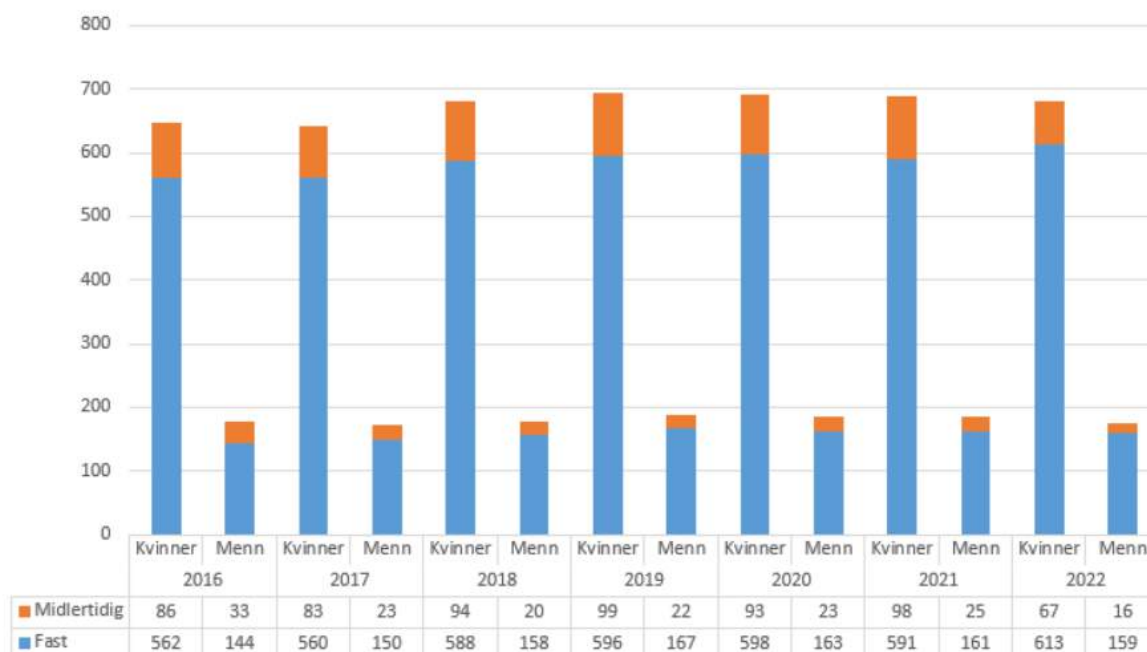
Det er relativ likhet mellom kjønnene når det kommer til ansettelsesforhold. Blant faste og midlertidig ansatte finner vi de siste årene en sammensetning av 20 % menn og 80 % kvinner.



Ser man på antall *ansatte* vil den synliggjøre en underliggende kjønnsubalanse i årsverkssammensetningen. Totalt er det derfor langt flere kvinner enn menn som jobber i midlertidige stillinger. I 2022 var det 67 kvinner som jobbet i midlertidige stillinger mot 16 menn. Samlet sett ser man likevel at det i 2022 var vesentlig færre midlertidig ansatte enn på mange år.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Faste og midlertidig ansatte



5.5 Likelønn

Tabellen uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for **stillingsgruppe** eller **stillingskode** bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg. Tallene viser både den faste grunnlønnen og den faktisk utbetalte månedsførtjenesten (dvs. grunnlønn pluss tillegg som følge av ubekvem arbeidstid, vaktordninger o.l.).

Tabell 7: Likelønnsutvikling

Justert for	Kvinnens lønn (månedsførtjeneste og grunnlønn) i prosent av menn					
	2020		2021		2022	
	Kvinnens mnd-førtjeneste i % av menns	Kvinnens grunnlønn i % av menns	Kvinnens mnd-førtjeneste i % av menns	Kvinnens grunnlønn i % av menns	Kvinnens mnd-førtjeneste i % av menns	Kvinnens grunnlønn i % av menns
Ujustert	97,0	95,8	97,4	96,7	98,6	98,0
Alder	97,0	95,8	97,4	96,7	98,6	98,0
Stillingsgruppe	100,1	99,9	101,3	101,5	99,1	98,8
Stillingskode	101,2	101,3	102,0	102,2	99,6	99,3
Utdanning	96,8	97,5	98,0	99,2	98,2	98,6

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

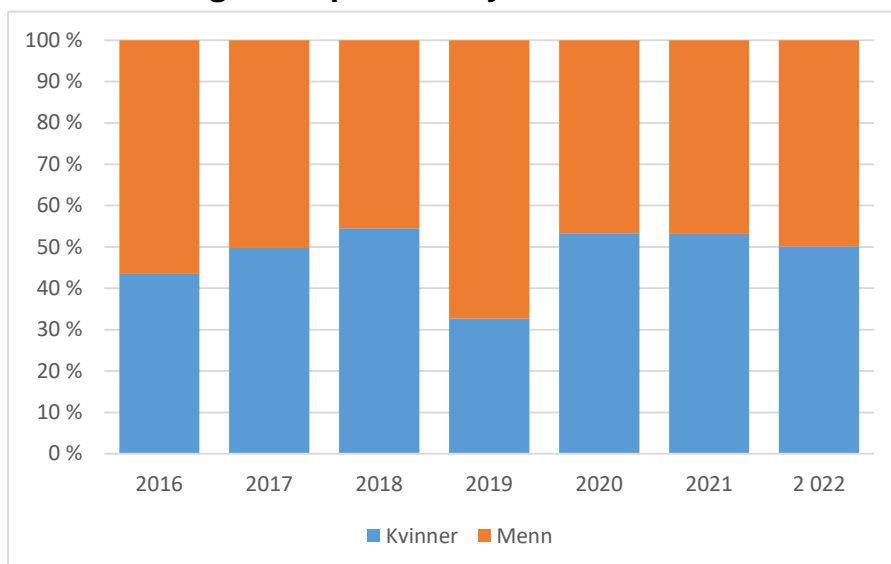
Tallene viser at kvinner frem til 2021 ble avlønnes marginalt høyere enn menn i samme yrke og stilling, og deretter et fall i 2022 slik at kvinners grunnlønn nå ligger rundt 99 % av menns lønn.

De nasjonale, systemiske egenskapene ved utdannings- og arbeidsmarkedet, hvor kvinner og menn gjør ulike utdannings- og yrkesvalg, hvorpå de kvinnedominerte yrkene har dårlige lønnsvilkår enn de mannsdominerte yrkene, er fortsatt gjeldende. Likevel ser vi at de henholdsvis ujusterte tallene og justerte tall for alder (uten å ta hensyn til utdannings- og yrkesvalg) også viser en positiv tendens mot likelønn.

5.6 Fravær

En måte å studere fravær i et likestillingsperspektiv er å vurdere antall fraværsdager, og justere dette på antall ansatte. Dette avhjelper det faktum at vi har store ulikheter i kjønnsbalansen i vår organisasjon. Resultatet viser oss det gjennomsnittlige antall fraværsdager per kjønn. Ser vi så på den prosentvise balansen mellom kjønnene vil dette bli en indikator på kjønnsbalanse i fraværsspørsmål. Det er ikke justert for individuelle faktorer som alder, sykefraværsprosent, yrkesgruppe, stillingsstørrelse, fraværshfrekvens o.l. i disse tallene.

5.6.1 Barn og barnepassers sykdom



Når våre ansattes barn under 12 år er syke, er det like gjerne våre mannlige ansatte som de kvinnelige som blir hjemme, og bruker såkalte omsorgsdager («egenmelding» ved barn/barnepassers sykdom). I 2019 var det imidlertid et avvik, hvor menn stod for nær 70 % av disse omsorgsdagene, uten at kommunedirektøren kan peke på noen åpenbar årsak til avviket.

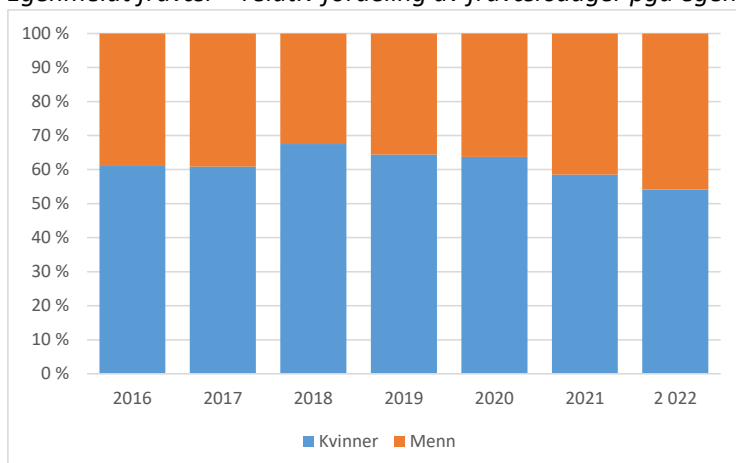
5.6.2 Egen- og legemeldt fravær

Fravær som følge av egen sykdom er imidlertid mer kjønnsulikt. Tallene viser rent generelt at kvinner i gjennomsnitt har lengre fravær enn menn, spesielt på det legemeldte fraværet.

For egenmeldinger ser vi at kvinner relativt sett bruker flere egenmeldingsdager enn menn, men at trenden går i retning av likevekt. Dette forsterkes også i år. De underliggende tallene viser at kvinner i snitt bruker 8 egenmeldingsdager i 2022, og menn bruker i underkant av 7.

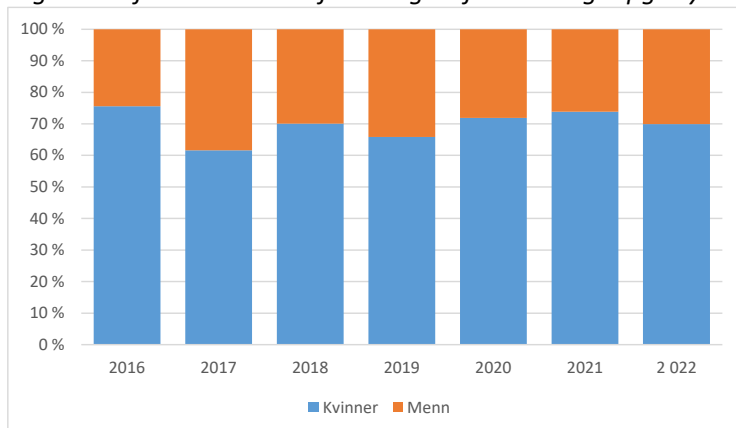
Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Egenmeldt fravær – relativ fordeling av fraværsdager pga egenmelding:



For legemeldt fravær ser vi av tabellen nedenfor at kvinner og menn er mer ulike igjen. Kvinner bruker relativt sett flere sykmeldingsdager enn menn, og trenden er noenlunde stabil de siste årene. Kvinner brukte i gjennomsnitt 52 fraværsdager med sykmelding i 2022, mot menns 23 fraværsdager – en økning for kjønnene på henholdsvis 2 og 5 dager i snitt.

Legemeldt fravær – relativ fordeling av fraværsdager pga sykmelding:



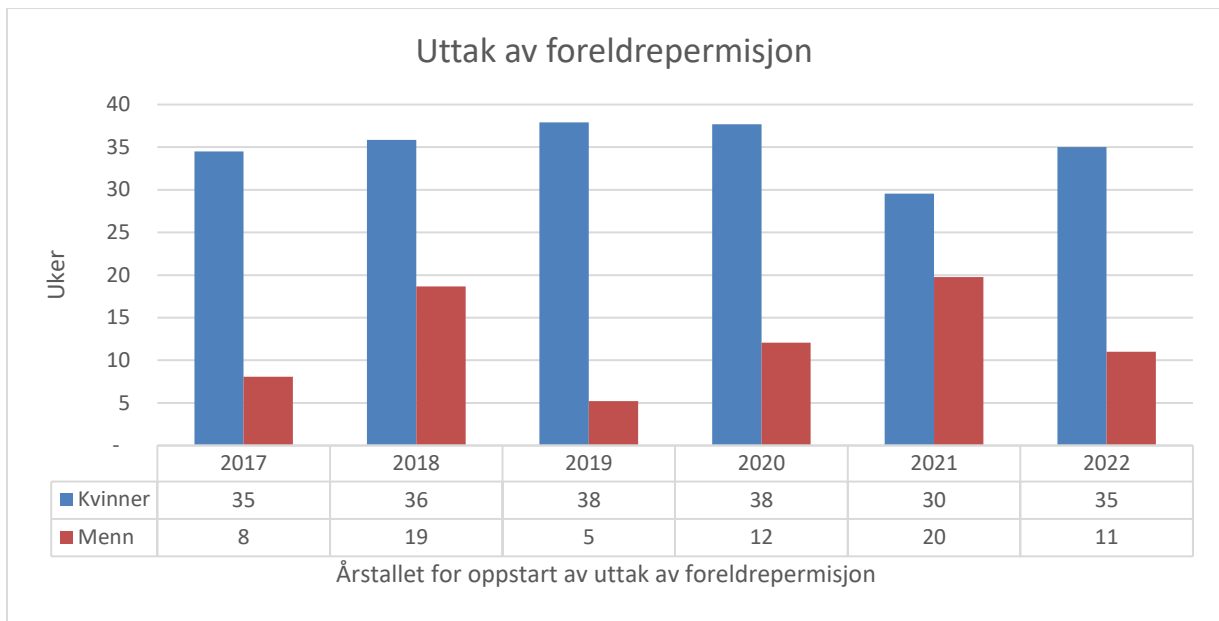
5.6.3 Foreldrepermisjon

Antall uker foreldrepermisjon påvirkes først og fremst av begrensningene i lovverket. Det er regulert egne kvoter til hver av foreldrene, samt en fellespott som kan fordeles etter foreldrenes ønske. Fra 2018 ble foreldrepengeperioden delt i tre like deler.

Med relativt få permisjonstilfeller hvert år (uttaket omfatter rundt 20-25 kvinnelige og 4-8 mannlige ansatte) så er det vanskelig å trekke noen lokale konklusjoner i et likestillingsperspektiv. Forholdene blir for individuelle. Som offentlig arbeidsgiver er Trysil kommune imidlertid pålagt å legge frem de lokale tallene i årsberetningen.

Tallene må hvert år tolkes i lys av at mange som påbegynte sin permisjon i løpet av fjoråret fortsatt kan ha permisjon til gode, som er utsatt til inneværende år eller senere. Det er mulig å utsette hele eller deler av foreldrepermisjonen inntil barnet fyller 3 år.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune



6 Etisk standard i virksomheten

I kommunelovens § 48 punkt 5 står følgende: *Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.*

Formålet i de etiske retningslinjer for Trysil kommune skal være med å sikre **en god etisk praksis** i alt arbeid, på alle plan – som folkevalgt og medarbeider. *For å lykkes i det etiske arbeidet må egenskaper som ærlighet, åpenhet og lojalitet være **alle** sitt varemerke.* Som forvaltere av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i arbeidet for kommunen.

Forhold knyttet til etiske holdninger og kommunens omdømme er jevning på dagsorden i virksomhetsledermøter og avdelingsmøter i kommunen.

Trysil kommune har en rekke dokumenter som inneholder forhold knyttet til etiske standarder, følgende dokumenter kan nevnes:

- Etiske retningslinjer, Vedtatt av Trysil kommunestyre i sak 07/47 den 18.9.2007
- Interne retningslinjer for varsling om kritikkverdige forhold, vedtatt februar 2019
- Økonomireglement, Revidert og vedtatt av kommunestyret i 2021
- Anskaffelsesreglement, integrert i Økonomireglementet.
- Reglement for finansforvaltning, integrert i Økonomireglementet.
- Arbeidsgiverpolitikk, Vedtatt av Trysil kommunestyre i sak 17/21 den 15.04.2017
- Ansettelsesprosedyre, administrativt vedtatt 1.5.2022

Kommunens reglementer er viktige å etterleve og setter strenge krav til integritet og etikk for sin virksomhet.

Arbeidet med fornyelse av våre etiske retningslinjer har ikke vært prioritert de siste årene, da vurderingen har vært at de ble utarbeidet på en slik måte at de fremdeles er aktuelle. Vi reviderer retningslinjene i løpet av 2023 etter sommeren.

På mellomledernivå og spesielt Helse og Mestring jobber jevnlig med dilemmatrening. I andre virksomheter har dette ikke vært praktisert.

Vi har hatt lite kursing utenom at det ble tatt opp i forbindelse med tematikk rundt internkontroll med KS sitt skriv «Orden i eget hus». Dette ble behandlet i ledermøter i starten av 2022.

Ved plasseringer av likviditet skal det settes krav om etiske retningslinjer ovenfor forvalter. De etiske retningslinjene som til enhver tid gjelder for Statens Pensjonsfond Utland er retningsgivende for Trysil kommunes etiske håndtering av kapitalforvaltning.

Når KS tar seg av folkevalgtopplæringen ved starten av hver kommunestyreperiode, er etikk en naturlig del av denne opplæringen. Trysil kommune (formannskap/kommunestyre) vurderer videre ganske ofte politikerens habilitet i politiske møter.

Innenfor anskaffelser skal det under planleggingen av den enkelte anskaffelse tas hensyn til livssyklus-kostnader og miljømessige konsekvenser, jfr. lov om offentlige anskaffelser. Anskaffelsesreglementet har innarbeidet de forhold som er kommet i veilederen for etiske krav i offentlige anskaffelser. Veilederen er utarbeidet av Initiativ for etisk handel på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet. Eksempler på forhold er:

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

- Etisk handel/barnearbeid
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Egenerklæring om vandel
- Kontraktsvilkår
- Miljøkrav
- Universell utforming

Kommunedirektør og kommunalsjefer har jevnlig møter med sine ledere hvor etikk og miljø er samtaleemne.

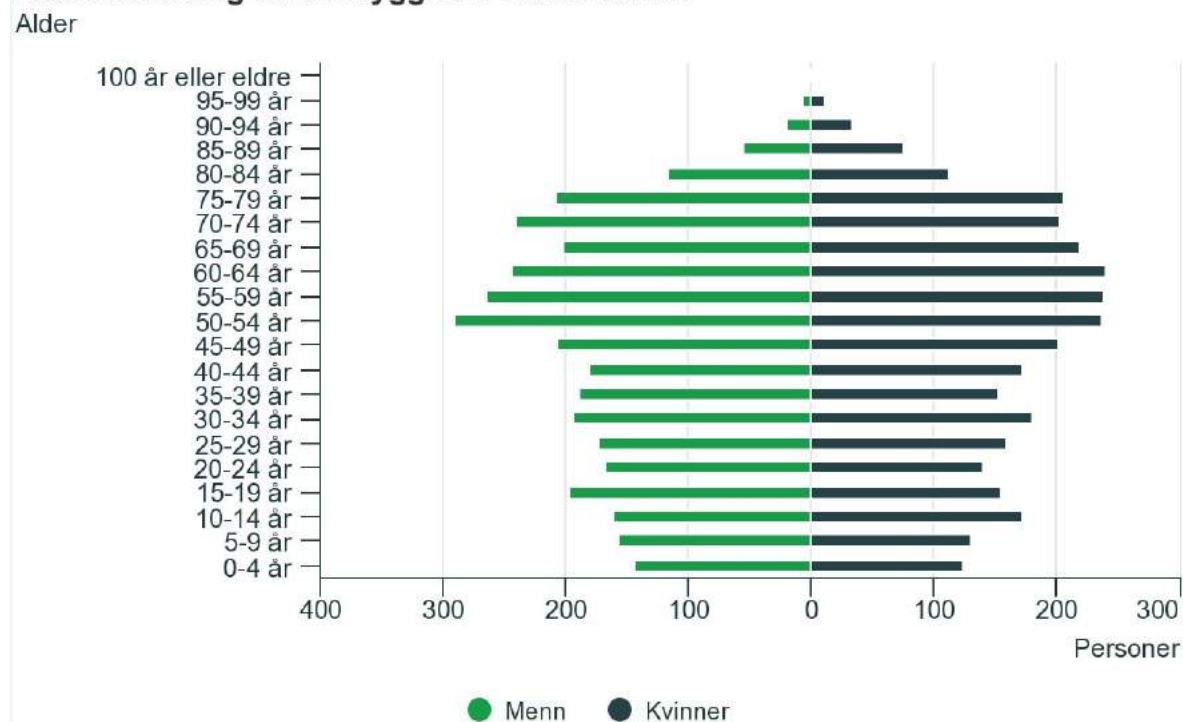
7 Utvikling i innbyggertall, bosetning og sentrale føringer

Kommunens økonomi påvirkes av sammensetningen av innbyggere og bosetningsmønster. Sammensetningen av innbyggerne påvirker inntektene ved at rammetilskudd regnes ut etter antall innbyggere i forskjellige aldersgrupper. De gruppene som gir mest i rammetilskudd er eldre over 80 år og barn mellom 0-15 år.

Utviklingen i innbyggertall gir umiddelbare utslag i rammetilskudd. Utgiftssiden er mer statisk, ettersom det er like mange barnehager, skoler og institusjonsplasser. Utgiftsbehovet innen vaktmester- og renholdstjenesten endrer i takt med endret bygningsmasse. Sammensetningen av innbyggere indikerer et nivå for utgiftsbehov. Men utgiftsbehovet er mer sammensatt og et innbyggertall sier ikke noe om behov for spesialundervisning eller pleiebehov blant innbyggerne.

Historiske utviklingen viser en relativ stabil nedgang i innbyggertall til 2016, hvoretter vi opplevde en bra oppgang. Nedenfor er en oversikt over aldersfordelingen i kommunen (2022):

Aldersfordeling for innbyggerne i kommunen



Kommunens økonomi påvirkes av sammensetningen av innbyggere og bosetningsmønster. Sammensetningen av innbyggerne påvirker inntektene ved at rammetilskudd regnes ut etter antall innbyggere i forskjellige aldersgrupper. De gruppene som gir mest i rammetilskudd er eldre over 80 år og barn mellom 0-15 år.

Utviklingen i innbyggertall gir umiddelbare utslag i rammetilskudd. Utgiftssiden er mer statisk, ettersom det er like mange barnehager, skoler og institusjonsplasser. Utgiftsbehovet innen vaktmester- og renholdstjenesten endrer i takt med endret bygningsmasse. Sammensetningen av innbyggere indikerer et nivå for utgiftsbehov. Men utgiftsbehovet er mer sammensatt og et innbyggertall sier ikke noe om behov for spesialundervisning eller pleiebehov blant innbyggerne.

Befolkning



Folketallet
4. kvartal 2022

6 582 innbyggere

Kilde
[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

7.1 Endringer i befolkningen

Endringer i befolkningen



Fødte
2022

55 personer

Kilde
[Fødte, Statistisk sentralbyrå](#)



Nettoflytting[□]
2021

55 personer

Kilde
[Flyttinger, Statistisk sentralbyrå](#)



Døde
2022

110 personer

Kilde
[Døde, Statistisk sentralbyrå](#)



Vekst i befolkningen siste kvartal
4. kvartal 2022

27 personer

Kilde
[Befolkning, Statistisk sentralbyrå](#)

Forventet utvikling



Befolkning i 2030
2030

6 449 innbyggere

Kilde
[Regionale befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå](#)



Befolkning i 2050
2050

6 126 innbyggere

Utviklingen over viser at Trysil har et relativt stort fødselsunderskudd, men likevel en bra tilflytting på grunn av høy attraktivitet, spesielt sentralt i Innbygda.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Sentralisering er noe som skjer, også i Trysil. Det er stort sett kun store byer og vekstsentre som opplever økning i bosetning. Det at Trysil har hatt en jevn vekst de siste årene (vi ser på 2020 som et unntak) var positivt, de fleste kommuner som sliter med nedgang i innbyggertall har ikke vekstsentre som Innbygda. SSB forventer likevel en større fraflytting framover. Vi ser ikke samme utvikling for Innbygda og Trysil som kommune.

Som følge av reduksjon i antall barn og endret bosetningsmønster har også antall skoleelever og skoler endret seg.

Nedgang i elevtall er krevende ettersom det medfører reduserte rammeoverføringer (inntekter), som igjen gjør at kommunen må redusere sine utgifter.

Dette kan endre seg sterkt over tid. Tendensen ser ut til å være en periode med rimelig stabile tall, hvoretter SSB forventer en nedgang, mens det lokalt tas høyde for fortsatt stabilitet i folketallet.

Dette blir sterkt påvirket av nasjonale flyttingsmønstre, jobbtilbud, fruktbarhet og lokale utviklinger.

Framskrivning av befolkningstall er vanskelig og SSB har mange forskjellige prognoser basert på litt forskjellige forutsetninger. Det SSB tar hensyn til er fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og netto innvandring.

Det å lage prognoser på innbyggertall er vanskelig, det er svært mange faktorer som virker inn på utviklingen. SSB har lagt inn sine forutsetninger basert på MMMM. SSB har ikke forutsetninger til å ta hensyn lokale forhold om påvirker antall arbeidsplasser. Etablering av nye store hoteller med mange helårs arbeidsplasser er en slik faktor.

Ved en framskriving av innbyggertallet ser det ut til at aldersgruppen 65+ år og eldre vil være relativt stabil frem til 2020/2025. Når det gjelder barn i førskole og grunnskole vil utviklingen være negativ. I 2020-2025 vil det komme en vekst i antall personer 80 år og eldre, og etter 2025 vil det være flere eldre over 80 år enn barn i grunnskolen. Dette vil i høyeste grad påvirke kommunens utgifter, med mindre kommuner kan digitalisere/utvikle tjenesteytingen videre.

Utviklingen i innbyggertall og bosetningsmønster i kommunen er utfordrende. I årene som kommer er det viktig å organisere tjenestetilbudet slik at det står i forhold til økonomien inntektssystemet gir.

Det er tegn på at utviklingen i innbyggertall er i ferd med å stabiliseres. Dersom kommunen ikke lykkes med å snu trenden permanent, dvs. stabilisere eller eventuelt øke innbyggertallet, vil det gå på bekostning av nivået på det etablerte tjenestetilbudet.

I kommuneplanen er økning i innbyggertall et av hovedmålene. Kommunen må ha dette som et mål i alt den foretar seg. **Med bakgrunn i prognosene til SSB, og historiske tall, er det mest realistiske bildet at kommunen må tilpasse seg en situasjon med stabile innbyggertall, men hvor antallet eldre blir større enn antallet barn.**

Sentrale føringer

Sentrale føringer som kommunen må forholde seg til er mange. Samfunnet endrer seg, faglige og politiske føringer påvirker kommunen. Føringer fra sentral myndigheter kommer gjennom endringer i lover og forskrifter, og oppgavefordeling mellom stat, fylke og kommune endres.

Endringer innarbeides i de årlige kommuneøkonomiproposisjoner som regjeringen legger frem i mai. I denne proposisjonen signaliseres det også hva Regjeringen arbeider med i forhold endringer i oppgaver, fordeling av oppgaver og økonomiske overføringer til kommunene.

Årsberetning 2022 – Trysil kommune

Eksempler på endringer som kan/vil komme er:

- Kommunereformen og fremtidig kommunestruktur
- Digitalisering i kommunene
- Nye distrikts indekser
- E-handel
- Privatisering

Endringer/føringer som kommer fra sentrale myndigheter innarbeides i budsjett og økonomiplaner. En av de største utfordringene er å vite hvilke økonomiske konsekvenser det får for kommunen, når myndighetene (departementene, Regjering og Storting) ikke kommer med klare føringer i god tid. De fleste endringer er ikke klare før Stortinget vedtar kommende års Statsbudsjett, og ofte er ikke de økonomiske forholdene klare før Regjeringen legger frem sitt forslag til Statsbudsjett. Endringene innarbeides i inntektssystemet som igjen fordeler midlene ut til den enkelte kommune. Endringen består av ulike kriteriedata som igjen er satt sammen i forskjellige sektornøkler og som igjen er vektet i forhold til hverandre. Små endringer i dette kan gi store utslag for den enkelte kommune.

I kommunens budsjett og økonomiplaner innarbeider administrasjonen tiltak som viser hvordan kommunen innretter seg i forhold de sentrale føringene, og utfordringen blir å prioritere og omprioritere kommunens ressurser slik at disse blir forvaltet på en best mulig måte. Kravet til omstillingsevne, kompetanseutvikling og effektivitet ligger over kommunen hele tiden. Det er nødvendig å erverve og vedlikeholde kompetanse for å kunne fastsette tjenestetilbudet til det nivået Stortinget gjennom lover og forskrifter har forpliktet kommunene å yte overfor innbyggerne. Dette krever stor innsats både fra den politiske og administrative ledelse, og ikke minst fra medarbeidere i de ulike virksomhetene i kommunen.



KONTROLLUTVALGET I TRYSIL KOMMUNE

Til kommunestyret i
Trysil kommune

Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet for Trysil kommune 2022

Kontrollutvalget har i møtet den 24.5.23, sak 21/23, behandlet Trysil kommunes årsregnskap og årsberetning for 2022. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, kommunedirektørens årsberetning og revisjonsberetningen, datert 24.3.23. I tillegg bygger kontrollutvalgets uttalelse på muntlige opplysninger som kom frem under behandlingen av saken i kontrollutvalgets møte.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen, dette følger av kommuneloven § 14-3 tredje ledd.

Årsberetning

De formelle kravene til årsberetning er fulgt, jf. Kommuneloven § 14-7

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal blant annet redegjøre for:

- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Driftsresultatet for 2022 er avsluttet med et negativt netto driftsresultat kr 6 362 417 i kommunekassen, og et negativt netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr 21 178 772.

Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for

regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og

- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2022, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Utover ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen av 24.3.23, har kontrollutvalget ikke merknader til Trysil kommunes årsregnskap for 2022.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret godkjenner årsregnskapet og årsberetningen.

Trysil, 24.5.23
Astrid Oppegård (sign.)
leder av kontrollutvalget

Kristin Moe (sign)
sekretær

Arkivsak-dok. 21/00073-27
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-22/23 ÅRSVSLUTNINGSBREV 2022

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken årsavslutningsbrev fra Revisjon Øst IKS til orientering og følger opp saken igjen i løpet av høsten 2023.

Vedlegg:

Årsavslutningsbrev 2022 – Revisjon Øst IKS

Saksframstilling:

Revisjon Øst IKS har sendt kommentarer til årsregnskapet for 2022 til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har fått kopi av brevet.

I årsavslutningsbrevet har revisjonen kommentert forhold som ikke påvirker revisjonsberetningen eller medfører nummerert brev, men som de mener at kommunen enten bør korrigere i 2023 eller bør hensyntas i framtidige regnskaper.

Det er ikke gitt nummerert brev til Trysil kommunes regnskap i 2022.

Årsavslutningsbrevet blir ikke sendt kommunestyret sammen med årsregnskapet, ettersom brevet er stilet til kommunedirektøren og det ikke er bedt om noen skriftlig tilbakemelding. Kontrollutvalget vil likevel følge opp hvordan forholdene blir rettet, i løpet av høsten 2023.

Kontrollutvalget ser gjerne at kommunedirektøren er til stede under behandlingen.

Trysil kommune
v/kommunedirektør
Postboks 200
2430 Trysil

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Natalia Hornsletten

Direkte tlf.:
93093795

Deres ref.:

Vår ref.:
800/2022

Dato:
24.03.2023

ÅRSAVSLUTNINGSBREV 2022 – TRYSIL KOMMUNE

Vi har gjennomført revisjon av årsregnskapet for 2022. I den forbindelse ønsker vi å knytte noen kommentarer til det avlagte årsregnskapet.

Bundet investeringsfond

I forbindelse med kontroll av bruk og avsetning til bundne drift- og investeringsfond fant vi et bundet investeringsfond (konto 25599101) på kr 450 000 knyttet til SÅTE prosjekt EDU - elektronisk datautveksling. Fondet har stått uendret fra år 2015.

Vi har fått tilbakemelding fra administrasjonen som mener at prosjektet er avsluttet uten at fondet ble belastet med midlene. Vi anbefaler kommunen å vurdere en omklassifisering av fondet til ubundet investeringsfond.

Dokumentasjon av kapitalkonto

I forbindelse med kontroll av kapitalkonto finner vi at transaksjoner som ikke direkte kan leses ut av regnskapet ikke er dokumentert. Dette vedrører spesielt transaksjoner som oppstår i anleggsregisteret som nedskrivninger o.l.

Vi anbefaler ved avstemming av kapitalkonto, at det legges ved fullstendig informasjon om transaksjonene ført mot kapitalkonto.

Justeringsforpliktelser knyttet til merverdiavgift

I følge lov om kompensasjon for merverdiavgift § 16 skal det justeres for kompensert merverdiavgift ved endring av bruk eller overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom etter anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen.

I følge forskrift om kompensasjon for merverdiavgift § 6 siste avsnitt skal samlet justering kompensert av merverdiavgift som omfatter et helt kalenderår, tas med i skattemeldingen for sjette periode.

Vi finner at justeringsdokumentasjonen er for svak, og anbefaler oppfølging i 2023.

Avdragsutgifter

I forbindelse med avstemming av innbetalte avdraget på lån i 2022 finner vi at det er utgiftsført for lite avdrag.

Det påvirker resultatet netto driftsresultat positivt med kr 1 476 402. Administrasjonen har tilbakemeldt at de mener avviket skyldes korrigeringer. Vi følger opp forholdet i 2023.

Renteutgifter

I forbindelse med avstemming av renter i 2022 finner vi at det er bokført for mye renter.

Det påvirker resultatet netto driftsresultat negativt med kr 669 701. Administrasjonen har tilbakemeldt at de mener avviket skyldes korrigeringer. Vi følger opp forholdet i 2023.

Dekning av tidligere års udekket

Udekket beløp på kr 226 888 i investeringsregnskapet for 2021 er vedtatt inndeckt ved bruk av lån/fond i sak PS 2022/32 Årsregnskap og årsberetning 2021 - Trysil kommune av 21.06.2022.

Inndeckningen er ikke presentert i regulert budsjett, men inndeckningen er gjennomført i tråd med vedtaket i årsregnskapet.

Videre utlån

Det er vedtatt utlån til andre på kr 10 000 000, mens det faktiske regnskapsførte utlånet er på kr 19 233 834. Underdekningen er finansiert ved re-utlån fra bundet investeringsfond. Kommunedirektørens fullmakter følger av økonomireglementet - reglement for utlån.

Kommunens budsjett er ettårig og det er ikke anledning til å låne ut mer enn budsjett. Vi anbefaler at det gjennomføres budsjettregulering dersom rammen ikke er tilstrekkelig.

Opprinnelig budsjett – Budsjettpremisser

Det følger av kommuneloven § 14-4, 2. ledd at økonomiplan og årsbudsjett skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplan og årsbudsjett bygger på.

Det vises til fjorårets årsavslutningsbrev og gjentar vår anbefaling om at temaet tas opp til videre diskusjon på politisk nivå, og om mulig innarbeide vesentlige objektive kriterier for bruken av bevilgningene i årsbudsjettet i tråd med kommunelovens forventninger.

Vi gjør oppmerksom på at avvik fra budsjettpremissene er en pliktig opplysning i årsberetningen.

Avsluttende kommentar

Utkast til årsavslutningsbrev er sendt administrasjonen 23.03.2023 for gjennomgang og verifisering. Administrasjonen tilbakemeldte 24.03.2023 at de tar utkast til årsavslutningsbrev til etterretning.

Når det gjelder forhold rapportert i vår interimsrevisjon viser vi til vår revisjonsrapport interim av 16.12.2022.

Vi har gjennom året ved forespørsel, ytt bistand og veiledning til kommunen.

Etter endt revisjon av årsregnskapet for 2022 vurderer vi at Trysil kommune med unntak av svakheter i rutiner rapportert i revisjonsrapport interim og årsavslutningsbrev i det alt vesentlige har etablert rutiner som sikrer god intern kontroll, og at internkontrollen fungerer tilfredsstillende på de fleste områder.

Samlet sett har vår revisjon ikke avdekket vesentlige forhold som får konsekvenser for vår revisjonsberetning.

Vi benytter anledningen til å takke for et godt samarbeid.

Løten, 24. mars 2023


Tommy Pettersen

oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor



Natallia Hornsletten
regnskapsrevisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Økonomisjef

Arkivsak-dok. 21/00070-22
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-23/23 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges fram uten forslag til vedtak

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Arkivsak-dok. 21/00078-38
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Trysil kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
24.05.2023

SAK T-24/23 REFERATER OG ORIENTERINGER

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering
- Kontrollutvalget tar vedlagte tiltaksplan til orientering

Vedlegg:

Tiltaksplan

Saksframstilling:

Det holdes i hvert møte en gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene i de hovedutvalg de skal ha oppmerksomheten mot.

Orienteringer/diskusjoner

- Gjensidig orientering fra kontrollutvalgsmedlemmene
(hvert enkelt medlem forbereder en orientering til de øvrige).
- Saker fra formannskap og kommunestyre Astrid Oppegård og Frank W. Lie Bråten
- Saker fra hovedutvalg for forvaltning og teknisk drift – Agnar Holmseth
- Saker fra hovedutvalg for oppvekst og kultur – Torgrim T. Storvik
- Saker fra hovedutvalg for helse, omsorg og sosial – Dagmar Lyngstad.

Kontrollutvalgets medlem i kommunestyre eventuelt kontrollutvalgets leder oppfordres til å orientere om sakene i møtet, spesielt kontrollutvalgets saker.

«Tiltaksplan med oppfølgingsliste» som blir oppdatert etter hvert møte, ligger ved saken. Den vil også bli på sekretariatets hjemmeside en gang årlig, sammen med årsrapporten.



Kontrollutvalget i Trysil kommune

Tiltaksplan og oppfølging av saker Trysil kommune

Utgangspunktet for oppgaver knyttet til:

- regnskapsrevisjon er bl.a. relatert til § 3 i forskrift om kontrollutvalget og revisjon og koml. § 24-9.
- forvaltningsrevisjon er bl.a. relatert til koml. § 23-3, samt plan for forvaltningsrevisjon.
- eierskapskontroll er bl.a. relatert til koml. § 23-4, samt plan for eierskapskontroll.
- kontrollutvalgets påseansvar er bl.a. relatert til koml. § 23-2.
- budsjettbehandlingen er bl.a. bl.a. relatert til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2. (Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).)
- kontrollutvalgets rapportering er bl.a. relatert til koml. § 23-5.

Møte	Kontrollutvalgets saker 2023
Fortløpende rapportering	<ul style="list-style-type: none"> • Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. • Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg. • Kontrollutvalget har valgt å fordele følgende utvalg mellom seg (oppfølging): <ul style="list-style-type: none"> ○ Saker fra hovedutvalg for teknisk drift – Agnar Holmseth ○ Saker fra hovedutvalg for oppvekst og kultur – Torgrim T. Storvik ○ Saker fra hovedutvalg for helse, sosial og omsorg – Dagmar Lyngstad ○ Saker fra formannskap og kommunestyre – Astrid Oppegard og Frank W. Lie Bråten • Frank W. Lie Bråten er kommunestyrets representant i kontrollutvalget.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med ordfører og kommunedirektør. • Orientering fra kommunedirektøren: <ul style="list-style-type: none"> ○ Økonomisk situasjon – inkludert byggeprosjekter. ○ Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). ○ Oppfølging av kommunestyrevedtak (hvert halvår) ○ Sykefravær. ○ Tilsynssaker. • Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene (<i>spesifisert under hvert enkelt møte</i>). • Sekretariatsleders oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. • Rapport fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging
Onsdag 15.2.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 30.11.22 • Orientering – i tillegg til «den vanlige» orienteringen ønsker kontrollutvalget en orientering om planlagte og gjennomførte tilsyn. I tillegg ønsker kontrollutvalget en redegjørelse for kommunens varslingsreglement • Interimrapport 2022 • Statusrapport revisjon for 2022, 2. halvår (31.12.22) • Benchmarking – Revisjon Øst IKS • Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors (RR) uavhengighet • Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors (FR) uavhengighet • Kontrollutvalgets årsrapport for 2022 behandles og oversendes deretter kommunestyret • Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2022, jf. NKRFs veiledere.

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes, Åmot, Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal og Elverum

Møte	Kontrollutvalgets saker 2023
	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuelt – ROS Revisjon Øst IKS • Referater og orienteringer • Referatsaker
Onsdag 24.5.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 15.2.23 • Orientering – Statsforvalterens kommunebilde, økonomi/sykefravær • Kunstprosjekt i Kongeparken jf. FM vedtak 30.11.22 (64/22) • Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2022 (+revisjonsberetning) • Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2022 • Kontrollutvalgets uttalelse til Trysil kommuneskoger sitt regnskap 2022 • Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2022 • Eventuelt • Referater og orienteringer
Onsdag 14.6.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 24.5.23 • Orientering – • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Onsdag 6.9.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 14.6.23 • Orientering – • Forvaltningsrevisjon – tidlig innsats i barnehage og 1.-4. trinn i skole • Rapportering til kontrollutvalget om "Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen" (FELK) • Statusrapport revisjon 1. halvår 2023 (30.6.23) • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Onsdag 18.10.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 6.9.23 • Orientering • Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2023 • Plan for forenklet etterlevelseskontroll (FELK) • Oppdragsavtale 2024 med Revisjon Øst IKS • Forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2024 • Eventuelt • Referater og orienteringer • Referatsaker
Onsdag 29.11.23	<ul style="list-style-type: none"> • Godkjenning innkalling/sakliste • Godkjenning protokoll 18.10.23 • Orientering – oversikt over planlagte og gjennomførte statlige tilsyn. • Kontrollutvalgets årsplan for 2024 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret til orientering • Kontrollutvalgets møtekalender 2024 • Eventuelt • Referater og orienteringer


Kontrollutvalget i Trysil kommune
Oppfølgingsliste

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
15.2.23	1/23	Godkjenning innkalling/saksliste	Innkalling/saksliste godkjennes		KU		X
	2/23	Godkjenning av protokoll 30.11.22	Protokoll fra 30.11.22 godkjennes		KU		X
	3/23	Orientering	Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse til orientering		KU		X
	4/23	Interimrapport regnskapsrevisjon 2022	Kontrollutvalget tar revisjonens rapportering til orientering		KU		X
	5/23	Statusrapport revisjon 2. halvår 2022	Kontrollutvalget tar statusrapport 2. halvår til orientering		KU		X
	6/23	Benchmarking – Revisjon Øst IKS	Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin presentasjon til orientering		KU		X
	7/23	Vurdering av oppdragsansvarlig FR sin uavhengighet	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egen vurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering		KU		X
	8/23	Vurdering av oppdragsansvarlig RR sin uavhengighet	Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor sin egen vurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2023 til orientering		KU		X
	9/23	Kontrollutvalgets årsrapport 2022	Kontrollutvalgets årsrapport vedtas Saken sendes til kommunestyret med følgende forslag til vedtak Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport for 2022 til orientering	KS	KU		X
	10/23	Vurdering av KU's påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon pr 31.12.22	Kontrollutvalget slutter seg til vurderingene som går fram av vedlegg «Kontrollutvalgets påseansvar for regnskaps- og forvaltningsrevisjon pr 31.12.22»		KU		X
	11/23	Eventuelt	Kontrollutvalget tar sekretærens redegjørelse til orientering		KU		X
	12/23	Referater og orienteringer	Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering Kontrollutvalget tar vedlagte tiltaksplan til orientering		KU		X
	13/23	Referatsaker	Referatsaker tas til orientering		KU		X
	14/23	Prosjektplan forvaltningsrevisjon «Sykefravær og sykefraværsoppfølging»	Kontrollutvalget vil på bakgrunn av vedlagte prosjektplan bestille gjennomføring av en forvaltningsrevisjon innenfor sykefravær og sykefraværsoppfølging. Prosjektet gjennomføres innenfor en ramme på 300 timer og ferdigstilles i august/september 2023		KU		X

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler, Åsnes, Åmot, Engerdal, Trysil, Stor-Elvdal og Elverum

